สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๒๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓) เกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๒ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยให้รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด ที่มีประเด็นสมควรปรับปรุงแก้ไข รับข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อไป

๒. รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ รับทราบและเห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเสนอ และให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวะวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวะวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๔๒ (กานต์พิชชา) ๑๕๒๒ (พิมพ์นภัส)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (พิกุล)

หมายเหตุ	อัยการสูงสุด	:	จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง	:	จึงเรียนยืนยันมา
	กรม, องค์กรอิสระ	:	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

๑. สำเนาหนังสือคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๗๓ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๒/๑๑๐๙๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด่วนที่สุด ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๙๓๐๖ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๗๗๑ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ด่วนที่สุด ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๗๙๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๑๘๕๖ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๘/๑๐๑๗๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๑.๒/๒๕๗๔ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๙. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๙.๑/๖๑๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔
๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๒๒/๔๒๔๕ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๓๐๗/๖๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด่วนที่สุด ที่ สกพอ ๑๐๐๒/๖๔/๒๒๑๐ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๒๐๐/๗๓

คณะกรรมการตรวจสอบและ
ประเมินผลภาคราชการ
สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ พร้อมรายการ QR Code

ด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๑๒) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๓ (๔) และข้อ ๑๔ รวมทั้งสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้กำหนดประเด็นการตรวจสอบที่เน้นการประเมินความเสี่ยง และเป็นประเด็นที่อยู่ระหว่างดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด – 19) รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ค.ต.ป. จึงเห็นชอบให้ปรับแนวทางการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง โดยมุ่งเน้นสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการในการแก้ไขสถานการณ์โควิด – 19 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงมาตรการของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน รวมประเด็นการตรวจสอบจำนวน ๓๓ ประเด็น (ค.ต.ป. มีมติรับทราบ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓)

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) เพื่อทำหน้าที่ในการวางนโยบายแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการ กำหนดประเด็นหัวข้อการตรวจสอบและประเมินผล รวมทั้งส่งเสริม ผลักดัน สอบทาน และเสนอแนะมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแล และควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ อันจะนำไปสู่การบรรลุผลตามเจตนารมณ์ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นอกจากนี้ ระเบียบฯ ข้อ ๑๓ (๔) กำหนดให้มีการรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี และข้อ ๑๔ กำหนดให้ ค.ต.ป. รายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รายงานผลการตรวจสอบฯ จากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาโควิด - 19 ทำให้ได้ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ และการดำเนินการของส่วนราชการ เพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ที่ยังคงระบาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข เยียวยา และฟื้นฟู

๔. สาระสำคัญ

๔.๑ รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

ค.ต.ป. ได้กำหนดประเด็นการติดตามระดับนโยบายเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ไว้ ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร (๒) การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกันและมาตรการเยียวยาเกษตรกร (๓) ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) (๔) กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต และ (๕) การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต รายละเอียดปรากฏตามตารางแนบท้าย รวมทั้งได้ติดตามการดำเนินงานของกระทรวง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยได้วิเคราะห์เชื่อมโยงประเด็นการตรวจสอบระดับนโยบายกับระดับกระทรวง และจำแนกปัญหาเป็น ๓ ระดับ เพื่อให้เห็นถึงกลุ่มของปัญหาที่จะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงเป้าหมาย และเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ระดับที่ ๑ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับนโยบายเพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างในการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับที่ ๒ ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดสรรงบประมาณทั้งในส่วนของเงินงบประมาณรายจ่าย และเงินนอกงบประมาณเพื่อให้กลไกการดำเนินงานภาครัฐสามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ และระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดดังนี้

ระดับที่ ๑...

ระดับที่ ๑ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนระดับฐานรากในพื้นที่ผ่านโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เช่น โครงการโคก หนอง นา โมเดล โครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ เป็นต้น		
ข้อค้นพบ : ๑. การอนุมัติโครงการภายใต้แผนงานโครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ยังมีความล่าช้า อีกทั้งส่วนราชการและจังหวัดเร่งเสนอโครงการในลักษณะเดิมจึงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเร่งด่วนและปัญหาในปัจจุบัน ส่งผลให้ยังไม่สามารถก่อให้เกิดการจ้างงาน และสร้างรายได้ให้ประชาชนในทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ๒. การนำเสนอโครงการของส่วนราชการทั้งส่วนกลาง และจังหวัดยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วม และต้องมีการผลักดันให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนมากขึ้น เนื่องจากพบว่าการนำเสนอโครงการยังไม่สะท้อนความต้องการของประชาชนในพื้นที่	๑. ปรับเกณฑ์การจัดสรรเงินกู้โดยให้เป็นวงเงินรวม (Block Grant) เพื่อนำไปสนับสนุนโครงการในพื้นที่ โดยมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินโครงการภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เช่น ต้องก่อให้เกิดการจ้างงานในระดับพื้นที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติแก่ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใด และต้องสามารถยกระดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : (GPP)) ให้สูงขึ้น ๒. ศึกษาการจัดสรรงบประมาณในลักษณะวงเงินรวม (Block Grant) ให้แต่ละจังหวัดสามารถกำหนดเป้าหมายและการดำเนินงานในพื้นที่ได้ตรงกับความต้องการ ๓. การจัดสรรงบประมาณผ่านแผนงานโครงการ หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับโครงการที่เสนอโดยภาคประชาชนเป็นลำดับแรกหรือโครงการที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ๔. ปรับวิธีการทำงานของภาครัฐให้คำนึงถึงความชัดเจนในการกำหนดและถ่ายทอดนโยบายลงสู่การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ โดยผ่านกลไกการสื่อสารสร้างการรับรู้เชิงรุกกับทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ตั้งแต่การจัดทำโครงการและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19	- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) - สำนักงบประมาณ (สงป.) - สศช. - สงป. - สศช. - สงป.
ประเด็นการบริหารงานของภาครัฐในช่วงวิกฤต		
ข้อค้นพบ : ๑. ภาครัฐยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ซึ่งพบว่ายังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น เมื่อภาครัฐมีมาตรการต่าง ๆ จึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนที่ประชาชนต้องลงทะเบียนใหม่	๑. ควรมีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในภาพรวมเพื่อให้ส่วนราชการมีแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ๒. ปรับระบบการทำงานของภาครัฐให้เป็นดิจิทัลเพื่อรองรับกับระบบงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ทุกที่ทุกเวลา และทบทวนแนวทาง การปรับระบบการทำงาน	- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) - สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) - ดศ. - สพร.

๒.ระบบ...

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. ระบบการทำงานของภาครัฐยังไม่เป็นออนไลน์ทั้งระบบจึงเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งพบปัญหาอุปสรรคจากที่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ และแนวทางที่จะให้แต่ละหน่วยงานนำไปปฏิบัติยังไม่ชัดเจน	ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งระบบเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ไม่ติดขัด	

ระดับที่ ๒ ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดสรรงบประมาณ ทั้งในส่วนของเงินงบประมาณรายจ่าย และเงินนอกงบประมาณ

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร		
ข้อค้นพบ : ๑. การดำเนินโครงการส่วนใหญ่มีความล่าช้า ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้า เม็ดเงินยังลงไปไม่ถึงระดับพื้นที่ จึงไม่มีการจ้างงาน ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากโควิดและเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ปัญหาที่พบ เช่น ขั้นตอนการขอจัดสรรเงินกู้ที่ล่าช้า และการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดในโครงการกลายเป็นข้อจำกัดต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลต่อความล่าช้าในการดำเนินงาน ๓. โครงการส่วนใหญ่ที่ได้รับการจัดสรรจากวงเงินกู้ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เน้นการจ้างงานในระยะสั้นเป็นหลัก ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาที่มุ่งเป้าเรื่องการมีอาชีพ มีรายได้ไม่เกิดความยั่งยืน เช่น โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ได้มีการพัฒนาทักษะอาชีพเฉพาะให้แก่แรงงาน หากไม่ได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่อง จะทำให้โครงการไม่สามารถขยายผลต่อยอดและกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชนได้อย่างยั่งยืน	๑. ในกรณีที่จะมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือปัญหาเร่งด่วน ควรมีการกำหนดรูปแบบของการพิจารณากลั่นกรองงบประมาณที่ไม่ได้มาจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว และควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้ส่วนราชการสามารถพิจารณาทบทวนเพื่อเสนอโครงการที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหา ๒. ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาและขยายผลโครงการที่ได้รับจัดสรรจากเงินกู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการพิจารณาให้ชัดเจน โดยให้มีการถอดบทเรียนผลการดำเนินโครงการประกอบการพิจารณาเพื่อให้สะท้อนถึงประโยชน์ที่จะได้รับอย่างแท้จริง และเกิดการต่อยอด การสร้างองค์ความรู้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาในระยะยาว	- สศช. - สงป. - สศช. - สงป.

ระดับที่ ๓...

ระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร		
ข้อค้นพบ : ๑. โครงการตามพระราชกำหนดเงินกู้ที่ลงไประดับพื้นที่ เช่น โครงการโคก หนอง นาโมเดล และโครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ เป็นโครงการที่กำหนดจากส่วนกลาง และกำหนดโครงการในระยะเวลาจำกัดเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ซึ่งมีผลให้เกิดความเสี่ยงที่โครงการอาจไม่สำเร็จตามเป้าหมาย ๒. โครงการโคก หนอง นาโมเดล และโครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ ยังไม่มีการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นกระบวนการ ๓. การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กโดยเฉพาะนอกเขตชลประทานจะทำให้มีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นสามารถกระจายน้ำไปยังส่วนการผลิตภาคการเกษตรได้ช่วยลดการอพยพย้ายถิ่น	๑. เร่งขยายผลและต่อยอดการดำเนินโครงการของมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ เนื่องจากเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ตั้งแต่ต้นทาง สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เกิดความเป็นเจ้าของสร้างการยอมรับ และสร้างมีส่วนร่วมในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. กำกับดูแลให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการ และซ่อมแซมแหล่งน้ำที่อยู่นอกเขตชลประทาน ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็ก น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน ให้สามารถใช้งานได้เพื่อให้มีน้ำเพียงพอในการอุปโภค บริโภค และการเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดภาระการจัดสรรงบประมาณในการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ ๓. ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ ในแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างการจ้างงาน และรายได้กับประชาชนในพื้นที่ เช่น โครงการ โคก หนอง นา โมเดล มีการบริหารจัดการอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบงานดังกล่าว ทั้งข้อมูลในการอนุมัติ อนุญาต การจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น เช่น การขุดบ่อ การสร้างฝาย และการขอใช้พื้นที่ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการทำงานแบบครบวงจร และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม	- กรมการพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประเด็นที่ ๒ การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกัน และมาตรการเยียวยาเกษตรกร		
ข้อค้นพบ : ๑. ภาครัฐยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ๒. มาตรการช่วยเหลือเยียวยาของภาครัฐก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ๓. ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการข้อมูลสำหรับประชาชนตามมาตรการของหน่วยงานรัฐ ทำให้ต้องลงทะเบียนใหม่	๑. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มีความเพียงพอ และมีความพร้อมในการเชื่อมโยง ซึ่งต้องมีการจัดระเบียบฐานข้อมูลของประชาชนตั้งแต่ต้นทาง เช่น ข้อมูลบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ข้อมูลเกษตรกร ข้อมูลประกันสังคมที่เป็นฐานข้อมูลในการลงทะเบียน ต้องมีการบริหารจัดการชุดข้อมูลให้พร้อมใช้งานในการลงทะเบียนครั้งต่อไป เพื่อลดภาระให้กับประชาชนที่ไม่ต้องกรอกข้อมูลในการลงทะเบียนใหม่ และการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	- สพร.

๒. เร่งรัด...

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	๒. เร่งรัดให้ทุกส่วนราชการบูรณาการข้อมูลภาครัฐภายใต้มาตรฐานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ตั้งแต่เตรียมความพร้อมของข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงและสามารถใช้งานข้อมูลร่วมกันภายในระบบเดียวได้จริง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และไม่เป็นการพัฒนาระบบที่ใช้เฉพาะหน่วยงานตนเองเท่านั้น รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูล ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้พร้อมในการบูรณาการข้อมูล	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน
	๓. กำหนดแนวทางและมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูลเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ และยินยอม (consent) ให้ใช้ฐานข้อมูลเลข ๑๓ หลักในการเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ	- ดศ.
ประเด็นที่ ๓ ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC)		
ข้อค้นพบ : ๑. สถานการณ์โควิด-19 ทำให้ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายเปลี่ยนไป ส่งผลให้ต้องมีการ Repositioning และ Prioritize จุดเน้นที่จะพัฒนา EEC ๒. ยังไม่มีข้อมูล demand และ supply ที่สะท้อนให้เห็นตัวเลขความต้องการที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรม	๑. ดำเนินการ repositioning and prioritize ในอุตสาหกรรมที่เป็น New S - Curve เพื่อรองรับกับเป้าหมายของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยศึกษา วิเคราะห์และวางแผนกำลังคนที่ต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน และกำลังการผลิตผู้ที่จบการศึกษาให้สอดคล้องกัน (matching demand และ supply) รวมทั้งเร่งดำเนินการปรับแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในอุตสาหกรรมที่เป็น New S-Curve เพื่อรองรับเป้าหมายใหม่ของประเทศ	- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.)
	๒. กำหนดรูปแบบใหม่ของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การสร้างความร่วมมือในลักษณะ partnership ที่ชุมชนเข้ามาร่วมเป็นเจ้าของผ่านการถือหุ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการร่วมกำหนดแนวทางการทำงาน และลดผลกระทบเชิงลบจากประชาชน	- สกพอ.
	๓. ศึกษา วิเคราะห์โมเดลการลงทุนใหม่ โดยกำหนดรูปแบบการลงทุนที่คาดการณ์ไปยังอนาคตซึ่งอาจแตกต่างจากปัจจุบันเพื่อรองรับ New S - Curve ให้สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุน และให้มีมาตรการที่จะอำนวยความสะดวกสอดรับกับ ๑๐ ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ ๑๐ อันดับประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten)	- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
ประเด็นที่ ๔ กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต		
ข้อค้นพบ : ๑. กฎระเบียบในการบริหารงานภาครัฐยังไม่เอื้อให้สามารถทำงานแบบออนไลน์ทุกขั้นตอน ส่งผลให้ขาดความคล่องตัวในการทำงานที่บ้าน	๑. ดำเนินการตรวจสอบ กำกับการประเมิน Application ที่ใช้สำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้จริง	- ดศ.
	๒. ศึกษาและทบทวนระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	- กรมบัญชีกลาง - ดศ.

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. ระบบการทำงานของภาครัฐยังไม่เป็นดิจิทัลในการรองรับระบบงานที่เปลี่ยนไปในสถานการณ์วิกฤต	ให้สามารถดำเนินการแบบออนไลน์ครบวงจร (end to end process) เพื่อรองรับนโยบาย Work from Home และเร่งรัดพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ (Agency Financial Management Information System : (AFMIS)) เพื่อนำมาใช้เป็นต้นแบบและสนับสนุนการดำเนินงาน back office รวมทั้งประสานกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทบทวนกฎหมายเพื่อให้การประชุมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐสามารถประชุมออนไลน์ได้ (ปัจจุบันกรมบัญชีกลางได้แก้ไขระเบียบดังกล่าว กำหนดให้การประชุมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ และแจ้งเวียนแนวทางให้ส่วนราชการถือปฏิบัติด้วยแล้ว)	
	๓. เตรียมความพร้อมทั้งเครื่องมือ และอุปกรณ์ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด รวมทั้งกำลังคนเพื่อรองรับนโยบาย Work From Home ในสถานการณ์โควิด-19 ให้สามารถทำงานได้คล่องตัวมากขึ้น	- ทุกส่วนราชการ
	๔. ให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภททั้งในระดับหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดมาตรการกำกับให้มีการปฏิบัติตามแผน	- ทุกส่วนราชการ
ประเด็นที่ ๕ การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต		
ข้อค้นพบ : ๑. การติดตามและประเมินผลด้าน ววน. ในภาพรวมของประเทศไม่มีการเชื่อมโยงและส่งต่อระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง อว. ๒. ยังขาดกลไกการติดตามประเมินผลที่เข้มข้นและเป็นระบบ โดยเฉพาะการดำเนินงานจากงบประมาณที่ไม่ได้จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. ทำให้ไม่สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาต่อได้	๑. สนับสนุนงานวิจัยทางด้าน ววน. ให้มีลักษณะวิจัยแบบเร่งด่วน (short research) ที่สามารถเห็นผลได้ในระยะสั้นหรือเร่งด่วน ที่ตอบโจทย์ในสถานการณ์โควิด - 19 รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (competitiveness) ในระยะยาว เช่น จัดลำดับความสำคัญใหม่ (Reprioritize) ของอุตสาหกรรม S - curve หรือ การวิจัยที่เน้นการแพทย์และการสาธารณสุข	- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)
	๒. สนับสนุนทุนวิจัยอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่นักวิจัยสามารถค้นพบได้ เพื่อให้เกิดการแข่งขันของประเทศ (competitiveness) นำไปสู่การต่อยอดและขยายผลได้	- อว.
	๓. การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมในช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้เห็นว่าระบบนวัตกรรมเป็นเรื่องสำคัญและเกิดประโยชน์อย่างมาก จึงควรมีการทบทวนและประเมินผลงานนวัตกรรมที่ได้ดำเนินการในช่วงโควิด-19 เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต	- อว.

ทั้งนี้ ค.ต.ป. ...

ทั้งนี้ ค.ต.ป. ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

๔.๒.๑ การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เป็นการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ๒) ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) ๓) การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) และ ๔) การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) โดยมีผลการประเมินตนเองฯ ดังนี้

๑) <u>สรุปผลการประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๑</u> : ค.ต.ป. มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูงที่สุด และภาพรวมผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูง

๒) <u>สรุปผลการประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๒</u> : ค.ต.ป. มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูงที่สุด และภาพรวมผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูงที่สุด

๔.๒.๒ ความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ที่มีต่อแนวทางการตรวจสอบและกลไกการดำเนินงาน โดยสรุปในภาพรวม เช่น ควรมีกระบวนการติดตามความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประชาสัมพันธ์งาน ค.ต.ป. เพื่อให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ นอกจากนี้ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลควรมุ่งเน้นการตรวจติดตามและประเมินผลภาคราชการในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุง แก้ไขปัญหาได้ทันที และลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

๔.๒.๓ ฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยได้จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่สำคัญของ ค.ต.ป. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานของ ค.ต.ป. ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ที่ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลเข้าถึงสาธารณชนได้จำนวนมากและรวดเร็ว การสร้างกลุ่มไลน์เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ และเป็นช่องทางการติดต่อระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดแผนเพื่อให้มีการติดตามในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) โดย อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ได้เสนอประเด็นการตรวจสอบที่เห็นว่ามีความสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ทันสถานการณ์ อาทิ ประเด็นการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจ

ฐานราก...

ฐานราก (OTOP/SME) ประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และประเด็นประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลในการดำเนินงานสวัสดิการภาครัฐ : ระบบหลักประกันสุขภาพ

ทั้งนี้ ค.ต.ป. ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ รายงานผลการตรวจสอบฯ และรายงานการประเมินตนเองฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามข้อ ๔.๑ โดยให้รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด ที่มีประเด็นสมควรปรับปรุงแก้ไข รับข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อไป

๕.๒ รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ตามข้อ ๔.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ)
เลขาธิการ ก.พ.ร.
กรรมการและเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
กองติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ
โทร. ๐๙๒ ๔๖๘ ๔๕๙๘ (นภัสสร) และ ๐๘๓ ๕๖๖ ๕๔๒๘ (สุดารัตน์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๗๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nr1200@opdc.go.th

[redacted]

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๖ ส.ค. ๖๔

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่ 11907
วันที่ 22 มิ.ย. 64 เวลา 9.16 น.

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โทร. ๐๙๒ ๔๖๘ ๔๕๙๘

ที่ นร ๑๒๐๑/ว๓๘ **วันที่** ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

กยน. ฟิต 22/มิ.ย./64

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี
ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
ประธานกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ 22 มิ.ย. 2564

๑. ที่มา

๑.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ กำหนดให้มี**คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)** เพื่อทำหน้าที่ในการวางนโยบาย แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการ กำหนดประเด็นหัวข้อการตรวจสอบและประเมินผล รวมทั้งส่งเสริม ผลักดัน สอบทาน และเสนอแนะมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแล และควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ อันจะนำไปสู่การบรรลุผลตามเจตนารมณ์ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นอกจากนี้ ระเบียบฯ ข้อ ๑๓ (๔) กำหนดให้มีการรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี และข้อ ๑๔ กำหนดให้ ค.ต.ป. รายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๑.๒ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19) รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ค.ต.ป. ได้เห็นชอบให้ปรับแนวทางการตรวจสอบฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

๒. สาระสำคัญของเรื่อง

๒.๑ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้กำหนดประเด็นการติดตามระดับนโยบายเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ไว้ ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนระดับฐานรากในพื้นที่ ผ่านกลไกการเกษตร : การสร้างงานและรายได้ให้ประชาชน (๒) การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจ ผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกัน และมาตรการเยียวยาเกษตรกร (๓) ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) (๔) กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต และ (๕) การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต รวมทั้งได้ติดตามการดำเนินการของกระทรวง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยได้วิเคราะห์เชื่อมโยงประเด็นการตรวจสอบระดับนโยบายกับระดับกระทรวง และจำแนกปัญหาเป็น ๓ ระดับ เพื่อให้เห็นถึง

รม. 3486
ม้า 11.09
22 มิ.ย. 64
ออก 28/06/64 10.02 น.
กร.(2)4235
22/มิ.ย./64 10.13

รอง นรม.(2) 2130
วันที่ 22 มิ.ย. 64 เวลา 14.05 น.

กลุ่มของปัญหาที่จะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงเป้าหมาย และเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย **ระดับที่ ๑ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับนโยบายเพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างในการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับที่ ๒ ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดสรรงบประมาณทั้งในส่วนของเงินงบประมาณรายจ่าย และเงินนอกงบประมาณ** เพื่อให้กลไกการดำเนินงานภาครัฐสามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ และ**ระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ**เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดดังนี้

ระดับที่ ๑ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนระดับฐานรากในพื้นที่ผ่านโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เช่น โครงการโคก หนอง นา โมเดล โครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ เป็นต้น		
ข้อค้นพบ : ๑. การอนุมัติโครงการภายใต้แผนงานโครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ยังมีความล่าช้า อีกทั้งส่วนราชการและจังหวัดเร่งเสนอโครงการในลักษณะเดิมจึงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเร่งด่วนและปัญหาในปัจจุบัน ส่งผลให้ยังไม่สามารถก่อให้เกิดการจ้างงาน และสร้างรายได้ให้ประชาชนในทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ๒. การนำเสนอโครงการของส่วนราชการทั้งส่วนกลาง และจังหวัดยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วม และต้องมีการผลักดันให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนมากขึ้น เนื่องจากพบว่าการนำเสนอโครงการยังไม่สะท้อนความต้องการของประชาชนในพื้นที่	๑. ปรับเกณฑ์การจัดสรรเงินกู้โดยให้เป็นวงเงินรวม (Block Grant) เพื่อนำไปสนับสนุนโครงการในพื้นที่ โดยมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินโครงการภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เช่น ต้องก่อให้เกิดการจ้างงานในระดับพื้นที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติแก่ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใด และต้องสามารถยกระดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : (GPP)) ให้สูงขึ้น	- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
	๒. ศึกษาการจัดสรรงบประมาณในลักษณะวงเงินรวม (Block Grant) ให้แต่ละจังหวัดสามารถกำหนดเป้าหมายและการดำเนินงานในพื้นที่ได้ตรงกับความต้องการ	- สำนักงบประมาณ (สงป.)
	๓. การจัดสรรงบประมาณผ่านแผนงานโครงการ หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับโครงการที่เสนอโดยภาคประชาชนเป็นลำดับแรกหรือโครงการที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง	- สศช. - สงป.
	๔. ปรับวิธีการทำงานของภาครัฐให้คำนึงถึงความชัดเจนในการกำหนดและถ่ายทอดนโยบายลงสู่การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ โดยผ่านกลไกการสื่อสารสร้างการรับรู้เชิงรุกกับทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ตั้งแต่การจัดทำโครงการและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19	- สศช. - สงป.

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นการบริหารงานของภาครัฐในช่วงวิกฤต		
ข้อค้นพบ : ๑. ภาครัฐยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ซึ่งพบว่ายังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น เมื่อภาครัฐมีมาตรการต่าง ๆ จึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนที่ประชาชนต้องลงทะเบียนใหม่ ๒. ระบบการทำงานของภาครัฐยังไม่เป็นออนไลน์ทั้งระบบจึงเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งพบปัญหาอุปสรรคจากที่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ และแนวทางที่จะให้แต่ละหน่วยงานนำไปปฏิบัติยังไม่ชัดเจน	๑. ควรมีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในภาพรวมเพื่อให้ส่วนราชการมีแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ๒. ปรับระบบการทำงานของภาครัฐให้เป็นดิจิทัลเพื่อรองรับกับระบบงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ทุกที่ทุกเวลา และทบทวนแนวทาง การปรับระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งระบบเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ไม่ติดขัด	- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) - สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) - ดศ. - สพร.

ระดับที่ ๒ ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดสรรงบประมาณ ทั้งในส่วนของเงินงบประมาณรายจ่าย และเงินนอกงบประมาณ

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร		
ข้อค้นพบ : ๑. การดำเนินโครงการส่วนใหญ่มีความล่าช้า ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้า เม็ดเงินยังลงไปไม่ถึงระดับพื้นที่ จึงไม่มีการจ้างงาน ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากโควิดและเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ปัญหาที่พบ เช่น ขั้นตอนการขอจัดสรรเงินกู้ที่ล่าช้า และการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดในโครงการกลายเป็นข้อจำกัดต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลต่อความล่าช้าในการดำเนินงาน ๓. โครงการส่วนใหญ่ที่ได้รับการจัดสรรจากวงเงินกู้ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เน้นการจ้างงานในระยะสั้นเป็นหลัก	๑. ในกรณีที่จะมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือปัญหาเร่งด่วน ควรมีการกำหนดรูปแบบของการพิจารณากลั่นกรองงบประมาณที่ไม่ได้มาจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว และควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้ส่วนราชการสามารถพิจารณาทบทวนเพื่อเสนอโครงการที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหา ๒. ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาและขยายผลโครงการที่ได้รับจัดสรรจากเงินกู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการพิจารณาให้ชัดเจน โดยให้มีการถอดบทเรียนผลการดำเนินโครงการประกอบการพิจารณาเพื่อให้สะท้อนถึงประโยชน์ที่จะได้รับอย่างแท้จริง และเกิดการต่อยอด การสร้างองค์ความรู้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาในระยะยาว	- สศช. - สงป. - สศช. - สงป.

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาที่มุ่งเป้าเรื่องการมีอาชีพ มีรายได้ไม่เกิดความยั่งยืน เช่น โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ได้มีการพัฒนาทักษะอาชีพเฉพาะให้แก่แรงงาน หากไม่ได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่องจะทำให้โครงการไม่สามารถขยายผลต่อยอดและกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชนได้อย่างยั่งยืน		

ระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร		
ข้อค้นพบ : ๑. โครงการตามพระราชกำหนดเงินกู้ที่ลงไประดับพื้นที่ เช่น โครงการโคก หนอง นาโมเดล และโครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ เป็นโครงการที่กำหนดจากส่วนกลาง และกำหนดโครงการในระยะเวลาจำกัดเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ซึ่งมีผลให้เกิดความเสี่ยงที่โครงการอาจไม่สำเร็จตามเป้าหมาย ๒. โครงการ โคก หนอง นาโมเดล และโครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ ยังไม่มีการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นกระบวนการ ๓. การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กโดยเฉพาะนอกเขตชลประทานจะทำให้มีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นสามารถกระจายน้ำไปยังส่วนการผลิตภาคการเกษตรได้ช่วยลดการอพยพย้ายถิ่น	๑. เร่งขยายผลและต่อยอดการดำเนินโครงการของมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ เนื่องจากเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ตั้งแต่ต้นทาง สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เกิดความเป็นเจ้าของสร้างการยอมรับ และสร้างมีส่วนร่วมในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. กำกับดูแลให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการ และซ่อมแซมแหล่งน้ำที่อยู่นอกเขตชลประทาน ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็ก น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน ให้สามารถใช้งานได้เพื่อให้มีน้ำเพียงพอในการอุปโภค บริโภค และการเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดภาระการจัดสรรงบประมาณในการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ ๓. ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ ในแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างการจ้างงาน และรายได้กับประชาชนในพื้นที่ เช่น โครงการ โคก หนอง นา โมเดล มีการบริหารจัดการอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบงานดังกล่าว ทั้งข้อมูลในการอนุมัติ อนุญาต การจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น เช่น การขุดบ่อ การสร้างฝาย และการขอใช้พื้นที่ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการทำงานแบบครบวงจร และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม	- กรมการพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเด็นที่ ๒ การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกัน และมาตรการเยียวยาเกษตรกร		
ข้อค้นพบ : ๑. ภาครัฐยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ๒. มาตรการช่วยเหลือเยียวยาของภาครัฐก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ประชาชนบางส่วนเข้าไม่ถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ๓. ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการข้อมูลสำหรับประชาชนตามมาตรการของหน่วยงานรัฐ ทำให้ต้องลงทะเบียนใหม่	๑. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มีความเพียงพอ และมีความพร้อมในการเชื่อมโยง ซึ่งต้องมีการจัดระเบียบฐานข้อมูลของประชาชนตั้งแต่ต้นทาง เช่น ข้อมูลบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ข้อมูลเกษตรกร ข้อมูลประกันสังคมที่เป็นฐานข้อมูลในการลงทะเบียน ต้องมีการบริหารจัดการชุดข้อมูลให้พร้อมใช้งานในการลงทะเบียนครั้งต่อไป เพื่อลดภาระให้กับประชาชนที่ไม่ต้องกรอกข้อมูลในการลงทะเบียนใหม่ และการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	- สพร.
	๒. เร่งรัดให้ทุกส่วนราชการบูรณาการข้อมูลภาครัฐภายใต้มาตรฐานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ตั้งแต่เตรียมความพร้อมของข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงและสามารถใช้งานข้อมูลร่วมกันภายในระบบเดียวได้จริง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และไม่เป็นการพัฒนาระบบที่ใช้เฉพาะหน่วยงานตนเองเท่านั้น รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูล ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้พร้อมในการบูรณาการข้อมูล	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน
	๓. กำหนดแนวทางและมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูลเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ และยินยอม (consent) ให้ใช้ฐานข้อมูลเลข ๑๓ หลักในการเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ	- ดศ.
ประเด็นที่ ๓ ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC)		
ข้อค้นพบ : ๑. สถานการณ์โควิด-19 ทำให้ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายเปลี่ยนไป ส่งผลให้ต้องมีการ Repositioning และ Prioritize จุดเน้นที่จะพัฒนา EEC ๒. ยังไม่มีข้อมูล demand และ supply ที่สะท้อนให้เห็นตัวเลขความต้องการที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรม	๑. ดำเนินการ repositioning and prioritize ในอุตสาหกรรมที่เป็น New S - Curve เพื่อรองรับกับเป้าหมายของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยศึกษา วิเคราะห์และวางแผนกำลังคนที่ต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน และกำลังการผลิตผู้ที่จบการศึกษาให้สอดคล้องกัน (matching demand และ supply) รวมทั้งเร่งดำเนินการปรับแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในอุตสาหกรรมที่เป็น New S-Curve เพื่อรองรับเป้าหมายใหม่ของประเทศ	- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.)
	๒. กำหนดรูปแบบใหม่ของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การสร้างความร่วมมือในลักษณะ partnership ที่ชุมชนเข้ามาร่วมเป็นเจ้าของผ่านการถือหุ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการร่วมกำหนดแนวทางการทำงาน และลดผลกระทบเชิงลบจากประชาชน	- สกพอ.

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	๓. ศึกษา วิเคราะห์โมเดลการร่วมลงทุนใหม่ โดยกำหนดรูปแบบการลงทุนที่คาดการณ์ไปยังอนาคตซึ่งอาจแตกต่างจากปัจจุบันเพื่อรองรับ New S - Curve ให้สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุน และให้มีมาตรการที่จะอำนวยความสะดวกสอดรับกับ ๑๐ ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ ๑๐ อันดับประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten)	- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
ประเด็นที่ ๔ กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต		
ข้อค้นพบ : ๑. กฎระเบียบในการบริหารงานภาครัฐยังไม่เอื้อให้สามารถทำงานแบบออนไลน์ทุกขั้นตอน ส่งผลให้ขาดความคล่องตัวในการทำงานที่บ้าน ๒. ระบบการทำงานของภาครัฐยังไม่เป็นดิจิทัลในการรองรับระบบงานที่เปลี่ยนไปในสถานการณ์วิกฤต	๑. ดำเนินการตรวจสอบ กำกับการประเมิน Application ที่ใช้สำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้จริง ๒. ศึกษาและทบทวนระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สามารถดำเนินการแบบออนไลน์ครบวงจร (end to end process) เพื่อรองรับนโยบาย Work from Home และเร่งรัดพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ (Agency Financial Management Information System : (AFMIS)) เพื่อนำมาใช้เป็นต้นแบบและสนับสนุนการดำเนินงาน back office รวมทั้งประสานกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทบทวนกฎหมายเพื่อให้การประชุมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐสามารถประชุมออนไลน์ได้ (ปัจจุบันกรมบัญชีกลางได้แก้ไขระเบียบดังกล่าว กำหนดให้การประชุมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ และแจ้งเวียนแนวทางให้ส่วนราชการถือปฏิบัติด้วยแล้ว) ๓. เตรียมความพร้อมทั้งเครื่องมือ และอุปกรณ์ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด รวมทั้งกำลังคนเพื่อรองรับนโยบาย Work From Home ในสถานการณ์โควิด-19 ให้สามารถทำงานได้คล่องตัวมากขึ้น ๔. ให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภท ทั้งในระดับหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดมาตรการกำกับให้มีการปฏิบัติตามแผน	- ดศ. - กรมบัญชีกลาง - ดศ. - ทุกส่วนราชการ - ทุกส่วนราชการ
ประเด็นที่ ๕ การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต		
ข้อค้นพบ : ๑. การติดตามและประเมินผลด้าน ววน. ในภาพรวมของประเทศไม่มีการเชื่อมโยงและส่งต่อระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง อว.	๑. สนับสนุนงานวิจัยทางด้าน ววน. ให้มีลักษณะวิจัยแบบเร่งด่วน (short research) ที่สามารถเห็นผลได้ในระยะสั้นหรือเร่งด่วน ที่ตอบโจทย์ในสถานการณ์โควิด - 19 รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (competitiveness) ในระยะยาว เช่น จัดลำดับความสำคัญใหม่ (Reprioritize) ของ	- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

ประเด็น/ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. ยังขาดกลไกการติดตามประเมินผลที่เข้มข้นและเป็นระบบ โดยเฉพาะการดำเนินงานจากงบประมาณที่ไม่ได้จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม วทน. ทำให้ไม่สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาต่อได้	อุตสาหกรรม S - curve หรือ การวิจัยที่เน้นการแพทย์และการสาธารณสุข ๒. สนับสนุนทุนวิจัยอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่นักวิจัยสามารถค้นพบได้ เพื่อให้เกิดการแข่งขันของประเทศ (competitiveness) นำไปสู่การต่อยอดและขยายผลได้ ๓. การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมในช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้เห็นว่าระบบนิวัตกรรมเป็นเรื่องสำคัญและเกิดประโยชน์อย่างมาก จึงควรมีการทบทวนและประเมินผลงานนวัตกรรมที่ได้ดำเนินการในช่วงโควิด-19 เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต	- อว. - อว.

ทั้งนี้ ค.ต.ป. ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

บันทึกความเห็นของ ค.ต.ป. และรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ปรากฏตามเอกสารแนบ ๑ และ ๒

๒.๒ รายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒

๒.๒.๑ การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เป็นการประเมินตนเองของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ๒) ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) ๓) การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) และ ๔) การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) โดยมีผลการประเมินตนเองฯ ดังนี้

๑) <u>สรุปผลการประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๑</u> : ค.ต.ป. มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูงที่สุด และภาพรวมผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูง

๒) <u>สรุปผลการประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๒</u> : ค.ต.ป. มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการมีผลการประเมินสูงที่สุด และภาพรวมผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ มีผลการประเมินสูงที่สุด

๒.๒.๒ ความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ที่มีต่อแนวทางการตรวจสอบและกลไกการดำเนินงาน โดยสรุปในภาพรวม เช่น ควรมีกระบวนการติดตามความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประชาสัมพันธ์งาน ค.ต.ป. เพื่อให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ นอกจากนี้ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลควรมุ่งเน้นการตรวจติดตามและประเมินผลภาคราชการในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุง แก้ไขปัญหาได้ทันที และลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

๒.๒.๓ ฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยได้จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่สำคัญของ ค.ต.ป. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานของ ค.ต.ป. ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ที่ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลเข้าถึงสาธารณชนได้จำนวนมากและรวดเร็ว การสร้างกลุ่มไลน์เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ และเป็นช่องทางการติดต่อระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดแผนเพื่อให้มีการติดตามในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) โดย อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ได้เสนอประเด็นการตรวจสอบที่เห็นว่ามีความสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ทันสถานการณ์ อาทิ ประเด็นการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (OTOP/SME) ประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และประเด็นประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลในการดำเนินงานสวัสดิการภาครัฐ : ระบบหลักประกันสุขภาพ

ทั้งนี้ ค.ต.ป. ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ รายงานผลการประเมินตนเองฯ ปรากฏตามเอกสารแนบ ๓

๓. ข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) พิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๓.๑ รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามข้อ ๒.๑ โดยให้รัฐมนตรีหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด ที่มีประเด็นสมควรปรับปรุงแก้ไข รับข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อไป

๓.๒ รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ตามข้อ ๒.๒

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ขอความเห็นชอบให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) นำเสนอรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ)
เลขาธิการ ก.พ.ร.
กรรมการและเลขานุการ

พลเอก
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
๒๕ มิ.ย. ๖๔

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรดพิจารณา

๒๕ มิ.ย. ๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

รายงานผลการตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ

ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหา
สถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล
ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา ๑

๒. สรุปภาพรวมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๕

บทที่ ๒ สรุปผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๑ สรุปภาพรวมผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยการเชื่อมโยงการตรวจสอบฯ จัดเป็น ๕ กลุ่ม ๘

ส่วนที่ ๒ สรุปภาพรวมผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๓

๒.๑ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลของ อ.ค.ต.ป. ๘ คณะ

- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑ ๑๔
- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒ ๒๑
- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓ ๒๕
- อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด ๒๙
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ ๓๓
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ ๓๗
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓ ๔๓
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔ ๔๖

๒.๒ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผล ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๙ กระทรวง

- ค.ต.ป. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ๕๑
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงกลาโหม ๕๖
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการคลัง ๖๐
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการต่างประเทศ ๖๒
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ๖๔
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๖๖
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๖๘

- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงคมนาคม ๗๑
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗๓
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพลังงาน ๗๖
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพาณิชย์ ๗๘
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมหาดไทย ๘๐
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงยุติธรรม ๙๐
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงแรงงาน ๙๖
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงวัฒนธรรม ๙๘
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๑๐๐
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ ๑๐๔
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงสาธารณสุข ๑๐๗
- ค.ต.ป. ประจำกระทรวงอุตสาหกรรม ๑๐๙

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก องค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ

ภาคผนวก ข
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ประกาศคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ เรื่อง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

บทที่ ๑
บทนำ

๑. ที่มา

ค.ต.ป. ได้วางนโยบายกำหนดกลไกและแนวทางการตรวจสอบประเมินผลภาคราชการให้กับคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ต.ป. ประจำกระทรวง) และคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) คณะต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ และความมั่นใจแก่สาธารณชนต่อผลการดำเนินงานของส่วนราชการว่าได้มีการตรวจสอบ และกำกับดูแลอย่างรอบคอบ และเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการอันจะนำไปสู่การบรรลุเจตนารมณ์ของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ค.ต.ป. ได้กำหนดแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการที่มุ่งเน้นให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผลในระดับชาติ (Audit Committee) ในการติดตามตรวจสอบภารกิจหรือนโยบายที่สำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ (ongoing process) ที่เชื่อมโยงภายใต้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินการตรวจสอบในเชิงลักษณะการป้องกัน ประเมินความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งสัญญาณเตือน (warning signal) หรือรายงานข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขไปยังภาครัฐเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดหรือผลกระทบในวงกว้าง อันจะนำไปสู่ความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานตามภารกิจของรัฐ ส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (Better Life)

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้เริ่มต้นตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ มาแก้ไขปัญหาในหลายมิติ สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. พิจารณาแล้วเห็นว่าการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลในการปรับปรุงมาตรการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการ โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ค.ต.ป. ได้เห็นชอบให้ปรับแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และ ค.ต.ป. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติรับทราบการปรับแนวทางการตรวจสอบดังกล่าว

สำหรับแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีดังนี้

➢ **แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ**

อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ได้กำหนดประเด็นในการตรวจสอบ ดังนี้

อ.ค.ต.ป.		ประเด็นการตรวจสอบ
๑.	กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑	การบริหารจัดการน้ำในชนบทเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่นในภาคเกษตร
๒.	กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒	การติดตามมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคม
๓.	กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓	การติดตามมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในช่วงวิกฤต
๔.	เฉพาะกิจ คณะที่ ๑	การบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤต
๕.	เฉพาะกิจ คณะที่ ๒	ศึกษาผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC)
๖.	เฉพาะกิจ คณะที่ ๓	การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต
๗.	เฉพาะกิจ คณะที่ ๔	กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต
๘.	กลุ่มจังหวัด	มาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด

➢ **แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง**

ค.ต.ป. ประจำกระทรวง		ประเด็นการตรวจสอบ
๑.	สำนักนายกรัฐมนตรี	๑) การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน* ๒) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ*
๒.	กลาโหม	งานเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ของกระทรวงกลาโหม
๓.	การคลัง	มาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
๔.	การต่างประเทศ	ตรวจสอบ ประเมินผลมาตรการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
๕.	การท่องเที่ยวและกีฬา	มาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ภาคการท่องเที่ยวและกีฬา
๖.	การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	มาตรการเยียวยา ช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗.	เกษตรและสหกรณ์	การสนับสนุน และส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๘.	คมนาคม	การติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบในช่วงวิกฤตโควิด - 19

ค.ต.ป. ประจำกระทรวง		ประเด็นการตรวจสอบ
๙.	ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม**	๑) ตรวจสอบกระบวนการพัฒนาและส่งเสริมการให้บริการแก่ประชาชนภาครัฐ และภาคเอกชนในรูปแบบดิจิทัล ๒) การสนับสนุนและส่งเสริมการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน(โครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม)
๑๐.	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	โครงการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)
๑๑.	พลังงาน	๑) บรรเทาผลกระทบค่าไฟฟ้า ๒) ขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน ๓) ลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน (ทุกชนิด – ๕๐ สตางค์ต่อลิตร B20 – ๒๕ สตางค์ต่อลิตร และ E85 + ๒๕ สตางค์ต่อลิตร)
๑๒.	พาณิชย์	การบรรเทาผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19
๑๓.	มหาดไทย	๑) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย* ๒) การจัดการภัยพิบัติ*
๑๔.	ยุติธรรม	๑) กระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ๒) โครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)
๑๕.	แรงงาน	มาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในส่วนของกระทรวงแรงงาน
๑๖.	วัฒนธรรม	๑) การดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)
๑๗.	การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑) โครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ (สป.) ๒) โครงการดำเนินงานเรื่องไวรัสโคโรนา 2019 กิจกรรม : การขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุก (วช.)
๑๘.	ศึกษาธิการ	การจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19)
๑๙.	สาธารณสุข	การดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
๒๐.	อุตสาหกรรม	โครงการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19

หมายเหตุ * เพิ่มเติมการตรวจประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโควิด - 19 ในชื่อประเด็นเดิม
** กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ไม่ได้เสนอประเด็นการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับโควิด - 19

➢ **แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง**

แนวทางที่ ๑ การตรวจสอบที่สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ๕ ด้าน และการตรวจสอบที่สอดคล้องกับหลัก PDCA สรุปได้ ดังนี้

- หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ๕ ด้าน

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	นิยาม
๑) ประสิทธิภาพ (efficiency)	การประเมินทรัพยากรที่ใช้เทียบกับผลผลิต
๒) ประสิทธิผล (effectiveness)	การประเมินทรัพยากรที่ใช้เทียบกับการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์
๓) ความโปร่งใส (transparency)	การเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ต่อประชาชน
๔) การมีส่วนร่วม (participation)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน มีส่วนในการรับรู้ เข้าใจ ให้ความเห็นมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
๕) ความคุ้มค่า	การประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐ

- สอดคล้องกับหลัก PDCA

หลัก PDCA	นิยาม
๑) การวางแผน (plan)	กำหนดเป้าหมายและกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามความต้องการ
๒) การนำไปปฏิบัติ (do)	ปฏิบัติ/ดำเนินการตามกระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้
๓) การติดตาม (check)	ตรวจติดตาม ตรวจสอบ และวัดผลกระบวนการทำงาน ว่าเป็นไปตามแผนทำงานและเป้าหมาย
๔) การดำเนินการ (act)	การดำเนินการปรับปรุงสมรรถนะของกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

แนวทางที่ ๒ การตรวจสอบที่เพิ่มบทบาทในเชิงป้องกันความเสี่ยง (risk reduction)

การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction)	นิยาม
๑) การประเมินความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (strategic risk)	ความไม่พร้อมและความหลากหลายของงาน ทำให้ขาดจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน เป็นต้น
๒) การประเมินความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ (operational risk)	ระบบงบประมาณไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินโครงการ ปัญหาการบูรณาการงานด้านต่าง ๆ ความเชื่อมโยงของโครงการภายใต้แผนงาน การบริหาร/บุคลากร

การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction)	นิยาม
๓) **การประเมินความเสี่ยงด้านการเงิน (financial risk)**	การได้รับงบประมาณไม่ทันต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น
๔) **การประเมินความเสี่ยงด้านกฎหมาย (compliance risk)**	ความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลัง เป็นต้น
๕) **ความเสี่ยงด้านการตลาด (market risk) (ถ้ามี)**	การคัดค้านโครงการการสร้างความร่วมมือของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ได้นำแนวทางการตรวจสอบและประเมินภาคราชการเป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยได้มีการจัดประชุม ลงพื้นที่ รายงานผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์มายังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อสำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดทำสรุปเสนอ ค.ต.ป. และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป โดยรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวจะเป็นการนำเสนอข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการที่นำเสนอต่อผู้กำหนดนโยบายจะเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้กับฝ่ายบริหาร

๒. สรุปภาพรวมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นการนำเสนอรายงานผลการตรวจสอบในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. จำนวน ๘ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงที่มีประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาโควิด - 19 เพื่อให้รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการตรวจสอบที่เป็นข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้การแก้ไขปัญหาโควิด - 19 มีประสิทธิภาพ และตรงกับปัญหาได้ดียิ่งขึ้น สำหรับการตรวจสอบในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ทำให้เห็นข้อค้นพบส่วนใหญ่ คือ ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ขาดฐานข้อมูลที่จะสามารถทำให้เกิดการวางแผนและการพยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง เช่น ข้อมูลเรื่องแหล่งน้ำ ข้อมูลเรื่องจำนวนแรงงาน จำนวนเกษตรกร และอาชีพของประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งยังพบว่ารูปแบบของการจัดสรรงบประมาณยังไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายในเรื่องการแก้ไขปัญหาเพื่อเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19 รวมถึงปัญหาที่เกิดจากกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ยังเป็นอุปสรรค และไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน โดยมีข้อเสนอแนะภาพรวม ดังนี้

(๑) ปรับวิธีการทำงาน

(๑.๑) การกำหนดและถ่ายทอดนโยบายลงสู่การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ต้องมีความชัดเจน ข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว และทันการณ์ ผ่านกลไกในการสื่อสารสร้างการรับรู้เชิงรุกกับทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ตั้งแต่การจัดทำโครงการและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และให้ความสำคัญกับโครงการที่เสนอโดยภาคประชาชนที่ผ่านหน่วยงานของรัฐเป็นลำดับแรก เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและก่อให้เกิด

ประโยชน์อย่างแท้จริง ในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด – 19

(๑.๒) การสร้างวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การสร้างความร่วมมือในลักษณะ partnership ที่ชุมชนเข้ามาร่วมเป็นเจ้าของผ่านการถือหุ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการร่วมกำหนดแนวทางการทำงาน และลดผลกระทบเชิงลบจากประชาชน

(๑.๓) ปรับระบบการทำงานของภาครัฐให้เป็นดิจิทัลเพื่อรองรับกับการทำงานในสถานการณ์วิกฤต โดยเฉพาะเรื่องข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้ทุกที่ ทุกเวลา และรองรับกับการอนุมัติ อนุญาต แม้ว่าหน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมของระบบสารสนเทศ เช่น ระบบ GFMIS แต่ปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานที่บ้าน คือ ภาระของเอกสารที่ต้องนำกลับไป นอกจากนี้ควรต้องทบทวนแนวทางการปรับระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งระบบ เพื่อเกิดความคล่องตัว ไม่ติดขัด เช่น การลงนามอนุมัติ (Digital Signature) และระบบสนับสนุน เป็นต้น

(๑.๔) ภาครัฐควรมีการจัดระเบียบฐานข้อมูลของประชาชนตั้งแต่ต้นทาง เช่น ข้อมูลในระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ข้อมูลเกษตรกร ข้อมูลประกันสังคม ที่เป็นฐานข้อมูลในการลงทะเบียนต้องมีการบริหารจัดการชุดข้อมูลเพื่อพร้อมใช้งานในการลงทะเบียนครั้งต่อไป และลดภาระให้กับประชาชนที่ไม่ต้องกรอกข้อมูลในการลงทะเบียนใหม่

(๒) วางหลักเกณฑ์/แนวทาง

(๒.๑) กรมบัญชีกลางควรทบทวน แก้ไข กฎ ระเบียบ เช่น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อรองรับนโยบาย Work from Home และให้หน่วยงานภาครัฐเกิดการทำงานที่คล่องตัวมากขึ้น

(๒.๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมควรดำเนินการตรวจสอบ กำกับการประเมิน Application ที่ใช้สำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้จริง

(๒.๓) สำนักงบประมาณควรศึกษาการจัดสรรงบประมาณในลักษณะวงเงินรวม (Block Grant) ให้แต่ละจังหวัดจะสามารถกำหนดเป้าหมายและการดำเนินงานในพื้นที่ได้ตรงกับความต้องการ

(๓) พัฒนาระบบสารสนเทศ

ควรกำหนดมาตรการที่เร่งรัดให้ทุกส่วนราชการบูรณาการข้อมูลภาครัฐภายใต้มาตรฐานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ตั้งแต่เตรียมความพร้อมของข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูล ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะการบูรณาการข้อมูลภายใต้สถานการณ์โควิด - 19 เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการสำหรับการกำหนดมาตรการของภาครัฐ ในการเยียวยาประชาชน

(๔) พัฒนาและขยายผล

(๔.๑) ควรถอดบทเรียนผลการดำเนินงานโครงการ ได้แก่

(๔.๑.๑) โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า

(๔.๑.๒) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย)

(๔.๑.๓) โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

(๔.๑.๔) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”

(๔.๑.๕) โครงการเฝ้าระวังสร้างแนวกันไฟสร้างรายได้ชุมชน

(๔.๑.๖) โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

(๔.๑.๗) โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ

(๔.๑.๘) โครงการพัฒนาป่าไม้ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน

(๔.๑.๙) โครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน และบริหารจัดการองค์ความรู้ในการสร้างต้นแบบเพื่อการขยายผลและต่อยอด เพื่อให้เกิดการจ้างงานของคนในพื้นที่ หรือบัณฑิตจบใหม่ ทำให้มีรายได้ไปจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เกิดเป็นรายได้หมุนเวียนในพื้นที่เป้าหมาย แก้ไขปัญหาการว่างงานเพื่อบรรเทาผลกระทบทางสังคม ซึ่งส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และเป็นโอกาสต่อยอดไปสู่การยึดเป็นอาชีพเสริม และการสร้างองค์ความรู้ให้กับแรงงานและผู้ถูกจ้าง ทำให้แรงงานหรือผู้ถูกจ้างมีความรู้ ทักษะในการทำงานที่สามารถนำไปประกอบการทำงานเลี้ยงชีพได้เมื่อโครงการสิ้นสุด หรือนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานอื่น ๆ สร้างรายได้ในอนาคต สามารถพึ่งพาตนเองได้ และขยายผลไปยังชุมชนทำให้ชุมชนเข้มแข็ง นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งตัวบุคคลและชุมชน ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

(๔.๒) จัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภททั้งในระดับหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติ รวมทั้งมีมาตรการกำกับให้มีการปฏิบัติตามแผน

มติ ค.ต.ป. ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล

บทที่ ๒
สรุปผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๑ สรุปภาพรวมผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยการเชื่อมโยงการตรวจสอบฯ จัดเป็น ๕ กลุ่ม

รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการนำเสนอรายงานผลการตรวจสอบในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาลของ อ.ค.ต.ป. จำนวน ๘ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงที่มีประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาโควิด - 19 เพื่อให้รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการตรวจสอบที่เป็นข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้การแก้ไขปัญหาโควิด - 19 มีประสิทธิภาพ และตรงกับปัญหาได้ดียิ่งขึ้น โดยการนำเสนอรายงานการตรวจสอบดังกล่าวจะนำเสนอให้เห็นถึงความเชื่อมโยงประเด็นการตรวจสอบของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงที่เกี่ยวข้องใน ๕ ประเด็น เพื่อเป็นการบูรณาการการตรวจสอบซึ่งจะทำให้เห็นถึงข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำคัญ ๆ ที่เกิดผลกระทบ (impact) ในภาพกว้างนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในระดับนโยบายได้อย่างเป็นรูปธรรม รายละเอียด ดังนี้

๑. ประเด็นการติดตามระดับนโยบายเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็น	อ.ค.ต.ป. และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
๑. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร - ศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการและจังหวัดที่ดำเนินงานโครงการตามแผนงาน โครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ผ่านโครงการการจัดหาแหล่งน้ำและโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ๙ โครงการ เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ และทักษะในการสร้างอาชีพของเกษตรกรและประชาชนในระดับพื้นที่เพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19	**- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑** การบริหารจัดการน้ำในชนบทเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่นในภาคเกษตร **- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒** การติดตามมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคม **- อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด** มาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด **- ค.ต.ป. ประจำกระทรวง** ทส. กห. มท. นร. กษ. รง.
๒. การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจ ผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกัน และมาตรการเยียวยาเกษตรกร - ศึกษาและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการของภาครัฐในการช่วยเหลือ เยียวยา ชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 สามารถได้รับการเยียวยาได้ครอบคลุม	**- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓** การติดตามมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในช่วงวิกฤต **- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑** การบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤต

ประเด็น	อ.ค.ต.ป. และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
ทุกกลุ่มเป้าหมาย และการบริหารจัดการตั้งแต่เรื่องข้อมูลการลงทะเบียน และการทบทวนสิทธิของประชาชนไม่ซ้ำซ้อน สามารถเชื่อมโยงกันได้และนำไปใช้งานได้อย่างเหมาะสมต่อไป	**- อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด** มาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด **- ค.ต.ป. ประจำกระทรวง** ทส. กห. มท. รง. กษ. กก. พม. กค.
๓. ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) - ศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาพื้นที่ EEC เพื่อการปรับวางตำแหน่งของอุตสาหกรรมใหม่ (Repositioning) การพัฒนากำลังคนและจ้างงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาระบบการบริหารจัดการโครงการ EEC และการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้ EEC ได้พัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป	**- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒** ศึกษาผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) **- ค.ต.ป. ประจำกระทรวง** นร. อว.
๔. กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต - ศึกษาและติดตามปัญหาในการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบในการบริหารภายใต้สถานการณ์โควิด - 19 ในเรื่องการเบิกจ่ายเงินงบประมาณผ่านระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ GFMIS) การจัดซื้อจัดจ้างออนไลน์ (ระบบ e-GP) การประชุมผ่านระบบออนไลน์ และระบบการทำงานสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในช่วงวิกฤต เพื่อการวางแผนและพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้หน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติภารกิจที่จะให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ หากเกิดสภาวะวิกฤตจนเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานที่บ้าน (Work From Home) อย่างต่อเนื่องในอนาคต	**- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔** กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต **- ค.ต.ป. ประจำกระทรวง** กค. วธ.
๕. การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต - การศึกษากลไก ขั้นตอน และกระบวนการ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและข้อจำกัดของระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและด้านการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในวงรอบการดำเนินการปกติ และในสภาวะวิกฤตหรือสถานการณ์ฉุกเฉินกรณีสถานการณ์โควิด - 19 เพื่อนำไปสู่การปรับตัวของกลไกในระบบการอุดมศึกษาฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	**- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓** การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต **- ค.ต.ป. ประจำกระทรวง** อว.

๒. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบและประเมินผลของ ๕ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากผ่านกลไกเกษตรกร

มีข้อค้นพบ คือ โครงการตามพระราชกำหนดเงินกู้ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ที่ลงไปในระดับพื้นที่ เช่น โครงการ โคก หนอง นา โมเดล โครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ เป็นโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ และเป็นโครงการที่กำหนดขึ้นจากส่วนกลางพบว่าไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จึงขาดความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ทำให้มีความเสี่ยงที่จะไม่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน โดยเฉพาะภายนอกเขตชลประทานจะทำให้มีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นและสามารถกระจายน้ำไปยังการผลิตของภาคการเกษตรทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ลดการอพยพย้ายถิ่นของประชาชน **จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถสรุปภาพรวมข้อเสนอแนะ ดังนี้**

(๑) ให้กรมการพัฒนาชุมชนนำรูปแบบการดำเนินโครงการของมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ โดยเร่งการขยายผลและต่อยอดรูปแบบดังกล่าวเพื่อให้เกิดผลอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ตั้งแต่ต้นทาง ในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งมีการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดความเป็นเจ้าของของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการยอมรับและมีส่วนร่วมในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำกับดูแลให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการ และซ่อมแซมแหล่งน้ำที่อยู่นอกเขตชลประทาน ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็ก น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน ให้สามารถใช้งานได้เพื่อให้มีน้ำเพียงพอในการอุปโภค บริโภค และการเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างต่อเนื่องเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดภาระการจัดสรรงบประมาณในการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่

(๓) ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ ในแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างการจ้างงาน และรายได้กับประชาชนในพื้นที่ เช่น โครงการ โคก หนอง นา โมเดล ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต้องมีการบริหารจัดการอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบงานดังกล่าวทั้งข้อมูลในการอนุมัติ อนุญาต การจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น เช่น การขุดบ่อ การสร้างฝาย และการขอใช้พื้นที่ในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นการทำงานแบบครบวงจร และเกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมตามเป้าหมาย

กลุ่มที่ ๒ การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกันและมาตรการเยียวยาเกษตรกร มีข้อค้นพบ คือ ภาครัฐยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน และข้อมูลไม่เป็นปัจจุบันส่งผลให้การดำเนินงานมีความล่าช้า ซับซ้อน และขาดประสิทธิภาพ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของกระทรวงการคลัง ระบบประกันสังคมของกระทรวงแรงงาน และระบบเกษตรกรของกระทรวงเกษตรฯ ยังไม่มีการบูรณาการข้อมูลให้สามารถเชื่อมโยงกันได้ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ของกระทรวงมหาดไทย และไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการข้อมูลดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประชาชนตามมาตรการของหน่วยงานรัฐ โดยไม่ต้องลงทะเบียนใหม่ซึ่งจะเป็นการลดการลงทะเบียนซ้ำซ้อน **จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถสรุปภาพรวมข้อเสนอแนะ ดังนี้**

(๑) ในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ควรให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักกำกับดูภาพรวม เพื่อให้หน่วยงานมีแนวทางในการดำเนินการสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดความชัดเจน

(๒) ให้กระทรวงมหาดไทยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการเยียวยาประชาชนในภาวะวิกฤต เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงแรงงาน เชื่อมโยงข้อมูลที่หน่วยงานเป็นเจ้าของเข้ากับฐานข้อมูลเลข ๑๓ หลัก เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการลงทะเบียนซึ่งจะลดภาระให้กับประชาชนที่ไม่ต้องกรอกข้อมูลในการลงทะเบียนใหม่

(๓) ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนดแนวทางและมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูลเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ และยินยอม (consent) ให้ใช้ฐานข้อมูลเลข ๑๓ หลักในการเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

กลุ่มที่ ๓ ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) มีข้อค้นพบ คือ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นโครงการที่มีความสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (competitiveness) ของประเทศซึ่งควรผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันโครงการ EEC ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19 ทำให้ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายที่เป็นจุดเน้นต้องเปลี่ยนไป เช่น อุตสาหกรรมการบิน จึงต้องมีการปรับวางตำแหน่งของอุตสาหกรรมใหม่ (Repositioning) และจัดลำดับความสำคัญ (Prioritize) จุดเน้นที่จะพัฒนา EEC รวมทั้งต้องมีการวางแผนการพัฒนากำลังคนในพื้นที่ EEC อย่างเป็นระบบ ต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล demand และ supply ในการ matching ซึ่งทำให้เห็นตัวเลขความต้องการที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลต่อการวิเคราะห์ในการกำหนดแผนกำลังคนที่จะต้องมุ่งเน้นใหม่ **จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถสรุปภาพรวมข้อเสนอแนะ ดังนี้**

(๑) ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักดำเนินการ repositioning and prioritize ในอุตสาหกรรมที่เป็น New S - Curve เพื่อรองรับกับเป้าหมายของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงศึกษา วิเคราะห์และวางแผนกำลังคนที่ต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน และกำลังการผลิตผู้ที่จบการศึกษาให้สอดคล้องกัน (matching demand และ supply) เพื่อรองรับกับอุตสาหกรรมใหม่ที่ต้องมุ่งเน้นในการ reskill และ upskill

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ศึกษา วิเคราะห์เพื่อให้มีโมเดลการลงทุนใหม่โดย BOI ต้องกำหนดรูปแบบการลงทุนที่คาดการณ์ไปยังอนาคตที่แตกต่างจากปัจจุบันเพื่อรองรับ New S - Curve ให้สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุน และให้มีมาตรการที่จะอำนวยความสะดวกสอดรับกับ ๑๐ ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ ๑๐ อันดับประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten)

กลุ่มที่ ๔ กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต มีข้อค้นพบ คือ กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐในช่วงวิกฤตที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินในระบบ GFMIS การจัดซื้อจัดจ้างออนไลน์ การประชุมผ่านระบบออนไลน์ รวมทั้งระบบการทำงานสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในช่วงวิกฤต ในช่วงที่รัฐบาลมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่บ้านยังพบปัญหาเนื่องจากระบบการทำงานของภาครัฐยังไม่เป็นออนไลน์ทุกขั้นตอนส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความคล่องตัวที่จะปฏิบัติงานที่บ้าน เช่น รายงานขอความเห็นชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง หนังสือบันทึกความเห็นขออนุมัติ/เห็นชอบ เสนอผู้มีอำนาจลงนาม รวมทั้งระบบการทำงานของภาครัฐยังไม่เป็นดิจิทัลในการรองรับกับระบบงานที่จะปรับเปลี่ยนไปในสถานการณ์วิกฤต จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถสรุปภาพรวมข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการตรวจสอบ กำกับการประเมิน Application ที่ใช้สำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้จริง

(๒) ให้กรมบัญชีกลางศึกษาและทบทวนระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สามารถดำเนินการแบบออนไลน์ครบวงจร (end to end process) เพื่อรองรับนโยบาย Work from Home รวมทั้งเร่งรัดพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ (Agency Financial Management Information System : (AFMIS)) เพื่อนำมาใช้เป็นต้นแบบและสนับสนุนการดำเนินงาน back office รวมทั้งให้มีการประสานกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทบทวนกฎหมายที่จะทำให้การประชุมออนไลน์ดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ (ปัจจุบันกรมบัญชีกลางได้แก้ไขระเบียบดังกล่าว กำหนดให้การประชุมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ และแจ้งเวียนแนวทางให้ส่วนราชการถือปฏิบัติด้วยแล้ว)

(๓) ให้หน่วยงานภาครัฐเตรียมความพร้อมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด รวมทั้งกำลังคนเพื่อรองรับนโยบาย Work From Home ในสถานการณ์โควิด - 19 และให้เกิดการทำงานที่คล่องตัวมากขึ้น

กลุ่มที่ ๕ การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต

มีข้อค้นพบ คือ ระบบการติดตามและประเมินผลในภาพรวมของประเทศยังไม่เชื่อมโยงและส่งต่อระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการอุดมศึกษาฯ อย่างเป็นระบบ และบางโครงการไม่ได้มีกลไกการติดตามที่ครอบคลุมขอบเขตที่ชัดเจน รวมถึงยังไม่มีกลไกการติดตามและประเมินผลที่เข้มข้นและเป็นระบบมีเพียงการรายงานผลการดำเนินงานโดยทั่วไป ทำให้ไม่สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาให้ดีขึ้น **จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถสรุปภาพรวมข้อเสนอแนะ ดังนี้**

(๑) ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สนับสนุนงานวิจัยทางด้าน ววน. ให้มีลักษณะวิจัยแบบเร่งด่วน (short research) ที่สามารถเห็นผลได้ในระยะสั้น เร่งด่วน และตอบโจทย์ในสถานการณ์โควิด - 19 เพื่อเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (competitiveness) ในระยะยาว เช่น จัดลำดับความสำคัญใหม่ (Reprioritize) อุตสาหกรรม S - curve หรือ การวิจัยที่เน้นการแพทย์และการสาธารณสุข

(๒) ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สนับสนุนทุนวิจัยอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่นักวิจัยสามารถค้นพบได้ เพื่อให้เกิดการแข่งขันของประเทศ (competitiveness) และนำไปสู่การต่อยอดและขยายผลได้

ส่วนที่ ๒ สรุปภาพรวมผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามประเด็นที่ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ รวมจำนวน ๘ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๙ กระทรวง ได้ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามประเด็นที่ได้คัดเลือกเพื่อค้นหาความเสี่ยงที่จะเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอต่อรัฐบาลเพื่อประกอบการตัดสินใจนำไปสู่การกำหนดแนวทางที่จะแก้ไข ปรับปรุง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

การรายงานผลการตรวจสอบฯ ประกอบด้วย

๒.๑ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลของ อ.ค.ต.ป. ๘ คณะ ได้แก่

- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑
- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒
- อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓
- อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓
- อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔

๒.๒ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๙ กระทรวง ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่

๑. ข้อมูลทั่วไป
๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ
๓. ข้อเสนอแนะ

อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ได้จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เสนอต่อ ค.ต.ป. โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำสรุปผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการของ อ.ค.ต.ป. ๘ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๙ กระทรวง โดยสรุป ดังนี้

๒.๑ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ จำนวน ๘ คณะ

๒.๑ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ จำนวน ๘ คณะ

อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑ : การบริหารจัดการน้ำในชนบทเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่นในภาคเกษตร

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑ ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการบริหารจัดการน้ำในชนบทเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่นในภาคเกษตร ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑ ได้นำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานรากเพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะว่างงานของ COVID - 19 ดำเนินการโดยมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ มาเป็นเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmark) ในการประเมิน ซึ่งโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และทำให้ประชาชนในพื้นที่โครงการสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ตามแนวพระราชดำริ เรื่องทฤษฎีใหม่) งบประมาณรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๔,๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ในพื้นที่ต้นแบบ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัด อุดรธานี ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ ซึ่งมีการดำเนินงานโครงการแบบองค์รวม (Holistic) ที่มีการพัฒนาตั้งแต่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำ การพัฒนาการเกษตรหลังมีน้ำเพื่อสร้างงาน และสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกร โดยผลจากการดำเนินงานโครงการช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดกับชุมชนและประเทศในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกรมีน้ำทำการเกษตร อุปโภคและบริโภค เกิดอาชีพหลังมีระบบน้ำ สร้างรายได้ให้เกษตรกรและแรงงานที่ว่างงานจากผลกระทบ COVID - 19 มีองค์ความรู้แนวพระราชดำริ โดยเฉพาะปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรผสมผสาน และได้พิจารณาคัดเลือกโครงการซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานรากเพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะว่างงานของ COVID - 19 ดังกล่าว เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์หลักการและแนวคิดในการดำเนินโครงการอย่างยั่งยืน โดยนำโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย

๑) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” หน่วยงานรับผิดชอบโดยกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กรอบวงเงิน ๔,๗๘๗.๙๑๖๐ ล้านบาท

๒) โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ หน่วยงานรับผิดชอบ ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรอบวงเงิน ๙,๘๐๕.๗๐๗๐ ล้านบาท

ซึ่งวัตถุประสงค์ของทั้ง ๒ โครงการเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักทฤษฎีใหม่เพื่อพัฒนาพื้นที่จุดเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ และฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นผ่านการสร้างงาน

สร้างรายได้ ให้กับเกษตรกร แรงงาน บัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID - 19

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล ทั้ง ๒ โครงการ พบว่าสามารถแก้ปัญหาการรองรับแรงงานคืนถิ่นและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรได้ แต่ยังไม่สามารถประเมินได้ว่าจะแก้ปัญหาได้ในระดับมากหรือน้อย เนื่องจากยังไม่สามารถประเมินตัวชี้วัดของทั้งสองโครงการได้ เพราะทั้งสองโครงการอยู่ระหว่างเริ่มต้นดำเนินการ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของทั้ง ๒ โครงการเป็นตัวเลขอ้างอิงโดยประมาณการ

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวงคณะที่ ๑ ในประเด็นการบริหารจัดการน้ำในชนบทเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่นในภาคเกษตร มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”

ด้านวัตถุประสงค์

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สอดคล้องกับแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นโครงการที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติ ในรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล โดยการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบในระดับตำบล จำนวน ๓๓๗ ตำบล และระดับครัวเรือน จำนวน ๒๔,๘๔๒ ครัวเรือน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนผ่านการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ เกษตรกร แรงงาน บัณฑิตจบใหม่ และกลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในช่วงวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) จำนวน ๖,๔๙๒ คน

ด้านงบประมาณ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติกรอบวงเงิน ๔,๗๘๗.๙๑๖๐ ล้านบาท โดยมีแหล่งเงินภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓

งบประมาณของโครงการเป็นการดำเนินงานในลักษณะของการกระจายเงินไปยังชุมชน โดยไม่มีการสำรวจจำนวนแรงงานคืนถิ่น อีกทั้งยังไม่มีการสำรวจพื้นที่ ที่จะดำเนินการว่าเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชประเภทใด เช่น งบประมาณของกิจกรรมที่ ๕ บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล งบลงทุน รายการค่าครุภัณฑ์ของโครงการ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องคั่วกาแฟ เครื่องกลั่นแอลกอฮอล์จากน้ำอ้อย เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะพบว่าทั้งพืชกาแฟและอ้อยอาจไม่ได้ปลูกครบทุก ๓๓๗ ตำบล เนื่องจากสภาพภูมิประเทศแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน จึงอาจไม่ตรงกับพืชที่ปลูกในแต่ละพื้นที่ ทำให้งบประมาณที่จัดสรรลงไปอาจไม่คุ้มค่าและไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ของโครงการเท่าที่ควร

ด้านการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” หน่วยงานรับผิดชอบโดยกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งใช้วิธีดำเนินการเองและจัดจ้าง โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน ๑ ปี ๓ เดือน (กรกฎาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔)

กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการโครงการในลักษณะโคก หนอง นา โมเดล อยู่แล้ว ทำให้สามารถดำเนินการได้ทันที เนื่องจากมีความพร้อมของพื้นที่ซึ่งได้มีการสำรวจผู้สนใจเข้าร่วมโครงการและหน่วยงานที่รับผิดชอบมีเครือข่ายร่วมดำเนินการทั่วประเทศและมีหนังสือยินยอมการใช้ที่ดินจากเจ้าของที่ดินให้กรมการพัฒนาชุมชนใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามโครงการได้ภายใน ๕ ปี มีศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ๑๑ ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ ๒๒ ศูนย์การเรียนรู้ กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ซึ่งเป็นสถานที่ฝึกอบรมบุคลากร ผู้นำ กลุ่ม องค์กร และภาคีเครือข่ายของกรมการพัฒนาชุมชน และมีความพร้อมของรูปแบบรายการที่มีแบบแสดงรายการปริมาณงานและราคา แบบสรุปค่าก่อสร้าง และแบบมาตรฐานโคก หนอง นา โมเดล ขนาด ๑ ไร่ ๓ ไร่ ๑๐ ไร่ ๑๕ ไร่ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ากรมการพัฒนาชุมชนจะมีประสบการณ์ในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้โครงการจะสามารถสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้ แต่ด้วยลักษณะกิจกรรมของโครงการที่มีเรื่องจัดซื้อจัดจ้างจำนวนมาก ซึ่งต้องดำเนินการภายใน ๑ ปี ๓ เดือน จึงมีความเสี่ยงที่จะดำเนินการไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากการจัดซื้อจัดจ้างต้องดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และคู่มือแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของโครงการ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ป้องกันปัญหาการทุจริต

ด้านผลลัพธ์

ผลลัพธ์ของโครงการ มีประโยชน์ต่อประเทศอย่างมาก ดังต่อไปนี้

<u>ด้านเศรษฐกิจ</u>

- ผู้ที่จะมีรายได้เพิ่ม ได้แก่ ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน ๒๕,๑๗๙ ครัวเรือน มีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่ได้
- ผู้ที่จะมีรายจ่ายลดลง ได้แก่ ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน ๒๕,๑๗๙ ครัวเรือน มีรายจ่ายลดลงจากการไม่ต้องซื้ออาหาร เนื่องจากสามารถปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ไว้เป็นอาหารเองได้
- ในส่วนของการเพิ่มการจ้างงาน คือ ผู้ที่ได้รับการจ้างงาน จำนวน ๖,๔๙๒ คน

<u>ด้านทรัพยากร</u>

- การเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๑๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งจะสามารถช่วยแบ่งเบาการใช้น้ำของระบบชลประทาน
- การสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน โดยเฉพาะเรื่องข้าว สามารถผลิตข้าวนาปีคิดเป็นผลผลิตข้าว จำนวน ๑๐,๘๑๘,๗๘๐ กิโลกรัม ซึ่งจะสามารถเลี้ยงคนในชุมชนได้ปีละไม่น้อยกว่า ๑๐๘,๑๘๗ คน
- การเพิ่มพื้นที่ป่าปลูกใหม่ตามแนวพระราชดำริ “ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง” ซึ่งหมายถึง ๑) ป่าไม้ใช้สอย ๒) ป่าไม้กินได้ ๓) ป่าไม้เศรษฐกิจ และจะนำไปสู่ประโยชน์ ๔ อย่างคือ ๑) ใช้ในการอาศัย ๒) ใช้เป็นอาหาร ๓) ใช้สร้างรายได้

๔) เป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้ไม่น้อยกว่า ๒๕,๗๕๙ ไร่ คิดเป็นจำนวนต้นไม้ปลูกใหม่ได้ไม่น้อยกว่า ๑๐,๓๐๓,๖๐๐ ต้น

- การฟื้นฟูทรัพยากรดินได้ไม่น้อยกว่า ๒๕,๗๕๙ ไร่ต่อปี ลดการชะล้างหน้าดินที่ก่อให้เกิดตะกอนดิน คิดเป็นปริมาณ ๒,๕๗๕.๙ ตันต่อปี

๒.๒ โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

ด้านวัตถุประสงค์

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ สอดคล้องกับแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นโครงการที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานในรูปแบบ ๑ ตำบล ๑ เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยการพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ใน ๔,๐๐๙ ตำบล ตำบลละ ๑๖ ราย รวม ๖๔,๑๔๔ ราย รายละ ๓ ไร่ เป็นพื้นที่ ๑๙๒,๔๓๒ ไร่ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับทำการเกษตรตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำด้วยระบบและวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเพื่อฟื้นฟูภาคการเกษตร ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่มีความตั้งใจเอาใจใส่อย่างจริงจัง

ด้านงบประมาณ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติกรอบวงเงิน ๙,๘๐๕.๗๐๗๐ ล้านบาท โดยมีแหล่งเงินภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓

งบประมาณของโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นลักษณะเป็นกระจายเงินไปยังชุมชนโดยไม่มีการสำรวจจำนวนแรงงานคืนถิ่น อีกทั้งยังไม่มีการสำรวจพื้นที่ ว่าในแต่ละพื้นที่มีความต้องการในการทำเกษตรประเภทใด เช่น งบประมาณของกิจกรรมปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ งบลงทุน รายการค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ดำเนินการปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๔,๐๐๙ ตำบล ตำบลละ ๑๖ ราย เป็นต้น เนื่องจากสภาพภูมิประเทศแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน ความต้องการของประชาชนไม่เหมือนกัน จึงอาจไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้งบประมาณที่ลงไปมีการใช้ประโยชน์น้อย

ด้านการดำเนินงาน

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ดำเนินงานโดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมปศุสัตว์ ซึ่งใช้วิธีดำเนินการเองและจัดจ้าง โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน ๑ ปี ๓ เดือน (กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึง กันยายน ๒๕๖๔)

เนื่องจากโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ นำต้นแบบโครงการ โคก หนอง นา โมเดล ของกรมการพัฒนาชุมชนมาประยุกต์ใช้ ทำให้สามารถดำเนินการได้ทันที เนื่องจากมีความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการที่ได้มีการเตรียมการสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องยินยอมให้ราชการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อปรับปรุงและจัดทำเป็นจุดเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิค โดยการดำเนินการออกแบบมีวิศวกรของกรมพัฒนาที่ดินควบคุม ส่วนงานขุดใช้เครื่องจักรของกรมพัฒนาที่ดินในแต่ละท้องที่และมีความพร้อมของรูปแบบรายการที่มีแบบแสดงรายการ

ปริมาณงานและราคา แบบสรุปค่าก่อสร้าง และแบบมาตรฐาน โคก หนอง นา โมเดล ขนาด ๓ ไร่ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีความพร้อมในทุกด้าน มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้โครงการจะสามารถสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้ แต่ด้วยลักษณะกิจกรรมของโครงการที่มีการจัดซื้อจัดจ้างจำนวนมาก ซึ่งต้องดำเนินการภายใน ๑ ปี ๓ เดือน จึงเป็นความเสี่ยงที่จะดำเนินการไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากการจัดซื้อจัดจ้างเหล่านี้ต้องดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และคู่มือแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของโครงการ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ป้องกันปัญหาการทุจริต

ด้านผลลัพธ์

ผลลัพธ์ของโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ เกิดจากผลผลิตของโครงการ คือ การได้พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นรวม ๑๙๒,๔๓๒ ไร่ พื้นที่กักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น ๒๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ปลูกป่า เพิ่มขึ้น ๑๙,๒๔๓ ไร่ เกษตรกรได้รับการพัฒนาให้มีความมั่นคงในอาชีพ ทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๖๔,๑๔๔ คน มีแปลงต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ๖๔,๑๔๔ แห่ง เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ในพื้นที่จำนวน ๓๒,๐๗๒ ราย

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ จะมีประโยชน์อย่างมากกับการเกษตร นั่นคือ เกษตรกรมีอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างความภาคภูมิใจให้กับอาชีพเกษตรกร (Smart Farmer) คนรุ่นใหม่คืนถิ่น ทำการเกษตรมากขึ้น (Young Smart Farmer) การสร้าง SMEs ภาคเกษตร สร้างผู้ประกอบการยุคใหม่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภาคเกษตร อย่างต่อเนื่อง และการสามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วมได้อย่างยั่งยืน

ด้านตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ แปลงต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๖๔,๑๔๔ แห่ง และเกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรให้มีความยั่งยืน เป็นตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ ๒ พื้นที่การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถทำการเกษตรในฤดูแล้งได้จากการสนับสนุนบ่อกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น ๒๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร เนื่องจากภัยแล้งเป็นปัญหาของเกษตรกรไทยมาเป็นระยะเวลานานและแก้ไขได้ยาก เนื่องจากเป็นเรื่องธรรมชาติของแต่ละพื้นที่ จึงเป็นตัวชี้วัดที่ท้าทาย

ตัวชี้วัดที่ ๓ เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ในพื้นที่ จำนวน ๓๒,๐๗๒ ราย เป็นตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้ชัดเจน

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการบริหารจัดการน้ำในชนบทเพื่อรองรับแรงงานคืนถิ่นในภาคเกษตร อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านปฏิบัติ

๑. กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีการวางแผนต่อยอดโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ในอนาคต เนื่องจากโครงการเกิดขึ้นและดำเนินการอยู่ได้ด้วยความร่วมมือกันทำงานของหลายหน่วยงานที่คอยช่วยเหลือเกษตรกรเจ้าของแปลงต้นแบบ

โคก หนอง นา โมเดล ในเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ความรู้ แรงงาน การแปรรูป การตลาด เมื่อทั้งสองโครงการดำเนินการครบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้ว หากไม่มีการส่งเสริมโครงการต่อเนื่อง ขาดการสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะทำให้เกษตรกรเจ้าของแปลงต้นแบบ โคก หนอง นา โมเดล เลิกดำเนินการ

๒. กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรจะส่งเสริมให้มีการซื้อสินค้าจากเกษตรกรเจ้าของแปลงต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้มีรายได้มากกว่าเกษตรกรที่ยังทำการเกษตรแบบเดิม เมื่อเกษตรกรเห็นว่าทฤษฎีใหม่ทำให้มีรายได้มากกว่าการเกษตรแบบเดิม จะทำให้มีการทำเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างต่อเนื่องแม้เสร็จสิ้นโครงการ ในระยะยาวเกษตรกรที่ทำเกษตรแบบเดิมจะหันมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่กันมากขึ้น และพร้อมที่จะลงทุนทำด้วยตัวเอง

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของชุมชนดำเนินการในรูปแบบของสหกรณ์ชุมชน รวมตัวกันเป็นวิสาหกิจขนาดเล็ก หรือเป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก ซึ่งมีการร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและเมื่อมีรายได้จากผลิตผลก็นำมาแบ่งปันในกลุ่ม

๔. กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรนำประเด็นโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำในพื้นที่มาใช้ในการตัดสินใจกำหนดพื้นที่ดำเนินการของโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยหากพื้นที่ของโครงการทั้งสองมีโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำดีอยู่แล้ว ไม่ควรดำเนินการพัฒนา โคก หนอง นา โมเดล ในพื้นที่นั้น ทั้งสองโครงการควรดำเนินการในพื้นที่มีปัญหาแล้งซ้ำซาก ซึ่งจะทำให้เห็นความสำเร็จได้ชัดเจน

๕. กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้แล้วเสร็จตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแต่ละเดือน เนื่องจากทั้งสองโครงการต้องช่วยเหลือประชาชนที่กำลังเดือดร้อนจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งเกิดช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้เร็วที่สุด

๖. กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรบริหารความเสี่ยงที่ได้วิเคราะห์ไว้ในรายงานฉบับนี้ เพื่อให้โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด และประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด

ด้านนโยบาย

๑. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำอย่างเพียงพอ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่องในระยะยาว จะส่งผลให้มีแหล่งน้ำรองรับกับความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การอุปโภคบริโภค และการเกษตร เป็นต้น เนื่องจากมีหลายโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำที่เริ่มดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) และภายหลังมีการถ่ายโอนไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถบำรุงรักษาต่อได้ เนื่องจากไม่มีความรู้และงบประมาณในการบำรุงรักษา ทำให้โครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเหล่านั้นชำรุดและใช้การไม่ได้

๒. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ควรมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำทุกแห่งทั่วประเทศ ซึ่งจะทำให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ได้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีข้อมูลฝายที่สภาพดีและชำรุดในพื้นที่ใดบ้าง อยู่ความดูแลของหน่วยงานใด การดำเนินการบำรุงรักษาฝายเหล่านี้มีความคุ้มค่าในเชิงงบประมาณหรือไม่ เช่น งบประมาณในการซ่อมฝายที่ชำรุดและจำเป็นต้องบำรุงรักษามากนั้นใช้งบประมาณน้อยหรือมากกว่าการสร้างฝายใหม่ซึ่งไม่จำเป็นต้องบำรุงรักษามากเหมือนของเก่า การซ่อมฝายจะมีความเสี่ยงน้อยหรือมากกว่าการสร้างฝายใหม่ ข้อมูลความต้องการน้ำของประชาชนในแต่ละพื้นที่เป็นอย่างไร มีแนวโน้มความต้องการน้ำมากขึ้นหรือลดลง ซึ่งจากสถานการณ์ที่มีแรงงานคืนถิ่น ทำให้ความต้องการน้ำมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ระบบฐานข้อมูลนี้จะช่วยให้การจัดสรรน้ำเกิดความสมดุลกันระหว่างปริมาณน้ำกับความต้องการน้ำของประชาชนในแต่ละพื้นที่

๓. รัฐบาลควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่ถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับภารกิจถ่ายโอน สำรวจโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำที่ชำรุดไม่สามารถใช้การได้ในปัจจุบัน และประชุมหารือร่วมกับชุมชนถึงความต้องการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานที่ชำรุด เพื่อเสนอแผนงานปรับปรุงต่อสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) หรือสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต่อไป

อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒ : การติดตามมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคม

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒ ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการติดตามมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคม ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒ ได้ศึกษา วิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคมจากวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายใต้กรอบแนวคิดการยกระดับคุณภาพชีวิตและความมั่นคงในชีวิต ผ่านการติดตามแผนงานโครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมภายใต้ “พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีวงเงินรวมทั้งสิ้น ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท” ที่ผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการติดตามโครงการ โดยคัดเลือกโครงการจำนวน ๙ โครงการที่มีความสำคัญและมีผลกระทบสูง ที่ก่อให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นกว่า ๔๓๓,๐๐๐ คน นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานและครอบครัว และช่วยบรรเทาผลกระทบทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย

(๑) โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า

(๒) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย)

(๓) โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

(๔) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”

(๕) โครงการเฝ้าระวังสร้างแนวกันไฟสร้างรายได้ชุมชน

(๖) โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

(๗) โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ

(๘) โครงการพัฒนาป่าไม้ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน

(๙) โครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวงคณะที่ ๒ ในประเด็นการติดตามมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคม มีข้อค้นพบในภาพรวมการดำเนินโครงการทั้ง ๙ โครงการ คือ

๒.๑ แนวทาง/วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ขณะเดียวกันโครงการดังกล่าวเน้นให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่ท้องถิ่นเพื่อรองรับการว่างงานอันเนื่องมาจากผลกระทบ COVID - 19 ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนี้ โดยแต่ละโครงการมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจ้างงานในสัดส่วนที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณด้านอื่น ๆ จะมีเพียงโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่าและโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

เท่านั้นที่มีสัดส่วนงบดำเนินงานในสัดส่วนที่สูงแต่ก็จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อความยั่งยืนของการมีงานทำและมีรายได้ในอนาคตได้เช่นกัน จะเห็นได้ว่าประชาชนได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการจัดสรรงบประมาณผ่านการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนเพิ่มขึ้น และยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีบางโครงการที่จัดทำฐานข้อมูลระดับตำบล ซึ่งคนในพื้นที่สามารถเข้าถึงและนำไปวิเคราะห์ต่อยอดในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ พัฒนาอาชีพและพัฒนาชุมชนได้ ขณะที่องค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการต่าง ๆ สามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาตนเองและชุมชนโดยรอบ คนในชุมชนมีอาชีพที่มั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น เมื่อรากฐานของประเทศแข็งแรง ก็จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกหรือวิกฤตต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๒.๒ โครงการส่วนใหญ่ดำเนินการค่อนข้างล่าช้ากว่าแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ประมาณ ๑ - ๒ เดือน ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า และนำไปสู่การดำเนินกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานที่ล่าช้า มีเพียงโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) ที่ล่าช้ามากที่สุดถึง ๕ เดือน สำหรับโครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า ๗๖ โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ (Tambon Smart Team) โครงการพัฒนาป่าไม้ สร้างงาน สร้างรายได้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน และโครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชนสามารถดำเนินงานได้ตามแผนการดำเนินงาน นอกจากนี้พบว่าโครงการบางโครงการมีกลุ่มเป้าหมายและลักษณะของการดำเนินการที่ใกล้เคียงกัน อาทิ โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยกับโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการกับโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการก็มีลักษณะของการดำเนินการที่ใกล้เคียงกัน

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการติดตามมาตรการบรรเทาผลกระทบทางสังคมผ่านโครงการที่คัดเลือกจำนวน ๙ โครงการ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงต่าง ๆ โครงการทั้ง ๙ โครงการเป็นการดำเนินงานในลักษณะตามภารกิจ (function) ที่ทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในกระทรวงเป็นหลักการบูรณาการข้ามกระทรวงไม่ปรากฏชัดเจน อาทิ โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยกับโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งสองเป็นโครงการที่มีกลุ่มเป้าหมายคือภาคเกษตรกรรม และลักษณะของการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกันโดยจัดให้มีการอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ การแบ่งพื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำ การเพาะปลูก /เลี้ยงสัตว์ พื้นที่อยู่อาศัย ดังนั้น ควรให้มีการบูรณาการทำงานในเชิงพื้นที่ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หนุนเสริมให้ใช้ประโยชน์ให้พื้นที่โครงการที่มีวัตถุประสงค์ช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรเช่นเดียวกัน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการของกระทรวงมหาดไทยกับโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) ของกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีรูปแบบแนวทางการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน ภารกิจหลักคือการจัดเก็บฐานข้อมูลพื้นที่ และการพัฒนาระบบฐานข้อมูล และโครงการ ๑ ตำบล ๑ เกษตรทฤษฎีใหม่ จะมีการเก็บข้อมูลการเพาะปลูกในพื้นที่ ดังนั้น หากระบบการจัดเก็บข้อมูลจะมีการออกแบบให้สามารถเชื่อมต่อกันได้ จะนำไปสู่การมีฐานข้อมูลระดับพื้นที่ขนาดใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง และใช้ทรัพยากรและงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด นอกจากนั้น หน่วยงานควรมีแนวทางเพื่อรองรับการพัฒนาข้อมูลอย่างต่อเนื่องภายหลังโครงการสิ้นสุด โดยข้อมูลที่ดีและเป็นประโยชน์ จะต้องเป็นข้อมูลที่มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ การจัดทำโครงการของหน่วยงานเพื่อบรรเทาผลกระทบด้วยการจ้างงานระยะสั้นและการฝึกอาชีพ ควรต้องพิจารณาถึงความสอดคล้องบริบททางสังคม ควรเชื่อมโยงความต้องการของตลาดเพื่อสามารถสร้างโอกาสในการช่วยต่อยอดการขยายผลได้ต่อไป อาทิ โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า ซึ่งเมื่อพัฒนาไปแล้วจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากนักท่องเที่ยว ขณะที่สภาพบริบทสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับความนิยมในรูปแบบการท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า อาจยังไม่มากพอที่จะสร้างรายได้และอาจไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

๓.๓ การจัดการความรู้ให้เกิดเป็นองค์ความรู้เพื่อการเผยแพร่ขยายผลมีความสำคัญในหลายโครงการที่กำลังดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำหลักทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินโครงการ อาทิ โครงการ ๑ ตำบล ๑ ทฤษฎีใหม่ โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่โคก หนอง โมเดล” เห็นถึงประโยชน์ที่สามารถดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้จริง โดยเพิ่มพูนทักษะความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบททางสังคมให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถนำไปใช้เชื่อมโยงต่อยอดได้ การจัดการความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำจริงจังมีความสำคัญ หากทำได้อย่างเป็นระบบเกิดเป็นองค์ความรู้ที่สามารถเผยแพร่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ในโครงการก็จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ต่อยอดขยายผลได้ต่อไป

๓.๔ การเชื่อมโยงใช้ประโยชน์จากโครงการที่กำลังดำเนินการให้เป็นพื้นฐานที่สามารถสร้างความต่อเนื่องและยกระดับการพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อยอดได้ภายใต้ระบบงบประมาณ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยจาก ๙ โครงการที่กำลังดำเนินการและจะสิ้นสุดในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ซึ่งคาดว่าจะได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์โครงการ และเกิดผลลัพธ์ในระดับหนึ่ง หน่วยงานที่รับผิดชอบควรใช้โอกาสนี้สานต่อแนวคิดนำการเรียนรู้ที่ได้จากการดำเนินงานไปพัฒนาโครงการภายใต้ระบบงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพื่อสามารถต่อยอดจากพื้นฐานเดิมที่สร้างไว้ให้เกิดการยกระดับขยายผลได้มากขึ้น โดยวิธีการดำเนินการควรมีการบูรณาการแนวคิดโครงการร่วมกันระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง วางเป้าหมายเชิงพื้นที่ร่วมกันเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือและประสานงบประมาณดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลลงถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน สามารถเรียนรู้พึ่งพาตนเองได้ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง

๓.๕ การมีส่วนร่วมและบทบาทของท้องถิ่น การดำเนินโครงการทั้ง ๙ โครงการอาจมีจุดเริ่มต้นจากส่วนกลางตามมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมเพื่อบรรเทาผลกระทบจาก COVID - 19 ในพื้นที่ซึ่งเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วหลายโครงการจะยังเป็นประโยชน์ต่อคนพื้นที่ อาทิ โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการและโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) ที่จะมีการจัดทำฐานข้อมูลของชุมชนและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการนำไปวางแผนพัฒนาพื้นที่และอาชีพ

ของคนในชุมชนต่อได้ ซึ่งท้องถิ่นอาจเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ช่วงที่มีการดำเนินโครงการโดยการร่วมให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บข้อมูล และเมื่อโครงการสิ้นสุดลง ท้องถิ่นควรมีการวางแนวทางเพื่อเข้ามาสานต่อหรือวางระบบการจัดเก็บเพื่อให้ข้อมูลของพื้นที่มีความทันสมัย สามารถนำไปวางแผนพัฒนาพื้นที่และอาชีพของคนในพื้นที่/ชุมชนได้ต่อไป หรือโครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเป็นโครงการที่ดีและตอบโจทย์บริบทของสังคมที่มีแนวโน้มของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งท้องถิ่นควรใช้โอกาสนี้ในการวางแนวทางในการดูแผู้สูงอายุในพื้นที่อย่างเป็นระบบ และสานต่อโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดลงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในพื้นที่ที่จะได้รับการดูแลต่อเนื่อง

๓.๖ การติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์โดยเร็ว จากการดำเนินงานโครงการของทั้ง ๙ โครงการ แม้ว่าจะผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีมาช่วงเวลาหนึ่งแล้ว แต่ในทางปฏิบัติการดำเนินงานยังมีความล่าช้าประมาณ ๑ - ๒ เดือน ทำให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณมีความล่าช้าออกไปด้วย และมีเพียง ๓ โครงการ คือ โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ (Tambon Smart Team) โครงการพัฒนาป่าไม้ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน และโครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชนที่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานทำให้เม็ดเงินยังลงไปไม่ถึงระดับพื้นที่ ยังไม่เกิดการจ้างงาน เกิดความล่าช้าในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และส่งผลต่อการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ดังนั้นควรมีการเร่งรัดให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์โดยเร็วตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓ : การติดตามมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในช่วงวิกฤต

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓ ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการติดตามมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในช่วงวิกฤต ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยที่ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓ ได้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และระบุความเสี่ยงมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจของภาครัฐ เรื่องการชดเชยรายได้ของประชาชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงวิกฤตโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) : โครงการเราไม่ทิ้งกัน เพื่อเป็นกรอบในการถอดบทเรียนและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากโครงการเยียวยาของภาครัฐ ที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะที่ ๒ หรือโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) เพื่อเป็นการทำความเข้าใจปรากฏการณ์และความรุนแรงของสภาพปัญหาในภาพรวม ตลอดจนถึงแนวทางการเยียวยาของรัฐในต่างประเทศ เพื่อระบุแนวทางและปัจจัยความสำเร็จดังกล่าว การสัมภาษณ์ตัวแทนของส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (Key-informant Interview) ประกอบด้วย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนสำนักงานคลังจังหวัด ผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัด และผู้แทนสำนักงานประกันสังคมจังหวัด เป็นต้น รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้แทนธนาคารซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการเยียวยาและการทบทวนสิทธิ์ในระดับพื้นที่ ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์และธนาคารออมสิน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สุราษฎร์ธานี และเพชรบูรณ์ เพื่อทำความเข้าใจข้อท้าทายที่ประชาชนเผชิญในการเข้าถึงการเยียวยาตามโครงการเราไม่ทิ้งกัน

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวงคณะที่ ๓ ในประเด็นการติดตามมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในช่วงวิกฤต มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ การลงทะเบียนและการบูรณาการฐานข้อมูล พบปัญหาสำคัญ ได้แก่

๒.๑.๑ การลงทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิ

ระบบและขั้นตอนการลงทะเบียนมีความซับซ้อน ไม่เสถียร นอกจากนี้ ยังพบว่าหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับการเยียวยายังไม่ชัดเจน ข้อมูลจากพื้นที่แสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตสำหรับคนบางกลุ่มยังมีความยากลำบาก เนื่องจากการถือครองอุปกรณ์ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเช่น โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์โน้ตบุคของประชาชนผู้ขอรับการเยียวยา ดังนั้นหากพิจารณากลุ่มประชาชน พบว่า ประชาชนบางกลุ่มได้เผชิญกับข้อท้าทายในการลงทะเบียนอันเนื่องจากความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและข้อจำกัดด้านภาษา และสถานะบุคคล เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มชาติพันธุ์ ยิ่งไปกว่านั้นในพื้นที่ห่างไกลอาจไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้การลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเยียวยาทำได้ยากลำบาก

๒.๑.๒ การบูรณาการฐานข้อมูล

เนื่องจากลักษณะการดำเนินโครงการเน้นการบูรณาการฐานข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อคัดกรองผู้มีคุณสมบัติในการได้รับการเยียวยา เช่น ฐานข้อมูลเกษตรกร ฐานข้อมูลแรงงานประกันสังคม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากช่วงระยะเวลาในการดำเนินโครงการจะต้องมีการบูรณาการฐานข้อมูลเดียวกัน หากดำเนินการในช่วงเวลาที่เหลื่อมกัน อาจทำให้ไม่สามารถปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันพร้อมกันได้ ทั้งนี้ ฐานข้อมูลที่ถูกนำมาพิจารณาเพื่อคัดกรองไม่ได้นำฐานข้อมูลผู้ไม่มีสิทธิ์รับเงินของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและบุคลากรหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เข้ามาพิจารณาคัดกรอง ทำให้มีข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนได้รับเงินเยียวยาดังกล่าว ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ ในช่วงของการแพร่ระบาดนั้น ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ซึ่งยังไม่มีสิทธิ์ได้รับเงินเยียวยากรณีว่างงานจากกองทุนประกันสังคม (จ่ายเงินสมทบไม่ถึง ๖ เดือน) จะเป็นผู้ตกหล่นจากการเยียวยาในช่วงเริ่มต้นของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๒.๒ กระบวนการทบทวนสิทธิ์ พบว่ามีประเด็นสำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ ช่องทางในการทบทวนสิทธิ์

การดำเนินการทบทวนสิทธิ์เป็นกระบวนการซึ่งดำเนินการผ่านการใช้แอปพลิเคชัน “ผู้พิทักษ์สิทธิ์” อย่างไรก็ตาม ในช่วงเริ่มต้นการดำเนินการทบทวนสิทธิ์นั้นแอปพลิเคชันดังกล่าวปรากฏในระบบ Android เท่านั้น ทำให้สะท้อนถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของแอปพลิเคชัน นอกจากนี้ ยังพบว่าในบางพื้นที่ยังไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้การทบทวนสิทธิ์ในพื้นที่ดังกล่าวมีความยากลำบาก

๒.๒.๒ การอนุญาตให้ใช้ข้อมูลสำหรับการทบทวนสิทธิ์

การทบทวนสิทธิ์ที่มีประสิทธิภาพนั้น การบริหารจัดการและการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นปัจจัยที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากพื้นที่แสดงให้เห็นว่า ในช่วงแรกของการทบทวนสิทธิ์ข้อมูลถูกส่งไปยังพื้นที่โดยอ้างอิงจากเลขบัตรประชาชน โดยผู้พิทักษ์สิทธิ์จะไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข้ามเขตได้ นอกจากนี้ การประสานข้อมูลระหว่าง สศค. ไปยังหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ยังพบว่าไม่ได้มีการส่งในคราวเดียว ทำให้หน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่เผชิญข้อท้าทายในการวางแผนสำหรับการดำเนินการทบทวนสิทธิ์ ทำให้เกิดต้นทุนในการดำเนินการของหน่วยปฏิบัติในพื้นที่

๒.๒.๓ ความไม่สอดคล้องระหว่างหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในพื้นที่

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาชีพที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเยียวยา เช่น กลุ่มแรงงานในภาคการก่อสร้าง แต่ในขั้นตอนการทบทวนสิทธิ์ผู้ให้ข้อมูลแจ้งข้อมูลให้กับผู้พิทักษ์สิทธิ์ว่าเป็นแรงงานในภาคการก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบ และมีการบันทึกข้อมูลในระบบโดยผู้พิทักษ์สิทธิ์ ซึ่งการดำเนินการในลักษณะดังกล่าว แรงงานที่ได้รับการบันทึกข้อมูลก็สามารถได้รับการเยียวยาได้เช่นกัน

๒.๓ การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการสื่อสารต่อประชาชน พบว่ามีประเด็นสำคัญ ดังนี้

๒.๓.๑ การสื่อสารให้ประชาชนรับทราบ

จากการลงพื้นที่พบว่า ช่องทางการสื่อสารจะใช้วิธีการออนไลน์ผ่านการใช้ข่าวประชาสัมพันธ์ (Press Release) และการตอบข้อซักถามผ่านกระดานสนทนา (Webboard)ของ สศค. ส่งผลให้ประชาชนผู้สูงอายุและกลุ่มผู้ที่อยู่ห่างไกลอาจไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

๒.๓.๒ กระบวนการสื่อสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

จากการลงพื้นที่พบว่า หน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ที่รับเรื่องราวร้องทุกข์และหน่วยงาน ผู้มีส่วนร่วมในการทบทวนสิทธิ์ในระดับพื้นที่รับทราบข้อมูลเท่าที่ประชาชนรับทราบ ทำให้ไม่สามารถสื่อสารและให้ข้อมูล รวมถึงตอบข้อซักถามกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการติดตามมาตรการเยียวยาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในช่วงวิกฤต อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

๓.๑.๑ จากสภาพปัญหาที่พบในเชิงช่วงเวลาของการออกนโยบายช่วยเหลือมีความแตกต่างกันได้แก่ มาตรการเยียวยาตามโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” มาตรการเยียวยาเกษตรกร และมาตรการช่วยเหลือผู้ประกันตนในช่วงเวลาเดียวกัน ทำให้การบูรณาการฐานข้อมูลและการปรับปรุงข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันมีความยากลำบาก ดังนั้น ช่วงเวลาและระยะเวลาในการออกนโยบายที่มีลักษณะเดียวกันควรมีการกำหนดช่วงเวลาที่มีความเหมาะสม และคำนึงถึงการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันภายในช่วงเวลาดำเนินโครงการ เพื่อให้เกิดการบูรณาการฐานข้อมูลของภาครัฐอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลในการช่วยเหลือประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งในปัจจุบัน สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) ได้มีการพัฒนาศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Government Data Exchange Center : GDX) เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในลักษณะดังกล่าว ดังนั้น หากสามารถกระตุ้นให้ส่วนราชการพัฒนาข้อมูลให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งในลักษณะดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญทำให้การบูรณาการข้อมูลสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๒ การกำหนดช่องทางในการดำเนินมาตรการของรัฐจำเป็นต้องพิจารณาลักษณะภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic Background) ของผู้รับการเยียวยา ได้แก่ เพศ อายุ ชาติพันธุ์ และความเชี่ยวชาญของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ในการวางแผนและกำหนดช่องทางในการเข้าถึงการเยียวยาที่มีความเหมาะสม โดยอาจกำหนดให้มีช่องทางการบริการและแนวทางที่มีความหลากหลายทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์คู่ขนานกันไป

๓.๑.๓ การบริหารจัดการฐานข้อมูลภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในภาพรวมควรมีการปรับปรุงให้มีความครบถ้วนถูกต้องให้เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของโครงการที่ต้องมีการบูรณาการฐานข้อมูลจำนวนมากควรเชื่อมโยงข้อมูลในระดับพื้นที่ เช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (ข้อมูล จปฐ.) ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงการเลือกใช้ฐานข้อมูลเพื่อดำเนินการคัดกรองคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ต้องใช้ฐานข้อมูลสำหรับการคัดกรองคุณสมบัติอย่างครบถ้วน เช่น ข้าราชการหรือบุคลากรของรัฐไม่มีสิทธิ์ในโครงการดังกล่าว เป็นต้น ฐานข้อมูลจำเป็นต้องครอบคลุมประเภทหน่วยงานของรัฐ

๓.๑.๔ หากต้องการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางหลัก หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องพิจารณาความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure Readiness) เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้

๓.๑.๕ การดำเนินโครงการตามนโยบาย ที่ต้องมีการรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากประชาชน หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องพิจารณาเตรียมความพร้อมของการดำเนินการของภาครัฐให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมเพื่อการบังคับใช้

๓.๑.๖ นโยบายการการคลังควรพิจารณามอบหมายหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการคลัง เช่น กรมบัญชีกลาง เป็นต้น

๓.๑.๗ แนวทางการให้การช่วยเหลือเยียวยาประชาชนในภาวะวิกฤตควรต้องมีการพิจารณามาตรการเยียวยาอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับความพร้อมของประเทศด้านฐานข้อมูล โดยอาจเลือกการเยียวยาทั่วหน้า (Universal Cash Transfer) ให้กับประชาชนอายุเกิน ๑๘ ปี ที่ไม่ได้เป็นบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐซึ่งอาจช่วยประหยัดต้นทุนการดำเนินการได้

๓.๒ ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

๓.๒.๑ ความพร้อมของระบบปฏิบัติการ ในกรณีที่มีขั้นตอนการดำเนินการในขั้นตอนใด ๆ ผ่านแอปพลิเคชันหรืออินเทอร์เน็ต ก่อนเริ่มดำเนินการควรมีการเตรียมความพร้อมในเชิงระบบปฏิบัติการและการบูรณาการฐานข้อมูล เพื่อให้ระบบปฏิบัติการพร้อมใช้งานและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ การบริหารจัดการข้อมูล ในกรณีที่หน่วยงานในระดับปฏิบัติต้องมีการให้ข้อมูลแก่ประชาชน หน่วยงานเจ้าของโครงการให้ประสานข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องแก่หน่วยปฏิบัติในระดับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานในระดับพื้นที่สามารถตรวจสอบสถานะและความคืบหน้าภายในระบบได้ เพื่อให้สามารถตอบข้อซักถามของประชาชนได้

๓.๒.๓ ช่องทางการสื่อสารของประชาชนที่เข้าถึงข้อมูล ในกรณีดำเนินโครงการที่มีประชาชนหลากหลายในเชิงภูมิหลังทางเศรษฐกิจสังคม (Socio-economic Background) ชาติพันธุ์ (Ethnicity) และความเชี่ยวชาญ การและการใช้ภาษาช่องทางการสื่อสารจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับลักษณะของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วนที่มีความชัดเจน

๓.๒.๔ การดำเนินโครงการที่ช่วยเหลือประชาชนที่มีบริบทหลากหลาย ควรกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ (Standard of Practice) หรือวิธีการสอบทาน ที่ระบุถึงข้อควรระวัง ประเด็นที่ผู้ดำเนินโครงการควรพิจารณา และความเสี่ยงในการดำเนินโครงการเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้สามารถออกแบบและการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓.๒.๕ การตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือคัดกรองคุณสมบัติของผู้ขอรับสิทธิ์ในระดับพื้นที่ควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่น หรือภาคประชาสังคมในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้รับการเยียวยาจากภาครัฐอย่างทั่วถึง

อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด
: มาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) กลุ่มจังหวัดได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นมาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด ได้ศึกษามาตรการด้านการเกษตรที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประเด็นการสร้างมูลค่าทางการเกษตร (เกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอัจฉริยะ) พร้อมทั้ง ได้ลงพื้นที่ในจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อสัมภาษณ์และรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเกษตรกร ประชุมหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของการดำเนินงานในการบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกร และการสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการประมวลข้อคิดเห็นจากการประชุมกับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการลงพื้นที่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเรื่องการช่วยเหลือเยียวยา ชดเชยเกษตรกร และประเด็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นการช่วยเหลือเยียวยา ชดเชยให้แก่เกษตรกร และประเด็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และในเรื่องการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการสร้างมูลค่าการเกษตร (เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ หรือเกษตรอัจฉริยะ) ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด ในประเด็นมาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ประเด็นการช่วยเหลือเยียวยา ชดเชยให้แก่เกษตรกร พบว่า ในภาพรวมของการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับความช่วยเหลือทั้งในรูปแบบของเงินสด และสินเชื่อ ตั้งแต่เริ่มสถานการณ์จนถึงสถานการณ์คลี่คลาย

๒.๒ ประเด็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจ (ภายใต้วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท) พบว่า โครงการที่เสนอเข้ามาทั้งจากส่วนราชการ และจังหวัด อาจมีความซ้ำซ้อน อีกทั้งโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการเก่าที่ไม่ได้รับประมาณสนับสนุนจากปีที่ผ่านมานำมาเสนอขอใหม่ นอกจากนี้ ในบางโครงการมีลักษณะของโครงการที่ไม่สามารถต่อยอดให้เกิดความยั่งยืน หรือเพิ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความมั่นคงเพื่อให้พร้อมรับกับสถานการณ์ของโลกในอนาคต ประกอบกับจากการลงพื้นที่กรณีศึกษาและนำโครงการที่จังหวัดได้เสนอเข้าไปนั้น โครงการที่จังหวัดได้รับการอนุมัติยังไม่ตอบสนองต่ออาชีพหลักของแต่ละจังหวัด ซึ่งอาจทำให้การกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการใช้เงินกู้ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๒.๓ ประเด็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในเรื่องการสร้างมูลค่าการเกษตรไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ พบว่า แผนงานโครงการที่ได้รับงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ซึ่งเป็นแผนงานหนึ่งในโครงสร้างแผนงานงบประมาณ เพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวยังไม่ตอบโจทย์การสร้างมูลค่าการเกษตรของพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นแผนงานโครงการที่ตอบโจทย์ของหน่วยงานส่วนกลางมากกว่า ส่วนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวในพื้นที่จังหวัดพบว่า ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจน มีความกระจัดกระจายของแผนงานโครงการ ต่างหน่วยงานต่างดำเนินการตามแผนงานของตนเอง

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นมาตรการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัด อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ การช่วยเหลือเยียวยา ชดเชยเกษตรกร และประเด็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๑.๑ ประเด็นการช่วยเหลือเยียวยา ชดเชยให้แก่เกษตรกร

ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ที่เกษตรกรได้มาลงทะเบียนตามมาตรการเยียวยาช่วยเหลือเกษตรกร จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงานเชิงพื้นที่ จึงเห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยร่วมกันวางระบบการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้แต่ละจังหวัดสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนเกษตรกรดังกล่าว โดยจะทำให้จังหวัดสามารถเข้าใจปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันของเกษตรกรได้ ทั้งนี้ ในอนาคตหากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีขีดความสามารถในการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) หรือด้วยเครื่องมือ Machine Learning ในมิติต่าง ๆ จะช่วยให้จังหวัดสามารถหาแนวทางในการทำการเกษตรที่เหมาะสม แม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อพื้นที่และเกษตรกรนั้น ๆ ยิ่งขึ้น

๓.๑.๒ ประเด็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจ (ภายใต้วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท)

๓.๑.๒.๑ ฝ่ายเลขานุการ ฯ ได้แจ้งข้อเสนอแนะ (Early Warning) ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัดไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณา กลั่นกรองแผนงานโครงการของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอขอตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ ใน ๒ ประเด็น ดังนี้

(๑) ควรให้ความสำคัญกับโครงการที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำโครงการร่วมกันและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยเฉพาะโครงการที่เสนอโดยภาคประชาชนผ่านหน่วยงานของรัฐเป็นลำดับแรก เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

(๒) โครงการต้องมีความสอดคล้องกับกรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเท่านั้น และไม่ควรนำโครงการฯ ที่หน่วยงานเคยเสนอไว้ก่อนหน้านี้ที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมาเสนอ ยกเว้นเป็นโครงการที่ระบุผลสัมฤทธิ์ว่าสามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญ

๓.๑.๒.๒ สศช. ควรปรับแนวทางการเสนอขอแผนงานโครงการของจังหวัดที่เสนอขอตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ **โดยจัดสรรงบประมาณเป็นวงเงินรวม (Block Grant) ให้แต่ละจังหวัด** เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการใช้งบประมาณ ซึ่งอาจกำหนดเกณฑ์โดยใช้จำนวนประชากรของแต่ละจังหวัดเป็นฐานในการจัดสรร แล้วให้จังหวัดจัดประชุมร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายเงินและแผนการจัดสรรงบประมาณ โดยแสดงผลผลิตและผลลัพธ์ของงาน/โครงการแต่ละแผนงานในแต่ละงวดส่งให้ สศช. ต่อไป

๓.๑.๒.๓ ควรจัดสรรงบเงินกู้ส่วนหนึ่งไปดำเนินการโครงการในลักษณะที่ต้องการผลักดันให้เกิดความสำเร็จ (Project Based) โดยใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจากกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เป็นผู้ไปขับเคลื่อนโครงการร่วมกับพื้นที่ และทดลองนำร่องในบางจังหวัด เช่น โครงการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ทุ่งกุลาร้องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด หรือโครงการฟื้นฟูการท่องเที่ยวเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น ทั้งนี้ เมื่อโครงการประสบความสำเร็จ อาจจัดสรรสิ่งจูงใจให้กับบุคลากรดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ

๓.๑.๒.๔ นอกจากเรื่องเงินกู้ที่จะนำไปใช้ฟื้นฟูเศรษฐกิจในพื้นที่แล้ว เสียงสะท้อนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่เห็นว่า ควรที่จะให้หน่วยงานภาครัฐทบทวนแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ในพื้นที่สามารถฟื้นตัวจากวิกฤตได้รวดเร็วขึ้น เช่น การลดระยะเวลาขออนุมัติ อนุญาตในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่อยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือการลดหย่อนค่าธรรมเนียมบางอย่าง หรือการปลดล็อกการขอรับการสนับสนุนงบประมาณให้สามารถขอใช้ได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น ฯลฯ

๓.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการสร้างมูลค่าการเกษตร (เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ หรือเกษตรอัจฉริยะ) ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่

๓.๒.๑ ในการจัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า จากข้อค้นพบกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า แผนงานโครงการส่วนใหญ่อาจตอบโจทย์ของหน่วยงานส่วนกลาง แต่ไม่ตอบโจทย์หรือสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ที่จะผลักดันเกษตรสร้างมูลค่าได้ ดังนั้น การจัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ควรเปิดโอกาสให้พื้นที่มีส่วนร่วมเสนอแผนงานโครงการ โดยหน่วยงานส่วนกลางควรเป็นเพียงผู้วางกรอบทิศทางรวมทั้งสัดส่วนกรอบงบประมาณเบื้องต้นให้จังหวัด และทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรอง จัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการที่มาจากแต่ละจังหวัดเท่านั้น ซึ่งจะทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันเกี่ยวกับประเด็นการสร้างมูลค่าการเกษตร ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์มากขึ้น

๓.๒.๒ จากข้อค้นพบกรณีศึกษาการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ จังหวัดร้อยเอ็ด (ข้าวหอมมะลิอินทรีย์) พบว่า เกษตรอินทรีย์เป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด แต่การสนับสนุนงบประมาณเฉพาะกรณีของหน่วยงานภายในกระทรวง (Function) ยังไม่ตอบโจทย์ของพื้นที่ จึงเห็นควรมอบหมายให้สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเกษตรแปลงใหญ่ (อินทรีย์) ที่จะทำให้ประสบผลสัมฤทธิ์ โดยใช้พื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นกรณีศึกษา พร้อมทั้งให้หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องไปร่วมดำเนินการด้วย ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยประมาณ ๖ เดือน และรายงานให้ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัดทราบต่อไป

๓.๒.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) เพื่อเป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ แหล่งอบรมบ่มเพาะ รวบรวม และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้านการเกษตร และนวัตกรรมทางด้านการเกษตร และเป็นศูนย์กลางการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการเกษตร ชุมชน และภาคการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดต่าง ๆ แล้ว ทั้งนี้ เห็นว่า ศูนย์ฯ ดังกล่าวจะเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการสร้างมูลค่าการเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จึงเห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม รวมทั้งผลักดันให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดใช้ประโยชน์จากศูนย์ดังกล่าวในการวางทิศทางการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดด้านการสร้างมูลค่าการเกษตร รวมทั้งการจัดทำแผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาด้านเกษตรดังกล่าว

อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ : การบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤต

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤตซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ ศึกษาวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะถึงประเด็นความพร้อมข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการและบูรณาการฐานข้อมูลในสภาวะวิกฤตเพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหา และผลกระทบต่าง ๆ ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยกมาตรการช่วยเหลือเงินเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) : กรณีชดเชยรายได้เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นระยะเวลา ๓ เดือน เป็นกรณีศึกษา

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการศึกษามาตรการช่วยเหลือเงินเยียวยาของประเทศต่าง ๆ ร่วมกับขอข้อมูลสนับสนุนจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงการคลัง เกี่ยวกับมาตรการเยียวยา ๕,๐๐๐ บาท ของภาครัฐในช่วงที่ผ่านมา และวิเคราะห์ภาพรวมของปัญหาที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวกับการบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากการศึกษาวิเคราะห์การบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤต พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำนโยบายถ่ายทอดลงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีทั้งความครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิ์รับเงินเยียวยา และความสามารถในการเชื่อมโยงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาครัฐ

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ ในประเด็นการบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤต มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ด้านระบบการลงทะเบียน

สำหรับการลงทะเบียนรับสิทธิผ่านเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน.com นั้น พบว่าในส่วนของคำอธิบาย คำนิยามของผู้มีสิทธิ์ที่จะได้รับเงินเยียวยาตามมาตรการชดเชยรายได้ในหน้าแรกของการให้ลงทะเบียนยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดกระแสสังคมขึ้นมาว่าลงทะเบียนขอรับสิทธิ์ไปก่อนเผื่อได้เงินเยียวยานั้น ทำให้ผู้คนสนใจลงทะเบียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ระยะเวลาในการตรวจสอบและคัดกรองสิทธิ์ใช้เวลามากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ ระบบยังไม่สามารถคัดกรองเบื้องต้นจากข้อมูลเลขบัตรประจำตัว ๑๓ หลักได้ทันที หากพบว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิ์เพื่อช่วยลดจำนวนรายการข้อมูลที่ต้องรอการคัดกรองต่อไป รวมถึงสำหรับช่องทางการลงทะเบียนที่กลุ่มคนบางกลุ่มอาจมีข้อจำกัดในการเข้าถึงมาตรการ เช่น คนในพื้นที่ห่างไกล คนที่ไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่มีสมาร์ทโฟน ไม่มีบัญชีธนาคารที่จำเป็นต้องเป็นชื่อผู้ลงทะเบียน

๒.๒ ด้านการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

ฐานข้อมูลภาครัฐขาดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และบางฐานข้อมูลยังไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพในการจัดเก็บ เช่น ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบซึ่งมีจำนวนมาก แต่กลับมีบันทึกในข้อมูลของภาครัฐน้อย ดังนั้น มาตรการเยียวยาคนกลุ่มนี้หากจะพึ่งพาระบบฐานข้อมูลซึ่งไม่ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ

และไม่ทันสถานการณ์ จากข้อมูลของสมาพันธ์แรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย) ระบุว่า แรงงานนอกระบบมีจำนวนมากกว่า ๒๐.๔ ล้านคน เป็นกลุ่มที่ไม่ได้เป็นผู้ประกันตนภายใต้การประกันสังคมมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ในขณะที่รัฐบาลตั้งเป้าจะเยียวยากลุ่มนี้เพียง ๓ ล้านคนเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจในเชิงนโยบายที่มีประสิทธิภาพและทันท่วงที รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาว่าระบบคัดกรองผู้ที่ลงทะเบียนไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันผ่านระบบดิจิทัลยังมีน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการจัดทำเป็นรายงานในรูปแบบกระดาษ ไฟล์ข้อมูล แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ และส่งให้กับหน่วยงานติดตามประเมินผล หรือการกรอกข้อมูลผ่านระบบที่หน่วยงานพัฒนาขึ้นแยกกันไปตามแต่ละแห่ง แต่ไม่สามารถส่งข้อมูลระหว่างระบบกับระบบ ซึ่งบางข้อมูลไม่ได้ถูกปรับปรุงให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ด้านระบบคัดกรองความถูกต้องความครบถ้วนของข้อมูล

การคัดกรองความถูกต้องของผู้ลงทะเบียนรับสิทธิเป็นกระแสสังคมว่าการตรวจสอบสิทธิ์ไม่ตรงกับความเป็นจริง เช่น มีผู้ระบุอาชีพเป็นมัคคุเทศก์มา ๗ ปี ลงทะเบียน เพื่อขอรับเงินเยียวยาตามมาตรการฯ แต่ระบบแจ้งว่าไม่มีสิทธิเนื่องจากเป็นนักศึกษา รวมถึงขาดการออกแบบระบบที่ให้สามารถรายงานข้อมูลรายวัน หรือการติดตามความก้าวหน้าแบบทันท่วงที (real-time) ซึ่งในอนาคตภาครัฐอาจต้องมีการพัฒนาการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อรองรับการพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่จะรองรับการใช้งานที่แตกต่างกันออกไป

ปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงหน่วยงานภาครัฐยังขาดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและขาดการเชื่อมโยงบูรณาการของฐานข้อมูล ทำให้รัฐบาลขาดข้อมูลที่ใช้สนับสนุนการกำหนดมาตรการที่ครบถ้วนในทุกมิติของการดำเนินการ

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการบริหารข้อมูลและสารสนเทศในช่วงวิกฤต อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ การบูรณาการระบบข้อมูลสำหรับการช่วยเหลือเยียวยาประชาชน

การบริหารจัดการข้อมูลของประเทศไทยควรมีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์ต่อยอดสามารถทำได้โดยง่าย ข้อมูลมีความครบถ้วนถูกต้อง และข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน ควรมีการระบุบทบาทและความรับผิดชอบที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานหลักที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการข้อมูล ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงความพร้อมของข้อมูลการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มจัดทำนโยบายเพื่อกำหนดมาตรการจนกระทั่งสิ้นสุดมาตรการ

๓.๑.๑ การบูรณาการข้อมูลในการจัดทำนโยบายเพื่อกำหนดมาตรการ

ควรมีการบูรณาการระบบข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนสำหรับการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อใช้สนับสนุนการกำหนดนโยบาย อาทิ

- การบริหารจัดการข้อมูลในแต่ละช่วงวัยของประชาชน
- ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐ (สำนักงาน ก.พ. /หน่วยงานอิสระ / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
- ข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีของกรมสรรพากร
- ข้อมูลรายได้ค่าใช้จ่ายของนิติบุคคล
- ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา

- ข้อมูลแรงงานของกระทรวงแรงงาน
- ข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม
- ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ลงทะเบียนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

รวมถึงข้อมูลการประกอบอาชีพที่ขึ้นทะเบียนไว้ในแต่ละหน่วยงานของรัฐควรบูรณาการร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล รวมถึงเพื่อช่วยเหลือเยียวยาประชาชนได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ทั้งยังสามารถช่วยคาดการณ์จำนวนเงินที่ใช้ในมาตรการมีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ การจัดทำฐานข้อมูลที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายในการช่วยเหลือเยียวยาได้อย่างมีประสิทธิภาพควรคำนึงถึงหลักการ ๓ ประการสำคัญ ได้แก่ ช่วยเหลือเป็นการชั่วคราว (temporary) ช่วยเหลือรวดเร็ว ทันการณ์ (timely) และ ช่วยเหลือได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย (targeted)

๓.๑.๒ การบูรณาการข้อมูลระหว่างกำหนดใช้มาตรการ

ควรจัดทำข้อมูลการจ่ายเงินเยียวยาอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงควรมีการตรวจสอบและติดตามในระดับหมู่บ้านด้วยกลไกของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนไม่ถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง ทำให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ทั้งนี้ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างกำหนดใช้มาตรการควรจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อให้ง่ายต่อการนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อไป

๓.๑.๓ การบูรณาการข้อมูลเมื่อสิ้นสุดมาตรการ

ควรนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแสดงข้อมูลโดยจัดทำเป็น Dashboard เพื่อแสดงผลของการใช้มาตรการว่ามีความคุ้มค่าและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายตามมาตรการกี่เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งแสดงสัดส่วนจำนวนคนที่รับเงินเยียวยาแบ่งตามประเภทการประกอบอาชีพ จำนวนเงินทั้งหมดที่ใช้ในมาตรการ เป็นต้น

นอกจากนี้ในอนาคตภาครัฐควรมีการบูรณาการระบบข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนสำหรับการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย และการกำหนดมาตรการช่วยเหลือเยียวยาในอนาคต อาทิ การบริหารจัดการข้อมูลในแต่ละช่วงวัยของประชาชน ดังนั้น ควรมีการกำหนดเกณฑ์ในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งอาจกำหนดเกณฑ์จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ อายุ อาชีพ และเกณฑ์จัดเก็บข้อมูลสำหรับการช่วยเหลือในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ เกณฑ์การช่วยเหลือในเหตุภัยพิบัติธรรมชาติ เป็นต้น

๓.๒ การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ของหน่วยงานภาครัฐ

ควรมีการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ของหน่วยงานภาครัฐในช่วงวิกฤตโรคโควิด - 19 ที่เปิดเผยให้กับประชาชน และเปิดเผยข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานร่วมกันตามหน้าที่ทางกฎหมายกำหนดด้วย ซึ่งไม่ได้เป็นการเปิดเผยแบบสาธารณะทั่วไป แต่เป็นการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ หลังจากนั้นหน่วยงานอาจจัดทำเป็นชุดข้อมูลเชิงสถิติที่ไม่ปรากฏข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งสามารถเปิดเผยข้อมูลแบบสาธารณะต่อไปได้ ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐควรมีระบบข้อมูลที่มีรายละเอียดครอบคลุมอย่างเพียงพอ และวางแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๓.๓ การพัฒนาแพลตฟอร์มกลางในการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ

การเก็บข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐควรจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และควรบูรณาการข้อมูลให้เป็น Common Platform เดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้งานและในการตรวจสอบข้อมูล ทั้งนี้ สำหรับการได้มาของข้อมูลประชาชนนั้น อาจต้องมีกลไกเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเป็นผู้ให้ข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลของตนให้เป็นปัจจุบัน

๓.๔ การรักษาความปลอดภัยสำหรับการลงทะเบียนเพื่อรับเงินเยียวยาผ่านทางเว็บไซต์

การกำหนดชื่อเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน.com ที่สำหรับให้ประชาชนลงทะเบียนเพื่อรับเงินเยียวยาควรกำหนดโดเมนของเว็บไซต์ด้วย .th หรือ .go.th ควรหลีกเลี่ยงการใช้ .com เนื่องจากการควบคุมโดเมนและการเข้ารหัสลับต่าง ๆ ของการใช้ .com นั้น ถูกควบคุมจากต่างประเทศ ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงในการถูกหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลทางด้านการเงินหรือข้อมูลส่วนบุคคล (Phishing) เป็นต้น

อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒
: ศึกษาผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นศึกษาผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ ได้ตรวจสอบภาพรวมของการลงทุนการดำเนินงานตามโครงการ Mega project ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ และระบบบริหารของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.)

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการดำเนินงานต่อ EEC ใน ๔ ด้าน คือ การปรับวางตำแหน่งของอุตสาหกรรมใหม่ (Repositioning) การพัฒนากำลังคนและจ้างงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาระบบสนเทศและเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อกำหนดว่าพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) ที่จะมีส่วนอย่างไรในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกิดจากสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 แล้ว พบว่า มีประเด็นที่เป็นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และความเสี่ยงด้านการดำเนินงานส่งผลต่อการพัฒนา EEC และส่งผลกระทบใน ๔ ด้านสำคัญ คือ (๑) ด้านการลงทุน ปัจจุบันนักลงทุนไม่สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ แนวโน้มจำนวนโครงการและเงินลงทุนลดลง (๒) ด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC ลดลง รายได้จากการท่องเที่ยวหายไป (๓) ด้านอุตสาหกรรม ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายส่งผลต่อการจ้างงาน โดยอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ คือ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมการบิน หุ่นยนต์ และ (๔) ด้านการพัฒนากำลังคนใน EEC ปัจจุบันทิศทางการลงทุน และแนวโน้มอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงส่งผลให้การจ้างงานบางประเภทอาจจะถูกยกเลิกไป โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ การชักจูงนักลงทุนเกิดการชะลอตัว ดังนั้น เป้าหมายที่ตั้งไว้ดึงดูดนักลงทุนสำหรับอุตสาหกรรม s-curve ที่กำหนดต้อง Repositioning ทิศทางประเทศไทย และ prioritize จุดเน้นที่จะพัฒนา EEC ใหม่ แต่ สกพอ. ยังมีการทบทวน business model ที่ไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ว่าควรจะเป็นอย่างไรเพื่อให้ประเทศไทยได้ผลประโยชน์มากที่สุด และควรมีการศึกษานโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปซึ่งส่งผลกระทบต่อการลงทุนของตลาดโลกเพราะหากไม่มีการศึกษาจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งด้านกำไรจากการลงทุน และการขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน

๒.๒ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกถดถอยแม้จะมีการ Repositioning และ prioritize อุตสาหกรรมต่าง ๆ สกพอ. ยังไม่ได้กำหนดแผนระยะยาว และการชี้ให้เห็นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป/หรือแผนที่จะรองรับทั้งในเรื่องทรัพยากร ผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค รวมถึงการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภค (demand) และความต้องการขายสินค้า (supply) ของโลกซึ่งมีผลกระทบกับประเทศไทย

๒.๓ BOI ยังคงส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC โดยยึดตามอุตสาหกรรมเป้าหมายเดิม ถึงแม้จะมีการส่งเสริมในอุตสาหกรรมที่เป็น new s-curve แต่แผนการส่งเสริมการลงทุนของ BOI ยังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ประเทศไทยกำลังมุ่งเน้น โดยเฉพาะด้านบริการ เช่น ด้านโลจิสติกส์ ด้านการสื่อสาร เป็นต้น

๒.๔ การพัฒนากำลังคนแม้ สกพอ. มีแผนการพัฒนากำลังคนในพื้นที่ EEC ใหม่ให้รองรับสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม สกพอ. ยังไม่มีข้อมูล demand และ supply ที่สะท้อนให้เห็นตัวเลขความต้องการที่แท้จริงของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งหากมีข้อมูลจะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานในปัจจุบันได้ระดับหนึ่ง และทำให้การวางแผนได้ตรงกับความต้องอย่างแท้จริง

๒.๕ การวางแผนกำลังคนที่ดำเนินการโดยพัฒนาทักษะของสถาบันการศึกษาอาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างทันการณ์ การมองหาแหล่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ภาคเอกชนในต่างประเทศใช้เพื่อดึงคนเข้ามาทำงานในประเทศเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงด้วย

๒.๖ การสร้างการมีส่วนร่วมที่ให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของเป็นเรื่องสำคัญ หากดำเนินงานตาม Business Model เดิม อาจทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำขยายตัวมากขึ้น

๒.๗ การติดตามความก้าวหน้าโครงการ ของ สกพอ. ยังคงมีระบบการติดตามเฉพาะโครงการสำคัญ ซึ่ง สกพอ. ได้พัฒนาระบบ project management แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ทำให้ สกพอ. ยังไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการกำหนดแผนเพื่อรองรับปัญหาได้

๒.๘ ปัญหาข้อมูลการลงทุน ปัจจุบัน ข้อมูลการลงทุนเป็นเพียงตัวเลขของความตั้งใจจะมาลงทุนไม่ใช่เม็ดเงินที่นำเข้ามาจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะทำให้กำหนดได้ว่าโครงการ EEC ได้สร้างการเติบโตให้เศรษฐกิจของประเทศเท่าใด และอย่างไร

จากผลกระทบที่ได้กล่าวมาแล้ว การพัฒนา EEC ทำให้การลงทุนและการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมชะลอตัวลง ดังนั้น ในการเตรียมแผนเพื่อรองรับสถานการณ์โควิด - 19 ควรมีการจัดลำดับความสำคัญ (prioritize) ของอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดการจ้างงาน และพัฒนาบุคลากรภาคอุตสาหกรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้ชัดเจนเพื่อส่งผลให้เกิดการแก้ไขปัญหาการว่างงาน และจะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมใน ๒ - ๓ ปีข้างหน้าว่าพื้นที่ EEC จะมีแรงงานที่ว่างงานเท่าใด

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นศึกษาผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ กำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ EEC หลังสถานการณ์การระบาดของโควิด - 19 โดยการวางแผนระยะยาวในเรื่อง Repositioning ประเทศไทย และปรับลำดับความสำคัญของอุตสาหกรรม

๓.๑.๑ สกพอ. ควรศึกษาผลกระทบ โควิด - 19 พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลกที่มีต่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย และจัดลำดับความสำคัญ priority ของอุตสาหกรรม S-curve ใหม่ และปรับแผนการดำเนินการทั้งด้านการลงทุนและพัฒนาบุคลากรใหม่ โดยพิจารณาทั้งตลาดของสินค้าและแรงงานในประเทศและในภูมิภาคเอเชียและประเทศเพื่อนบ้านด้วย

๓.๑.๒ สกพอ. ควรมีการประสานกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เพื่อพิจารณาถึงการส่งเสริมการลงทุนหลังจากที่ Repositioning อุตสาหกรรมเป้าหมายแล้ว โดยการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดเป็น sandbox นำร่องและขยายผลให้อุตสาหกรรมอื่นต่อไป ซึ่งการที่ประเทศ

ไทยตั้งเป้าหมายการลงทุนที่ถูกทิศทาง และสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้จะทำให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นในการดึงดูดนักลงทุนได้

๓.๑.๓ สกพอ. ควรสนับสนุนการส่งเสริมการลงทุนแก่นักลงทุนที่สนใจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (Laboratory Testing) สำหรับทดสอบผลิตภัณฑ์ การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ด้านเครื่องมือแพทย์ เป็นต้น หรือนักลงทุนที่สนใจในอุตสาหกรรมการศึกษาและการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการศึกษา (Education Hub) ในภูมิภาค

๓.๑.๔ การยกระดับศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศไทยเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยเน้นอุตสาหกรรม ๓ เป้าหมายก่อน คือ (๑) กลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ๕G (๒) กลุ่มอุตสาหกรรมสุขภาพ และ (๓) กลุ่มอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ดังนั้น สกพอ. ควรศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของประเทศในอุตสาหกรรมเหล่านี้ และทำแผนดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับของอุตสาหกรรมเหล่านั้น เช่น การปรับปรุงระบบนิเวศน์ทางธุรกิจ (Business Eco-system) โดยเฉพาะการปรับกฎระเบียบ และพัฒนาเครื่องมือทางนโยบายให้ตอบสนองต่อการลงทุนของภาคเอกชนที่มีเทคโนโลยีเป้าหมาย การเข้าถึงทุน การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน และสร้างระบบตรวจสอบรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนั้น ต้องเป็นการผลิตสินค้า/บริการ ที่ตอบโจทย์อนาคตและมีความยั่งยืน เช่น มาตรการด้าน Circular Economy, Green Economy เป็นต้น และที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมลงทุนของประชาชนในพื้นที่

๓.๒ พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น ด้านแรงงานบุคลากร และด้านการศึกษา

๓.๒.๑ ในระยะ ๒-๓ ปีข้างหน้านี้เป็นช่วงที่ประเทศมีความจำเป็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ โครงการ EEC ซึ่งเป็นโครงการนำร่องเศรษฐกิจของประเทศจำเป็นต้องกำหนดบทบาทว่าจะมีส่วนร่วมสร้างเศรษฐกิจและสังคมใหม่ขึ้นมาได้อย่างไร เช่น การเร่งดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่ได้ทำสัญญาไปแล้ว เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก รวมทั้งพัฒนาคนที่กำลังตกงานเพื่อใช้ในโครงการต่าง ๆ เป็นต้น การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยให้เห็นได้เป็นรูปธรรม ควรจะเป็นหัวใจของการดำเนินการของ EEC ในระยะนี้

๓.๒.๒ จากอุตสาหกรรมเป้าหมาย สกพอ. ควรจะปรับแผนกำลังคนใหม่ และจัดทำ Demand Supply Matching ซึ่งจะทำให้เห็นตัวเลขของความต้องการแท้จริงของภาคอุตสาหกรรมทำให้สามารถเตรียมรองรับกำลังคนภาคอุตสาหกรรมได้ และในขณะเดียวกันจะช่วยแก้ไขปัญหาการว่างงานในปัจจุบันได้ในระดับหนึ่ง โดยควรให้ความสำคัญกับการ Reskill คนในประเทศที่ว่างงานหรือตกงานเป็นอันดับแรก

๓.๒.๓ สกพอ. ควรมีมาตรการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติการในประเทศไทย ในสาขาวิชาที่มีความจำเป็นและขาดแคลน

๓.๒.๔ สกพอ. ควรผลักดันการสร้างฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บข้อมูลความต้องการบุคลากรด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปรับฐานข้อมูล EEC ให้มีทิศทางเดียวกัน และมีการพัฒนาการใช้ข้อมูลร่วมกันผ่านระบบดิจิทัลต่อไป

๓.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

๓.๓.๑ สกพอ. ควรมีการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนักลงทุนได้ประสานการทำงานร่วมกัน เนื่องจากการพัฒนา EEC เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน และเป็นภาพที่กว้างมาก ต้องมีการทำงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้มากขึ้น โดยภาครัฐกำหนดนโยบาย และภาคเอกชนเป็นกลไกที่จะเสริมเรื่องการลงทุน เช่น ธนาคารจะมีข้อมูลการลงทุนที่สำคัญ เนื่องจากเป็นผู้ที่ติดต่อโดยตรงกับผู้ลงทุน ดังนั้น หากมีการทำงานร่วมกันจะทำให้ภาครัฐสามารถจัดลำดับความสำคัญ และส่งเสริมการลงทุนได้ตามเป้าหมายจริง

๓.๓.๒ ควรมีการกำหนดรูปแบบการสร้างความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่เพื่อสร้างความยั่งยืนของการขับเคลื่อนนโยบาย EEC ซึ่งอาจมีรูปแบบที่คำนึงถึงประชาชนในพื้นที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากโครงการ EEC นอกเหนือจากการสร้างการรับรู้ และการประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ อาทิ การสร้างความร่วมมือ ในลักษณะ partnership ให้ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่เป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของโครงการ หรือรับผิดชอบบางส่วนของโครงการ เป็นต้น ซึ่งอาจใช้รูปแบบหรือวิธีการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของประชาชนหรือชุมชนที่อยู่ในพื้นที่

๓.๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการโครงการ EEC

เนื่องจาก โครงการ EEC เป็นโครงการระดับประเทศ การบริหารโครงการซึ่งมีขนาดใหญ่จึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อให้โครงการเหล่านี้มีส่วนร่วมต่อเป้าหมายของประเทศ

๓.๔.๑ สร้างตัววัดค่าเป้าหมายที่ชัดเจน

ควรจัดทำดัชนีตัวชี้วัดที่ทุกหน่วยงานเห็นร่วมกันได้เพิ่มเติมจากเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เช่น จากเป้าหมายหลัก ๔ ข้อ (๑) การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอาจจะใช้เกณฑ์ของ World Bank และ ปรับให้เป็นตัวเลขเกลี้ยงเป็นรายได้เฉลี่ยคนละ ๔๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ภายในปี ๒๕๗๕ (๒) ความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรม/บริการ สำคัญของประเทศโดยเฉพาะด้านอาหาร คมนาคม ท่องเที่ยว โลจิสติกส์ ดิจิทัลเทคโนโลยี และการแพทย์ (๓) ไม่มีคนจน และ (๔) คุณภาพชีวิตของประชาชน ต้องได้ตามเป้าการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals) เป็นต้น เป้าหมายนี้มีหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ร่วมเป็นเจ้าของ ข้อมูลที่สำคัญ คือ ถ้าพลาดเป้าจะสามารถเห็นได้ว่าเกิดจากอะไรและใครเป็นเหตุ ซึ่งจะทำให้เรื่องภาระความรับผิดชอบมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๔.๒ การบริหารความเสี่ยง

อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ เน้นเรื่องการใช้วิธีบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยมีการวิเคราะห์เพื่อกำหนดความเสี่ยง หาแผนจัดการความเสี่ยง และประเมินว่าความเสี่ยงลดลงหรือไม่อย่างไร ในขณะนี้ อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างกว้าง ๆ จากข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะจาก สกพอ. ในเรื่องแผนการบริหารความเสี่ยงที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของ สกพอ. ได้กำหนดไว้ ขั้นต่อไปคือประเมินว่าการดำเนินการนั้นทำให้ความเสี่ยงลดลงหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของ สกพอ. คงกำลังดำเนินการสร้างระบบและวิธีการประเมินอยู่ ซึ่งต้องมีการกำกับดูแล และให้มีการรายงานอย่างต่อเนื่อง และนำเสนอต่อ อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๒ นี้ เพื่อการประเมินและติดตามผลการบริหารความเสี่ยงต่อไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์เพื่อให้ EEC สามารถมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศหลังโควิด - 19 ซึ่งเป็นโจทย์เร่งด่วนในขณะนี้

๓.๔.๓ ระบบข้อมูลสำหรับผู้บริหาร

EEC เป็นโครงการขนาดใหญ่ซึ่งแต่ละโครงการมีวิถีและพลวัฒน์ของตัวเอง ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาของโครงการอื่นและการพัฒนาประเทศด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารกันระหว่างโครงการอย่างละเอียดเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเดินไปด้วยกันอย่างพร้อมเพรียง เช่น ผลจากโควิด - 19 อาจจะทำให้โครงการเรื่องสนามบินต้องล่าช้าออกไป เนื่องจากบริษัทเกี่ยวกับการบินเกิดการปรับตัวอย่างรุนแรง ซึ่งก็อาจจะมีผลกระทบต่อโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบินซึ่งได้มีการลงนามไปแล้ว เป็นต้น การปรับและ synchronize โครงการเหล่านี้ต้องมีระบบข้อมูลที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์

(๑) สกพอ. ควรเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโครงการ (Project Management) มาใช้โดยเร่งด่วน เพื่อให้สามารถกำกับติดตามแผนงาน/โครงการ ทั้งที่เป็นโครงการ EEC Project List และโครงการย่อยที่อยู่ภายใต้แผนงาน EEC ทั้งหมดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลชุดเดียวที่ถูกต้องและทันเวลาซึ่งจะทำให้การดำเนินการสอดคล้องประสานกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

(๒) สกพอ. ควรเร่งรัดให้การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อจะสามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้ ซึ่ง สกพอ. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก หากมีฐานข้อมูลดังกล่าวจะสามารถวางแผน ตัดสินใจ ขับเคลื่อนการดำเนินการ และติดตามประเมินผล ได้อย่างทันท่วงที

(๓) สกพอ. ควรผลักดันให้ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ EEC - OSS เป็นศูนย์บริการที่สามารถเข้าถึงและให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริการลูกค้า หรือนักลงทุนใน EEC-OSS ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเชิงลึกกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ และการขออนุญาตตามกฎหมายภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของการเป็น e-service ที่เต็มรูปแบบได้ โดยอาจเริ่มดำเนินการพัฒนา platform กลางร่วมกัน ในลักษณะรูปแบบ sandbox ใน EEC ที่จะขยายผลต่อไป

๓.๔.๔ ข้อมูลการลงทุน

เม็ดเงินการลงทุนที่โครงการต่าง ๆ ของ EEC สามารถดึงมาได้โดยเฉพาะจากต่างประเทศ จะมีผลช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากในช่วงฟื้นฟูเศรษฐกิจนี้ แต่ข้อมูลการลงทุนเพื่อขอสิทธิพิเศษจาก BOI นั้นเป็นเพียงตัวเลขของความตั้งใจจะมาลงทุน มิใช่เม็ดเงินที่นำเข้ามาจริง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลของเม็ดเงินการลงทุนจริง ควรจะขอให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนข้อมูลเหล่านี้ เช่น จากสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย และ ตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น ข้อมูลนี้จะทำให้กำหนดได้ว่าโครงการ EEC ได้สร้างความเจริญเติบโตให้แก่เศรษฐกิจของประเทศเท่าใด และอย่างไร

๓.๔.๕ การประเมินผล

การดำเนินงานของ สกพอ. ใน ๓ ปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ โดยเฉพาะโครงการพื้นฐานหลัก ๖ โครงการ แต่ยังไม่สามารถประเมินผลได้ว่าจะเกิดผลจากการดำเนินการหรือไม่ เช่น การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ให้ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะโครงการยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ก็อาจจะมีผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการ เช่น การสร้างการจ้างงานจากการก่อสร้างต่าง ๆ กลุ่มประชาชนใดจะได้ประโยชน์จากการลงทุน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินนั้นอาจจะใช้ข้อมูลจากหน่วยงานอื่น ๆ ก็ได้ เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะใช้ตัวเลขรายได้และ

การใช้จ่ายต่อครัวเรือนทั้งในเขตเศรษฐกิจและนอกเขตเศรษฐกิจ และอาจจะใช้ข้อมูลด้านอื่น ๆ ในการประเมินผล เช่น หนี้ครัวเรือน การใช้ไฟฟ้ารายครัวเรือน ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นต้น ข้อมูลจากหน่วยงานเหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้ ผลสัมฤทธิ์เหล่านี้จะเป็นผลงานร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓
: การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) เฉพาะกิจ คณะที่ ๓ ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓ ได้รวบรวมข้อมูล ศึกษากลไก ขั้นตอน และกระบวนการ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและข้อจำกัดของระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและด้านการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในวงรอบการดำเนินการปกติ และในสภาวะวิกฤตหรือสถานการณ์ฉุกเฉินกรณีสถานการณ์โควิด - 19 เพื่อนำไปสู่การปรับตัวของกลไกในระบบการอุดมศึกษาฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบการอุดมศึกษาฯ และกลไกการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตรวจสอบการติดตามและประเมินผลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในรอบการดำเนินการปกติ โดยตรวจสอบกลไกใน ๒ ระดับ คือ ๑) กลไกการติดตามและประเมินผลในภาพรวมของประเทศและ ๒) กลไกการติดตามและประเมินผลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีวิธีการได้แก่ การทบทวนบทบาทหน้าที่ด้านการติดตามและประเมินผลจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานหรือองค์คณะที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิและตรวจสอบการติดตามและประเมินผลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในรอบการดำเนินการภายใต้สภาวะวิกฤติ โดยตรวจสอบกลไกการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ว่ามีการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์โควิด - 19 อย่างไร โดยวิเคราะห์จากข้อเท็จจริงจากการดำเนินงาน ข้อมูลเชิงคุณภาพจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและบุคลากรในระบบวิจัยฯ เพื่อให้เห็นแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓ ในประเด็นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ การตรวจสอบการติดตามและประเมินผลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในรอบการดำเนินการปกติ พบว่า ในปัจจุบันมีระบบ/กลไกการติดตามและประเมินผลครอบคลุมการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับงบประมาณจากงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งครอบคลุม ๑) งบประมาณส่วนที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ ๒) งบประมาณส่วนที่ไม่ได้จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม โดยพบประเด็นความเสี่ยงดังต่อไปนี้

(๑) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานฯ จากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะมีความเข้มข้นของการติดตามและประเมินผลมากกว่า เนื่องจากมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุน ววน. เป็นกลไกติดตามและประเมินผล

อย่างเป็นระบบ ส่วนการดำเนินงานฯ จากงบประมาณที่ไม่ได้จัดสรรผ่านกองทุนฯ นั้น ยังไม่มีกลไกการติดตามและประเมินผลที่เข้มข้นและเป็นระบบ มีเพียงการรายงานผลการดำเนินงานโดยทั่วไป

(๒) ยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจากงบประมาณแหล่งอื่น เช่น งบประมาณจากกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (และมีภารกิจส่วนหนึ่งเพื่อการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม) งบประมาณจากภาคเอกชน งบประมาณจากต่างประเทศ ทำให้ไม่สามารถเห็นภาพรวมของการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทั้งประเทศ

(๓) กลไกการติดตามและประเมินผลที่มีอยู่ยังเป็นการติดตามและประเมินผลระดับแผนงานและโครงการ ส่วนการติดตามและประเมินผลในระดับที่สูงขึ้น เช่น ระดับนโยบายและยุทธศาสตร์นั้นยังอยู่ระหว่างการพัฒนา

(๔) หน่วยทำวิจัยและนวัตกรรมส่วนใหญ่อาจยังไม่มีหรือยังไม่มีขีดความสามารถ หรือยังไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจังเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล รวมทั้งมีข้อจำกัดในเรื่องความเพียงพอความรู้ความสามารถของผู้ประเมินและมาตรฐานการประเมิน ทำให้ต้องพึ่งพากลไกการติดตามและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

(๕) ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ยังไม่ได้ถูกนำไปใช้ในเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณและ/หรือใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างเป็นระบบ

๒.๒ การตรวจสอบการติดตามและประเมินผลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในรอบการดำเนินการภายใต้สภาวะวิกฤต พบว่า หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ถึงระดับปฏิบัติ มีความยืดหยุ่นปรับขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์โควิด - 19 ได้อย่างรวดเร็ว และค้นพบปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ฯ ที่สำคัญ เช่น ผู้นำเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างถ่องแท้ อาศัยระบบข้อมูลที่ดีนำไปสู่การตัดสินใจที่เหมาะสม บุคลากรด้านวิจัยมีความเชี่ยวชาญเชิงลึก มีการพัฒนาแพลตฟอร์มในการสร้างขีดความสามารถให้แก่บุคลากรวิจัยในสาขาต่าง ๆ เป็นต้น

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๓ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ระบบการติดตามและประเมินผลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรได้รับการพัฒนาให้สามารถสะท้อนภาพผลการดำเนินงานครอบคลุมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์และนโยบาย ระดับแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และระดับปฏิบัติ โดยประกอบด้วย ๔ ส่วนหลัก ได้แก่

๓.๑.๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) รับผิดชอบระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระดับแผนงาน/โครงการที่สนับสนุนนโยบายและยุทธศาสตร์อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๑.๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา (สป.อว.) และสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาฯ (สอวช.) รับผิดชอบระบบการติดตามและประเมินผลความสำเร็จตาม OKRs ของนโยบายและยุทธศาสตร์วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๑.๓ ให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) รับผิดชอบการประเมินผลกระทบ (Impact/ Contribution) ของการลงทุนในอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่มีต่อเป้าหมายการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม และความยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการประเมินผลกระทบโดยใช้การวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ ทั้งการประเมินก่อน (Ex-ante) เพื่อการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณเพื่อลงทุน และการประเมินภายหลัง (Ex-post) เพื่อพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้น

๓.๑.๔ ให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) รับผิดชอบการติดตามและประเมินความก้าวหน้าและขีดความสามารถด้านการอุดมศึกษาฯ ของประเทศด้วยดัชนีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ (National Profile Index)

๓.๒ กำหนดขอบเขตการติดตามและประเมินผลระดับแผนงาน/โครงการให้ครอบคลุมงบประมาณวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยเสนอให้พิจารณาขยายขอบเขตการติดตามและประเมินผลของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้ครอบคลุมงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ฯ ในแผนงานอื่น ๆ ของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ (สป.อว.) และสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาฯ (สอวช.) รับผิดชอบ

๓.๓ เร่งพัฒนาความสามารถด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในทุกระดับ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ดำเนินการพัฒนาใน ๓ ส่วน ได้แก่ ด้านผู้ประเมิน ด้านองค์กร และด้านมาตรฐานการประเมินด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๔ กำหนดแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนงานโครงการและเพื่อการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากร/งบประมาณในรอบงบประมาณถัดไป โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ (สป.อว.) และหน่วยงานบริหารและจัดการกองทุนในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้กำหนดกรอบและวิธีการใช้ประโยชน์ผลการติดตามฯ ร่วมกัน

๓.๕ พัฒนาระบบข้อมูลที่สนับสนุนการติดตามและประเมินผล ให้สามารถสนับสนุนข้อมูลสำหรับการติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ (สป.อว.) และสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาฯ (สอวช.) เป็นผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมของระบบข้อมูลให้เชื่อมโยงระบบข้อมูลระดับหน่วยงานที่รับผิดชอบรับส่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอกกระทรวงฯ และให้สำนักงานผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงกระทรวงการอุดมศึกษาฯ (Chief Information Officer : CIO) เป็นผู้ประสานให้มีการเชื่อมโยงหรือติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔ : กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (อ.ค.ต.ป.) เฉพาะกิจ คณะที่ ๔ ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นกฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔ ศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐในช่วงวิกฤต และเกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินในระบบ GFMIS การจัดซื้อจัดจ้างออนไลน์ การประชุมผ่านระบบออนไลน์ รวมทั้งระบบการทำงานสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในช่วงวิกฤต ในช่วงที่รัฐบาลมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่บ้าน

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการติดตาม สำรวจ ศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหลักกฎหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเชิญหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง (กรมบัญชีกลาง) มาให้ข้อมูล และสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงานจริงโดยการออกแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๙๗ หน่วยงาน ทั้งนี้ ได้ออกแบบสอบถามที่มีข้อคำถามที่แตกต่างกันตามกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ Back Office เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่การเงิน โดยแบบสอบถามที่มีการส่งไปจำนวน ๓ แบบ และมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมารวมทั้งสิ้น ๓,๑๓๗ ฉบับ

จากการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔ ในประเด็นกฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ประเด็นการเบิกจ่ายเงินในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMIS)

ในกระบวนการขั้นตอนการขอเบิกจ่ายเงินจากคลัง ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการเบิกจ่ายผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMIS) ซึ่งเป็นระบบออนไลน์อยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องดำเนินการผ่านเครื่อง Terminal GFMIS ซึ่งติดตั้ง ณ ที่ตั้งของสำนักงาน หรือ ดำเนินการนำเข้าข้อมูลโดยการ Load เข้าระบบ GFMIS ผ่านระบบ Web Excel Loader และระบบ GFMIS Web Online ซึ่งในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) ที่ผ่านมา หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเบิกจ่ายผ่านระบบบ GFMIS ประกอบกับกรมบัญชีกลางได้มีมาตรการในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ให้สามารถปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายเงินผ่านระบบ GFMIS โดยได้เพิ่มช่องทางการเข้าระบบ GFMIS ผ่านระบบ VPN (Virtual Private Network) ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานได้ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) ในเรื่องของระบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่เป็นระบบดิจิทัลทั้งหมด กล่าวคือ รูปแบบของเอกสารที่ใช้อ้างอิงในการเบิกจ่ายเงินยังคงอยู่ใน

รูปแบบที่เป็นกระดาษมิได้มีการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ ไว้ จึงเป็นภาระของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องนำเอกสารสำคัญที่มีเป็นจำนวนมากกลับไปบันทึกข้อมูลเข้าระบบ GFMIS ที่บ้าน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ยังมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบ Internet ไม่เพียงพอที่จะรองรับการปฏิบัติงานที่บ้านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้

๒.๒ ประเด็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างออนไลน์ (การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP))

ในปัจจุบันหน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP) ซึ่งเป็นระบบออนไลน์ แต่ในปัจจุบันระบบ e-GP ดังกล่าวยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบแบบออนไลน์ครอบคลุมครบถ้วนทุกขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการเองในส่วนที่ระบบ e-GP ไม่รองรับ (offline) ซึ่งในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) ที่ผ่านมา กรมบัญชีกลางได้ออกมาตรการ/แนวทางช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ให้สามารถปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างต่อเนื่อง มีความคล่องตัวและทันต่อสถานการณ์ โดยยกเว้นผ่อนผันการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ กำหนดแนวทางปฏิบัติโดยกำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุสำหรับการป้องกัน ควบคุม หรือรักษาโรคโควิด - 19 ในแต่ละครั้งทุกวงเงินถือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน การผ่อนผันเรื่องการประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง การผ่อนผันเกี่ยวกับการบริหารสัญญาของหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการผ่อนผันเรื่องการพิจารณาลดหรืองดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา หรือข้อตกลงจากกรณีที่ได้รับผลกระทบจากโรคโควิด ซึ่งจากมาตรการของกรมบัญชีกลางดังกล่าว สามารถช่วยสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความต่อเนื่องได้ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) ในเรื่องของระบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด อาทิ ขั้นตอนการเสนอหนังสือรายงานขอซื้อขอจ้าง หนังสือบันทึกความเห็นขออนุมัติ/เห็นชอบ ที่จะต้องจัดทำเป็นเอกสารเสนอผู้มีอำนาจลงนาม เป็นต้น รวมถึงยังมิได้มีการพัฒนาระบบเพื่อจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งเจ้าหน้าที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบ Internet ไม่เพียงพอที่จะรองรับการปฏิบัติงานที่บ้านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้

๒.๓ การประชุมอิเล็กทรอนิกส์

พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ ให้สามารถส่งมอบบริการให้กับประชาชนได้อย่างต่อเนื่องตามปกติ นอกจากนี้ การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องเดินทางมาประชุมยังสถานที่จัดประชุมของหน่วยงานของรัฐ ส่งผลให้สามารถประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าเช่าที่พักได้ แต่อย่างไรตาม การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบอินเตอร์เน็ตที่ยังไม่เสถียร เจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานยังขาดความรู้ในการใช้อุปกรณ์สื่อสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้ง พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังกล่าว มิได้ใช้บังคับกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามที่ได้บัญญัติไว้ตามมาตราที่ ๕ (๓) แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่งผลให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐยังไม่คล่องตัว

๒.๔ ระบบการทำงานสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในช่วงวิกฤต

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และภาครัฐมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่บ้าน (Work From Home) หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ได้มีการให้บริการในรูปแบบระบบ e-Service อยู่แล้ว และสำหรับหน่วยงานของรัฐที่ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนาระบบบริการให้เป็นระบบ e-Service ก็มีการปรับระบบการให้บริการโดยมีการสลับเวรเจ้าหน้าที่มาให้บริการประชาชน รวมถึงหน่วยงานของรัฐได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน (งาน Back Office) จากวิธีการปฏิบัติงานแบบเดิมมาเป็นการปฏิบัติงานโดยใช้ระบบ Online หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดประชุมออนไลน์การส่งข้อมูลและเอกสารทางอีเมล หรือ application Line ต่าง ๆ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยงานของรัฐยังคงพบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานในเรื่องของระบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน (งาน Back Office) ที่ยังไม่ได้มีการพัฒนาให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (ระบบ e-GP) และ ระบบ GFMIS เป็นต้น ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐยังคงต้องจัดทำงานเอกสารต่าง ๆ ตามกระบวนการขั้นตอนที่กำหนดตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นกฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๔ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ประเด็นการเบิกจ่ายเงินในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMIS)

เห็นควรผลักดันให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายใน (งาน Back office) ให้สามารถรองรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบ GFMIS ได้ เช่น ระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ระบบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น

๓.๒ ประเด็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างออนไลน์ (การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP))

๓.๒.๑ โดยที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยใช้เงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่อภารกิจของรัฐ มีความโปร่งใส และป้องกันปัญหาการทุจริต แต่โดยที่ในปัจจุบัน ระบบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ยังไม่สามารถดำเนินการแบบออนไลน์ได้ครบทุกกระบวนการขั้นตอน อาทิ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (กรณีวงเงินในการจัดหาไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท) การทำสัญญา/ข้อตกลง การตรวจรับ รวมทั้งขั้นตอนการทำหนังสือเสนอการพิจารณาผล/อนุมัติ/เห็นชอบ/สั่งการ การทำหนังสือเชิญชวน ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานของหน่วยงานของรัฐ (งาน Back Office) ประกอบกับในปัจจุบันเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐโดยจะต้องปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐในอนาคตสามารถสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ได้อย่างคล่องตัว สามารถส่งมอบงานบริการให้กับประชาชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงควรสนับสนุนให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)

ให้เป็นระบบออนไลน์ ครอบคลุมครบทุกกระบวนการขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกทั้ง ควรผลักดันให้หน่วยงานของรัฐมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายใน (งาน Back Office) เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ เช่น ขั้นตอนการทำหนังสือเสนอการพิจารณาผล/อนุมัติ/เห็นชอบ การทำหนังสือเชิญชวน เป็นต้น ให้เป็นระบบออนไลน์ และสามารถที่จะเชื่อมโยงกับระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ได้ และที่สำคัญควรต้องคำนึงถึง กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ เช่น ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างฯ แบบออนไลน์ เป็นไปอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่งคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วย

๓.๒.๒ ให้กรมบัญชีกลางดำเนินการทบทวน แก้ไข กฎ ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน คล่องตัว เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อรองรับกับสถานการณ์สภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จนเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) รวมถึงเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและช่องทางในการติดต่อประสานงานให้เพียงพอต่อการให้บริการกับหน่วยงานของรัฐ

๓.๓ การประชุมอิเล็กทรอนิกส์

๓.๒.๑ เนื่องจากการประชุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนที่สำคัญก็คือ การบริหารจัดการการประชุมและความปลอดภัยของข้อมูลในการประชุม ดังนั้น หน่วยงานของรัฐควรต้องมีการพัฒนาคนที่จะต้องเป็นผู้บริหารจัดการการประชุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความรู้เรื่องระบบการบริหารจัดการประชุม รวมถึงอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการประชุม เพื่อให้การประชุมแบบอิเล็กทรอนิกส์สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ โดยที่ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ใช้ระบบการประชุมของภาคเอกชน เช่น Zoom ซึ่งอาจไม่มีความปลอดภัยของข้อมูลที่ใช้ในการประชุม ดังนั้น รัฐบาลควรมีนโยบายมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กำหนดมาตรฐานระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสม เพื่อให้ใช้กับหน่วยงานภาครัฐ หรือ กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางเพื่อใช้ในการกำกับ ดูแล กรณีการใช้ระบบประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องใช้บริการจากภาคเอกชนเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ภาครัฐได้รับความปลอดภัยของข้อมูล

๓.๒.๓ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เห็นควรให้มีการทบทวนแก้ไขพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้สามารถมีผลบังคับใช้กับการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ยกเว้นกระบวนการตรวจรับพัสดุ หรือกระบวนการอื่นในกระบวนการทางพัสดุภาครัฐที่ไม่เหมาะสมในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๓.๔ ระบบการทำงานสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในช่วงวิกฤต

โดยที่ระบบงานสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่เป็นระบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน (งาน Back Office) ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ และระบบ GFMIS ประกอบกับกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางด้านการคลังของประเทศได้มีการพัฒนาระบบการสนับสนุนภายในหน่วยงาน (AFMIS) เชื่อมโยงกับระบบ GFMIS ระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการสนับสนุนการทำงานให้รวดเร็วทันต่อเวลา สะดวกต่อการใช้งาน ซึ่งในปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการพัฒนาระบบ AFMIS ให้มีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ควรมอบหมายให้กรมบัญชีกลางพัฒนาระบบ AFMIS เป็นระบบกลางของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้

เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งกระบวนการ ซึ่งจะต้องจัดทำระบบสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Back Office) เชื่อมโยงกับระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ และระบบ GFMIS และยังเป็นการช่วยลดเอกสารและลดภาระค่าใช้จ่ายของทางรัฐบาลในช่วงสถานการณ์วิกฤตในปัจจุบันและในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผล ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๙ กระทรวง

๒.๒ สรุปรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผล ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๑๙ กระทรวง

ค.ต.ป. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
: ๑) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)
๒) การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ค.ต.ป. นร.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

๒.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จครบถ้วนทุกกิจกรรม แต่อย่างไรก็ดีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าหมายปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมูลค่าคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำนวน ๓๙๓,๐๐๕ ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมาย จำนวน๒๗๓,๐๐๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๒๗.๕๐ จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ จากผลการสรุปสถานการณ์ดำเนินการของโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC ปรากฏว่า มีโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๔๔๙ โครงการ ได้รับการอนุมัติส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๓๒๓ โครงการ ออกบัตรส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๒๐๖ โครงการ และเริ่มดำเนินโครงการแล้ว จำนวน ๑๐๖ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๕๑ จากจำนวนโครงการที่ได้รับการออกบัตรส่งเสริมการลงทุน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดค่าเป้าหมายโครงการที่ได้เริ่มดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๒๕ ของโครงการที่ได้รับการออกบัตรส่งเสริมการลงทุน ผลปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีโครงการที่ได้เริ่มดำเนินการแล้ว คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๐๔ จากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในประเด็นการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

(๑) นักลงทุนต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เป้าหมาย อาทิ ญี่ปุ่น ยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน ฮ่องกง เกาหลีใต้ และไต้หวัน เป็นต้น ได้รับทราบข้อมูลและรายละเอียดโครงการชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ สำหรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

(๒) นักลงทุนต่างชาติเกิดความเชื่อมั่นและตระหนักถึงศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทย ในการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์ของกลุ่มอาเซียน ทำให้เกิดความสนใจและหรือตัดสินใจ ลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

(๓) การกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีข้อจำกัดและการวัดผลที่ไม่เหมือนกัน เนื่องจากมีเกณฑ์การประเมินและกรอบระยะเวลาการประเมินที่แตกต่างกัน เนื่องจากจะถูกกำหนดเป้าหมายจากรัฐบาล สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณ

(๔) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการเบ็ดเสร็จแบบครบวงจร ซึ่งมีการจัดตั้ง One Stop Service : EEC-OSS เพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นหน่วยงานสนับสนุนเท่านั้น เช่น การให้ข้อมูลส่งเสริมการลงทุน สิทธิประโยชน์ตามมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่วางแผนและกำหนดนโยบายการบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำภาพรวมของประเทศ และบูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้มีเป้าหมายเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งองค์กรได้ เนื่องจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติขาดระบบฐานข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญเรื่องการบริการจัดการน้ำ จึงไม่สามารถกำหนดนโยบายตลอดจนประสานบูรณาการเรื่องการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ละหน่วยงานยังคงมีการดำเนินการตามขอบเขตอำนาจหน้าที่และกฎหมายของแต่ละหน่วยงานแต่เดิมอยู่แล้ว นอกจากนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติขาดข้อมูลโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี โดยเฉพาะในส่วนของโครงการตามแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน (Function) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค และแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มิติ Area) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณทั้งหมดที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ทำให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติไม่สามารถติดตามและประเมินผลโครงการเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

(๑) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางที่บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำของประเทศทั้งระบบ จัดทำแผนและนโยบายเป็นองค์รวมและทำให้มีเป้าหมายการจัดการน้ำทั้งประเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ สอดคล้องกับศักยภาพของลุ่มน้ำ สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน

(๒) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขาดข้อมูลของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี โดยเฉพาะในส่วนของโครงการตามแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน (Function) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค และแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มิติ Area) ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณทั้งหมดที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ทำให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติไม่สามารถติดตามและประเมินผลโครงการเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๓) โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ แต่ยังพบว่าหลายโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการ

(๔) การของบประมาณโครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ยังคงมีการจัดทำคำของบประมาณแบบแยกส่วน ไม่มีการวางแผนการดำเนินการให้เกิดความเชื่อมโยงทั้งระบบ

(๕) ค.ต.ป. นร. เห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว เป็นปัญหาเดิม ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ทำให้การแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำของประเทศไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทำให้เกิดแนวคิดในการจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในปัจจุบัน เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่จนถึงขณะนี้ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ได้ ดังนั้น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหา ๓ ประเด็นนี้อย่างใกล้ชิด โดยเน้นที่เป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ศึกษาให้รอบด้าน และทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำกับและวางแผนการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบมากกว่านี้

(๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังคงมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่มีบางส่วนไม่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฯ ทำให้เกิดปัญหาการทำงานแบบแยกส่วนอยู่

(๗) ปัจจุบันยังไม่มีฐานข้อมูลการบริหารจัดการน้ำที่เชื่อมโยงกัน ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจำเป็นต้องผลักดันให้มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลให้เป็นฐานเดียวกันในลำดับถัดไป เพื่อให้เห็นภาพรวมที่สามารถวางแผนบริหารจัดการได้ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

(๘) อัตรากำลังของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติมีไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ส่งผลให้การติดตามและประเมินผลไม่สามารถทำได้อย่างครอบคลุมได้

(๙) ขาดกลไกการบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่/ชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าแผนบูรณาการเชิงพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการของบประมาณเพื่อการจัดการบริหารทรัพยากรน้ำเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าท้องถิ่นยังให้ความสำคัญกับการบูรณาการด้านทรัพยากรน้ำน้อยมาก

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ค.ต.ป. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างช่องว่างเป้าหมายกับผลการดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อหาโอกาสปรับปรุงหรือพัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย หรือแจ้งความต้องการรับการสนับสนุนปัจจัยด้านใดจากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

(๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ หรือธุรกิจที่เป็นคลื่นลูกใหม่หรือ New S Curve ที่มีผลต่อเศรษฐกิจโลกในอนาคต โดยให้เกิดการจูงใจต่อนักลงทุนที่มีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมของอุตสาหกรรมเป้าหมายนั้น ๆ โดยจะต้องมีการวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยว่า อุตสาหกรรมประเภทใดที่เหมาะสำหรับประเทศไทย และจะสามารถสร้างประโยชน์ให้กับประเทศ และสามารถดำเนินการและเติบโตไปในทิศทางเดียวกับเศรษฐกิจโลก เพื่อนำมากำหนดสิทธิประโยชน์ให้เกิดความน่าสนใจให้มากที่สุด

(๓) เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลกอย่างรุนแรง รวมถึงมีการห้ามเดินทางระหว่างประเทศ (Lock down) แต่ยังพบว่า มูลค่าคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนใน EEC ในปีนี้ที่สูงขึ้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรมีการศึกษาอย่างจริงจังว่า ในขณะที่เกิดวิกฤตทั่วโลก ความสนใจของนักลงทุนสำหรับการลงทุนในพื้นที่ EEC มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

(๔) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้มีการจัดทำแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (One Stop Service : EEC-OSS) โดยมีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการนั้น เนื่องจากขณะนี้ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ดังนั้น จึงเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนบูรณาการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รายงานผลความคืบหน้าในการดำเนินงานพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคในช่วงที่ผ่านมาต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีจะได้รับทราบ และมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในการขออนุมัติ/อนุญาตจากทางราชการหรือบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในที่เดียว

๓.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ค.ต.ป. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ควรทำงานในลักษณะเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรีบนำข้อยุติที่ได้จากการหารือร่วมกับสำนักงบประมาณเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติร่วมกัน อันส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นไปอย่างมีเอกภาพในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อน หรือแต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำไม่บูรณาการเหมือนในปัจจุบัน

(๒) ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว จำเป็นต้องมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับทุกหน่วยงาน ให้ทราบถึงกลไกการปฏิบัติงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กรณีที่พบว่าผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรกำหนดแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปรับแผนการดำเนินงานใหม่ให้รัดกุม ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรมีการติดตามประเมินผลและวิเคราะห์ความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มีทิศทางที่ชัดเจนในการผลักดันให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงตามแผนที่กำหนด

(๔) ควรมีการส่งข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการน้ำในมิติภารกิจเชิงพื้นที่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบอีกทางหนึ่ง เพื่อช่วยผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) หากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีข้อมูลโครงการทั้งหมดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีแล้ว ควรใช้กลไกการกำหนดตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลผลิต และผลลัพธ์ตามเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๖) ในการจัดทำคำของบประมาณของแต่ละหน่วยงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ควรเป็นผู้พิจารณากลั่นกรอง โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และควรมี Fasting Track สำหรับเรื่องเร่งด่วน หรือโครงการที่มีความสำคัญมาก ส่วนโครงการขนาดเล็กหรือเป็นโครงการที่มีผลกระทบน้อย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรเป็นผู้กำหนดมาตรฐานโครงการด้วย

(๗) ควรมีการติดตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฯ อย่างต่อเนื่อง และควรมีการทบทวนเพื่อปรับเปลี่ยนแผนให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพอากาศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปด้วย

(๘) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขาดข้อมูลของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี โดยเฉพาะในส่วนของโครงการตามแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน (Function) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค และแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มิติ Area) ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณทั้งหมดที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ทำให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติไม่สามารถติดตามและประเมินผลโครงการเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้หารือในเบื้องต้นกับสำนักงบประมาณ และจะนำประเด็นดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขร่วมกับสำนักงบประมาณในประเด็นดังกล่าวด้วย ซึ่งหากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีข้อมูลโครงการทั้งหมดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีแล้ว จะทำให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติใช้กลไกการกำหนดตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ตามเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงกลาโหม
: งานเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงกลาโหม (ค.ต.ป. กห.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นงานเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยกระทรวงกลาโหม ได้รับคำสั่งให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงมีผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นหัวหน้า มีโครงสร้างประกอบด้วย กองบัญชาการศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงกองบัญชาการกองทัพไทย ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงกองทัพบก ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงกองทัพเรือ ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงกองทัพอากาศ และศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ อันเป็นสาธารณภัยในประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในวงจำกัด และลดผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงที่บูรณาการการปฏิบัติงานของพลเรือน ตำรวจ และทหารเพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ ทั่วราชอาณาจักร และเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ โดยกองบัญชาการกองทัพไทยได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงประจำท่าอากาศยานและแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินปฏิบัติการคัดกรองคนไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศและผู้สงสัยติดเชื้อไวรัส ฯ และการเคลื่อนย้ายไปยังพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ (State Quarantine)

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. กระทรวงกลาโหม ในประเด็นงานเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง กำหนดให้มีการพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีความพร้อมในการเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ ทุกรูปแบบและทุกระดับรวมทั้งภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง โดยมีการพัฒนาปรับปรุงนโยบาย แนวทาง ระบบและกลไกการบริหารจัดการ ตลอดจนแผนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งปวงให้ชัดเจน มีประสิทธิภาพมีความครอบคลุมและพร้อมรองรับภัยทุกประเภททั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคระบาดและสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขอื่น ๆ มีการติดตามวิเคราะห์ และประเมินแนวโน้มสถานการณ์ การกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อหยุดภาวะฉุกเฉินหรือกู้สถานการณ์ที่รุนแรงเกี่ยวกับโรคระบาดและสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขให้กลับสู่ภาวะปกติภายในระยะเวลาที่สั้นที่สุดอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด กระทรวงกลาโหมจึงได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง โดยมีการจัดโครงสร้างภายใน ประกอบด้วย กองบัญชาการศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน

ด้านความมั่นคงและเหล่าทัพ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ ของรัฐบาล มีการแต่งตั้งผู้บัญชาการ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงและหน่วยงานราชการ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง การตั้งจุดตรวจคัดกรองโรค จุดตรวจด้านความมั่นคง การตรวจกิจการและกิจกรรมที่ได้รับการผ่อนคลาย รวมทั้งการจัดพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย สำนักงานกิจการพลเรือน สำนักนโยบายและแผนกลาโหม) ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ เพื่อคัดกรองและกักกันคนที่เดินทางมาจากต่างประเทศ และเข้ามาทางจุดผ่านแดนของประเทศ โดยใช้สถานที่ของทางราชการและภาคเอกชนในการสนับสนุนอาคารโรงแรมเป็นสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ เพื่อเฝ้าระวังสังเกตอาการเป็นระยะเวลา ๑๔ วัน และผ่านการตรวจหาเชื้อไวรัสก่อนส่งกลับภูมิลำเนา ปัจจุบันยังคงมีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายในการตั้งจุดคัดกรองโรค ณ สนามบินสำหรับคนไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาจากต่างประเทศและการกักกันโรค ณ พื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ เนื่องจากยังมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ การปฏิบัติตามแผนงานเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกันและแก้ไขการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ ในประเทศไทยตั้งแต่ มีนาคม ๒๕๖๓ กระทรวงกลาโหมได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงของรัฐบาล ประกอบด้วยการตั้งจุดตรวจคัดกรองโรค จุดตรวจด้านความมั่นคง การจัดสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องมีการใช้จ่ายงบประมาณ โดยกระทรวงกลาโหมได้ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอคำของบประมาณไปยังสำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานซึ่งการพิจารณางบประมาณมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลานาน ส่งผลทำให้หน่วยที่รับผิดชอบในดำเนินการต้องใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการดำเนินการ เช่น ค่าตอบแทน การจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น

๒.๓ การดำเนินการในพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ มีการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีขั้นตอนการปฏิบัติเป็นไปตามกระบวนการควบคุมโรคสำหรับผู้เดินทางและคนไทยที่จะเดินทางกลับเข้าประเทศไทยในคู่มือการปฏิบัติที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติบางส่วนมีความรู้ ความเข้าใจการปฏิบัติงาน และการป้องกันเชื้อไวรัส ฯ ไม่เพียงพอ อาจทำให้มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสจากการปฏิบัติงาน และนำเชื้อไวรัสไปสู่บุคคลใกล้ชิดภายหลังจากการปฏิบัติงานได้

๒.๔ ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมที่เข้าร่วมโครงการเป็นพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ เพื่อเฝ้าระวังสังเกตอาการผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศเป็นระยะเวลา ๑๔ วัน และตรวจหาเชื้อไวรัสก่อนส่งตัวกลับภูมิลำเนา ซึ่งผู้ประกอบการต้องสำรองค่าใช้จ่ายล่วงหน้าในการดำเนินการไปก่อนและเมื่อดำเนินการครบตามระยะที่กำหนดจึงออกใบแจ้งหนี้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายไปยังส่วนราชการ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการและใช้ระยะเวลานาน ทำให้ผู้ประกอบการต้องหาแหล่งเงินกู้เพื่อนำมาเสริมสภาพคล่องก่อนได้รับเงินจากส่วนราชการ

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นประเด็นงานเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงกลาโหม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ กระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานหลักที่ได้รับภารกิจให้ปฏิบัติงานตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง ในการดำเนินการตามแผนงานเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ โดยหน่วยที่รับผิดชอบได้ปฏิบัติภารกิจดำเนินการตั้งจุดตรวจคัดกรองโรค จุดตรวจด้านความมั่นคงและการจัดสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ เป็นการดำเนินการก่อนได้รับการสนับสนุน งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งดังกล่าว รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมที่เข้าร่วมเป็นพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ ล่าช้า คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงกลาโหมจึงมีข้อเสนอแนะเห็นควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงบประมาณ พิจารณาเร่งรัดการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมตามแผนงานเฝ้าระวังติดตาม ป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัส ฯ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามคำสั่งรวบรวมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณในการปฏิบัติตามภารกิจให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน มีความพร้อมและสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันทีเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดและพร้อมรับการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ หน่วยงานที่รับผิดชอบตามคำสั่งยังคงต้องปฏิบัติงานตามแผนงานเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัส ฯ ต่อไป จึงควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สามารถนำไปเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

๓.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงในการตั้งจุดตรวจคัดกรองโรค จุดตรวจด้านความมั่นคงและการจัดสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐซึ่งต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนและผู้เสี่ยงติดเชื้อ ทำให้เกิดความเสี่ยงในการติดเชื้อของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามจุดตรวจคัดกรองโรคและภายในพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงกลาโหม จึงมีข้อเสนอแนะเห็นควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามคำสั่ง ให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันการติดเชื้อไวรัส ฯ เพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักรู้ในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งกวดขันให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมโรคและแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

๓.๓ การดำเนินการของสถานที่ใช้เป็นพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม เพื่อคัดกรองและกักกันคนไทยที่เดินทางมาจากต่างประเทศ และเข้ามาทางจุดผ่านแดนของประเทศ โดยการเฝ้าระวังสังเกตอาการเป็นระยะเวลา ๑๔ วัน ซึ่งผู้ประกอบการ ฯ จะต้องดำเนินการสำรองค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในระยะเวลาที่กักกันโรคไปก่อน เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ มีความล่าช้า ทำให้ผู้ประกอบการมียอดค่าใช้จ่ายสะสมมีผลทำให้ขาดสภาพคล่องจำเป็นต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินและรับภาระดอกเบี้ยเงินกู้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงกลาโหม จึงมีข้อเสนอแนะเห็นควรให้รัฐบาลพิจารณาเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณของแผนงานเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัส ฯ

ให้ทันกับงวดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ ฯ และจัดหาแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินของรัฐบาลที่มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ รวมทั้งมาตรการลดหย่อนการชำระภาษีเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระและเสริมสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมเป็นสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ ในฐานะที่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลเป็นอย่างดีในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ

๓.๔ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร กรมแพทย์ทหารบก เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีภารกิจในการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานทางทหาร เฝ้าระวังโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ พัฒนาเทคนิคการตรวจวิจัยโรคติดเชื้อและสนับสนุนการสืบสวน ควบคุมโรคระบาดในชุมชนทหาร เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส ฯ สถาบันวิจัย ฯ ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส ฯ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองวัคซีน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมแพทย์ทหารบก ซึ่งจะต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงกลาโหม จึงมีข้อเสนอแนะเห็นควรให้รัฐบาลพิจารณาสนับสนุนงบประมาณการวิจัยและพัฒนาวัคซีนต้านเชื้อไวรัส ฯ โดยให้สถาบันวิจัย ฯ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของงานวิจัยและพัฒนาวัคซีนต้านเชื้อไวรัส ฯ เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณให้สามารถวิจัยและพัฒนาวัคซีนต้านเชื้อไวรัส ฯ สามารถนำไปผลิตใช้ภายในประเทศเป็นการลดภาระการนำเข้าจากต่างประเทศ

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการคลัง
: มาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการคลัง (ค.ต.ป. กค.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นมาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าว เป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลังให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และนำข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะที่ได้จากการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลมาใช้ในการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปัญหาให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินงาน รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานตรวจสอบมาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยกระทรวงการคลัง เป็นการดำเนินมาตรการด้านการคลังตามโครงการเราไม่ทิ้งกัน ในการจ่ายเงินเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบรายละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๓ เดือน เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าว

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการคลัง ในประเด็นมาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ สามารถช่วยเหลือเยียวยาด้านรายได้ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในช่วงที่สถานประกอบการหยุด โดยแรงงาน/ลูกจ้าง ผู้ที่ได้รับผลกระทบฯ ได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อใช้เบื้องต้นในการดำรงชีวิต

๒.๒ ช่วยให้ประชาชนเข้าถึงสาธารณูปโภคที่จำเป็น เนื่องจากการขาดรายได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่อาจส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของแรงงานหรือผู้ประกอบอาชีพอิสระและครอบครัว ที่ไม่สามารถใช้จ่ายได้ตามปกติ

๒.๓ ช่วยประคับประคองเศรษฐกิจไทยให้สามารถขยายตัวได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๒.๔ ช่วยลดปัญหาทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาอาชญากรรม และปัญหายาเสพติด เป็นต้น

๒.๕ ช่วยลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมได้ในอนาคต

๒.๖ ช่วยลดปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคมและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวได้

๒.๗ คาดว่าการดำเนินมาตรการจะสามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ รวมทั้งบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจไทยในอนาคตได้

๒.๘ ฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันที่ใช้ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนภายใต้มาตรการยังไม่สมบูรณ์ และไม่เป็นปัจจุบัน

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นมาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการคลัง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ควรมีการจัดทำคู่มือ หรือการถอดบทเรียน จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ทราบกระบวนการทำงานเพื่อรับมือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ หรือมีความคล้ายคลึงกันในอนาคต

๓.๒ การวางระบบการทำงาน ในการดำเนินมาตรการในอนาคต ส่วนราชการผู้รับผิดชอบควรมีการวางระบบการทำงาน และกำหนดแผนการทำงานในด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจมาตรการ ด้านช่องทางในการติดต่อสอบถามและร้องเรียน ด้านบุคลากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการกำหนดค่าตอบแทนของบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ประชาชน/ผู้ประกอบการมีความเข้าใจ และสามารถเข้าถึงมาตรการ ตลอดจนลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๓.๓ เห็นควรมอบหมายศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ทำหน้าที่ดูแลคลังข้อมูล (Big Data) ที่เกี่ยวข้องของบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง เช่น ข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ข้อมูลผู้เสียภาษีเงินได้ของกรมสรรพากร ข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับบำนาญ และผู้รับเบี้ยหวัด ของกรมบัญชีกลาง เป็นต้น เพื่อทำการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งในปัจจุบันและอนาคต สำหรับเป็นฐานข้อมูลหลักของภาครัฐต่อไป

๓.๔ การบริหารจัดการข้อมูลของมาตรการด้านการคลังเพื่อดูแลและเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กระทรวงการคลังรับผิดชอบ โดยผลการดำเนินงานทำให้ได้ข้อมูลผู้รับสิทธิถึง ๑๕.๓ ล้านคน ประกอบกับกระทรวงการคลังมีคลังข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคคล (Big Data) ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เช่น ข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ข้อมูลผู้เสียภาษีเงินได้ของกรมสรรพากร ข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับบำนาญและผู้รับเบี้ยหวัด ของกรมบัญชีกลาง เป็นต้น ดังนั้น การบริหารจัดการข้อมูล (Big Data) ควรมีการวางแผนการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมีการเชื่อมโยงข้อมูลในปัจจุบันและอนาคต จึงเห็นควรให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีคลังข้อมูล (Big Data) ภาครัฐ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และรัฐวิสาหกิจ ร่วมเชื่อมโยงคลังข้อมูล (Big Data) ระหว่างกัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการต่างประเทศ
: ตรวจสอบ ประเมินผลมาตรการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการต่างประเทศ (ค.ต.ป. กต.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นตรวจสอบ ประเมินผลมาตรการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยที่กระทรวงการต่างประเทศได้ขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของรัฐบาลด้านการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยสามารถบริหารจัดการและดูแลให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับคนไทยในต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้กับคนไทยที่ประสงค์จะเดินทางกลับประเทศไทย รวมถึงให้การคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือแก่คนไทยที่ยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทยได้

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 โดยกระทรวงการต่างประเทศได้มีการจัดตั้ง TEAM THAILAND (ทีมประเทศไทย) ในต่างประเทศ เป็นทีมเฉพาะกิจดูแลคนไทยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID - 19 ดำเนินการติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบอย่างใกล้ชิด และมีการประชาสัมพันธ์สื่อสาร/เผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์และมาตรการต่าง ๆ ทั้งของไทย และต่างประเทศให้คนไทยทราบ ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมสาธารณะของหน่วยงาน เช่น Facebook, Twitter, line และกลุ่ม WhatsApp รวมทั้งมีการแจกจ่ายอุปกรณ์อนามัย ถุงยังชีพ ให้ความช่วยเหลือกรณีเจ็บป่วยจากการติดเชื้อ COVID - 19 และประสานงานให้กับคนไทยที่ประสงค์จะเดินทางกลับประเทศไทย ตลอดจนบริหารจัดการเที่ยวบินนำคนไทยเดินทาง และให้ความคุ้มครอง ดูแลรักษาผลประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนไทยที่ยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทย

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการต่างประเทศ ในประเด็นตรวจสอบประเมินผลมาตรการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ จำนวนคนไทยที่ประสงค์จะเดินทางกลับประเทศไทยมีมากกว่าโควตาที่อนุญาตให้คนไทยเดินทางกลับประเทศได้ในแต่ละวัน สืบเนื่องจากจำนวนห้องในสถานที่กักตัวที่รัฐกำหนดมีจำกัด ส่งผลให้ในปัจจุบันยังคงมีคนไทยตกค้างในต่างประเทศ

๒.๒ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ทั่วโลกยังคงดำเนินอยู่น่าจะส่งผลให้มีคนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคนไทยที่ตกงาน ขาดรายได้ที่ประสบความทุกข์ยาก ซึ่งจะเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ให้ช่วยส่งตัวกลับประเทศไทย

๒.๓ กรณีคนไทยที่เดินทางเข้าออกประเทศหลายครั้ง ซึ่งรัฐบาลต้องรับภาระค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการกักตัว (state quarantine) ให้กับบุคคลดังกล่าวเพิ่มขึ้น

๒.๔ ระเบียบปฏิบัติ และข้อบังคับ ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการคนไทยเดินทางกลับประเทศไทย

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นตรวจสอบ ประเมินผลมาตรการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการต่างประเทศ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ควรมีการติดตามประเด็น/ปัญหาสำคัญ รวมถึงระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการให้ความช่วยเหลือคนไทย และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาทิ การพิจารณาเพิ่มจำนวนโควตาคนไทยที่ตกค้างและไม่มีความจำเป็นต้องพำนักอยู่ในต่างประเทศ ให้สามารถเดินทางกลับไทยได้เป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งเตรียมงบประมาณเพื่อรองรับการให้ความช่วยเหลือคนไทยตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ยังดำเนินอยู่ และการกำหนดแนวทางกรณีคนไทยที่เดินทางเข้าออกประเทศหลายครั้ง เพื่อแบ่งเบาภาระงบประมาณที่ฐบาลต้องรับผิดชอบ

๓.๑ ในอนาคตหากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ทั่วโลกคลี่คลายลงหรือสามารถผลิตวัคซีนเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคฯ ได้แล้ว สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยควรผ่อนคลายมาตรการจำกัดการเข้าออกประเทศ อนุญาตให้สายการบินพาณิชย์เปิดให้บริการได้และกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้คนไทยที่เดินทางกลับมากักกันตัวเองที่บ้าน ๑๔ วัน ก็น่าจะช่วยคลี่คลายปัญหาคนไทยตกค้างในต่างประเทศได้

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา : มาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ภาคการท่องเที่ยวและกีฬา

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ค.ต.ป. กก.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ภาคการท่องเที่ยวและการกีฬา ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ติดตาม ตรวจสอบเพิ่มเติมตามสถานการณ์ เพื่อให้กระทรวงฯ ได้ดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโควิด - 19 ในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาให้เกิดประสิทธิภาพ และนักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในการเดินทางมากขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบได้รับความช่วยเหลือ และเสนอแนะแนวทางในการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการสอบทานจากเอกสาร หลักฐานการดำเนินงาน มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ข้อมูลและการลงพื้นที่ตรวจสอบและประเมินผลในภูมิภาค ๓ ครั้ง ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี เพชรบูรณ์ และนครราชสีมา

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในประเด็นมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ภาคการท่องเที่ยวและกีฬา มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ให้กับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีผลต่อยุทธศาสตร์ชาติและค่าเป้าหมายในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยวและศักยภาพการกีฬา ดังนั้น การช่วยเหลือและเยียวยามีส่วนในการบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ เสริมสภาพคล่องให้กับประชาชน และผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวสามารถดำเนินธุรกิจภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวต่อไปได้

๒.๒ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้สร้างการรับรู้การท่องเที่ยวแบบ New Normal ภายใต้ Concept ท่องเที่ยวปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

๒.๓ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาช่วยบรรเทาผลกระทบด้านเศรษฐกิจให้กับกลุ่มผู้ประกอบการและมัคคุเทศก์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก พร้อมทั้งได้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal ให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้รับทราบอย่างทั่วถึง

๒.๔ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีการคืนเงินหลักประกันให้กับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในอัตราร้อยละ ๗๐ จึงส่งผลให้เงินในกองทุนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ลดน้อยลงไม่เพียงพอต่อการชดเชยให้กับนักท่องเที่ยว ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต้องไปดำเนินการฟ้องร้องทางกฎหมายเอง

๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีมาตรการช่วยเหลือสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งกรมการท่องเที่ยวได้รับเรื่องร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม และเป็นหน่วยงานกลางในการไกล่เกลี่ยระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวที่มีปัญหาเพื่อลดการขัดแย้ง จนถึง ณ ปัจจุบันมีการรับเรื่องร้องเรียนทั้งหมด ๖๖๕ เรื่อง มีมูลค่าความเสียหายคิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๔ ล้านบาท และสามารถยุติเรื่องได้แล้วทั้งหมด ๘๒ เรื่อง

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ภาคการท่องเที่ยวและกีฬา ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ควรติดตามมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่รับผลกระทบนั้นได้รับความช่วยเหลือตามวัตถุประสงค์ของรัฐบาล และสามารถฟื้นฟูกิจการและการใช้ชีวิตให้กลับมาสู่ภาวะปกติได้โดยเร็ว

๓.๒ ควรดำเนินการตามมาตรการช่วยเหลือสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และมาตรการช่วยเหลือสำหรับนักท่องเที่ยวด้วยความระมัดระวัง โดยขอให้จัดทำแผนรองรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

๓.๓ ควรดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ดังนี้

ด้านการเยียวยา : เนื่องด้วยปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่สามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ ซึ่งส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในขณะที่ด้านการกีฬาผู้จัดกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมทางการกีฬาได้ ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างทั้งต่อนักกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง ดังนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาควรรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาในภาพรวม โดยการกำหนดนโยบาย/แผนในการเยียวยาผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้ภาคการท่องเที่ยวและกีฬายังคงเกิดการจ้างงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดำรงชีพในสถานการณ์ดังกล่าวได้

ด้านการฟื้นฟู : ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจำเป็นต้องสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรในการฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวและการกีฬาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เศรษฐกิจสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ ทั้งนี้การท่องเที่ยวจะเปลี่ยนไปเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ (New Normal) ดังนั้น การฟื้นฟูต้องครอบคลุมและสอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งครอบคลุมต้นทุนของผู้ประกอบการที่เพิ่มขึ้นด้วย

ด้านการพัฒนา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาควรดำเนินการซ่อม สร้างแหล่งท่องเที่ยวและฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ : มาตรการเยียวยา ช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ค.ต.ป.พม.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการดำเนินงานของมาตรการเยียวยาช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์ COVID - 19 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยในส่วนของมาตรการของรัฐบาลเพื่อลดการแพร่ระบาดไวรัสโควิด - 19 กำหนดมาตรการหลักใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) มาตรการด้านสาธารณสุข ๒) มาตรการด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน ๓) มาตรการด้านข้อมูล ๔) มาตรการด้านต่างประเทศ ๕) มาตรการด้านมาตรการป้องกัน และ ๖) มาตรการช่วยเหลือเยียวยา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับผิดชอบดำเนินการใน ๔ ด้าน ได้แก่ด้านการสาธารณสุข ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน ด้านมาตรการป้องกัน และด้านมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยา

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินการตามมาตรการของรัฐบาลเพื่อลดการแพร่ระบาดไวรัสโควิด - 19 โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นการช่วยเหลือเยียวยาประชาชน ที่มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ได้รับการดูแล ช่วยเหลือ เยียวยาในการดำรงชีวิต ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ปัจจัยสี่ เงินสงเคราะห์ และการประกอบอาชีพ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID - 19 การดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การประชุม และการลงพื้นที่ตรวจสอบและประเมินผล ๒ ภาค ได้แก่ ภาคกลาง (จันทบุรี ระยอง ตราด สระแก้ว ปราจีนบุรี และนครนายก) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี)

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในประเด็นมาตรการเยียวยา ช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19 มีข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

๒.๑ การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงตามกฎหมาย/ระเบียบ ของกระทรวงไม่เพียงพอ/ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมายบางรายไม่สามารถเข้าถึงการขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐได้

๒.๒. การขาดฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย และไม่มีการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และบริหารงาน

๒.๓. การขาดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยภายใต้สถานการณ์ COVID - 19 การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปในลักษณะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เนื่องจากไม่มีแผนการดำเนินงานที่รองรับสถานการณ์การเกิดโรคระบาด

จากข้อค้นพบ เห็นได้ว่า รากฐานที่สำคัญของการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงนั้น ต้องอาศัยการจัดเก็บข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ต้องไม่เป็นการเก็บข้อมูลไว้ในคลังเพียงอย่างเดียว แต่ต้องนำไปใช้วิเคราะห์และพัฒนามาตรการให้เกิด

ประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง รวมไปถึงการกำหนดให้มีแผนบริหารจัดการภาวะวิกฤตที่ครอบคลุมในทุกสถานการณ์

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นมาตรการเยียวยา ช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19 ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้

๓.๑ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ร่วมกันใช้กลไกการทำงานเชิงรุกในระดับพื้นที่ (จังหวัด อำเภอ และตำบล) ผ่านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) และอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในการเข้าถึงข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือจากผู้ประสบปัญหาที่แท้จริง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบได้ตรงจุด

๓.๒. ทุกหน่วยงานต้องกำหนดแนวทาง/วิธีการ ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยควรเริ่มจากฐานข้อมูลระดับจังหวัด และให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานการให้ความช่วยเหลือเชิงรุกภายใต้ภาวะวิกฤต และการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓. ทุกหน่วยงานต้องส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงให้แก่บุคลากรของ พม. และมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภท ทั้งในระดับหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติ เพื่อให้มีแนวทางในการดำเนินงานในสถานการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และมีทิศทางเดียวกัน

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : การสนับสนุน และส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ค.ต.ป. กษ.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่แพร่ระบาดในสาธารณรัฐประชาชนจีน และอีกหลายประเทศทั่วโลก และคาดการณ์ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบต่อการส่งออกผลไม้ไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศเพื่อนบ้าน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนการกระจายผลไม้ของสถาบันเกษตรกรเพื่อรองรับผลกระทบจากโรคไวรัสโควิด - 19 ซึ่งเป็นมาตรการเร่งด่วนในการระบายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต โดยใช้ขบวนการสหกรณ์เป็นเครื่องมือในการเปิดจุดรวบรวมและกระจายผลไม้

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นมาตรการเร่งด่วนในการช่วยระบายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรวบรวมและกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต ในส่วนของค่าบริหารจัดการค่าขนส่ง และค่าบรรจุภัณฑ์ในการกระจายสินค้า โดยคาดหวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการลดผลกระทบต่อเกษตรกรในการจำหน่ายผลผลิต และสร้างเสถียรภาพทางด้านราคา

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในประเด็นการสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ขบวนการสหกรณ์เป็นกลไกที่เข้ามาช่วยบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การดูแลความเป็นธรรมด้านการค้า การเชื่อมโยงเครือข่ายทางการค้า การเพิ่มช่องทางการจำหน่าย

๒.๒ สมาชิกสหกรณ์สามารถจำหน่ายผลผลิตในราคาที่สูงกว่าตลาด ส่งผลให้สมาชิกมีความพึงพอใจในการมาจำหน่ายที่สหกรณ์โดยการเข้ารับซื้อผลผลิตของสถาบันเกษตรกรในราคาที่ยุติธรรม ทำให้ราคารับซื้อในท้องถิ่นเป็นไปตามกลไกราคาที่เหมาะสม

๒.๓ เกิดการเชื่อมโยงตลาดระหว่างเครือข่ายสหกรณ์มากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อปริมาณธุรกิจของสหกรณ์เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดการเชื่อมโยงการซื้อขาย/แลกเปลี่ยนในขบวนการสหกรณ์ รวมไปถึงการเชื่อมโยงการกระจายผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายตลาดในประเทศผ่านไปรษณีย์ไทย

๒.๔ หน่วยงานภาครัฐสามารถเข้ามาดำเนินการบรรเทาปัญหาโดยการดูดซับปริมาณผลผลิตผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตในช่วงเวลาที่ผลผลิตออกมาก

๒.๕ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ลดต้นทุนในการบริหารจัดการ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและค่าบรรจุภัณฑ์

๒.๖ โครงการดังกล่าวนี้ช่วยปรับสมดุลในเรื่องกลไกราคาของผลผลิตที่ออกสู่ตลาดทำให้เกิดการซื้อขายอย่างเป็นธรรมภายใต้กลไกของสหกรณ์ ทำให้เกิดการช่วยรักษาเสถียรภาพด้านราคาของสมาชิกสหกรณ์

๒.๗ เกิดการเสริมสร้างภาพลักษณ์ เกิดการยอมรับและมั่นใจในคุณภาพของผลไม้ของสหกรณ์ ทำให้ขยายโอกาสการบริโภคในประเทศไทยให้เพิ่มมากขึ้น

๒.๘ การดำเนินการโครงการดังกล่าวมีความยืดหยุ่น เนื่องจากมีการสนับสนุนเงินเพื่ออุดหนุนให้กับสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ผู้รวบรวมและสหกรณ์ผู้กระจายผลไม้) โดยจัดสรรงบประมาณตามแผนการกระจายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการตามแผนการกระจายได้ครบตามเป้าหมาย สามารถส่งเงินอุดหนุนตามอัตราส่วนปริมาณที่ดำเนินการได้

๒.๙ สามารถสนับสนุนการกระจายผลไม้ของสถาบันเกษตรกรได้ทันในช่วงระยะเวลาที่ผลผลิตออกมามาก ทำให้เกิดการซื้อขายล่วงหน้า ทำให้สหกรณ์สามารถคาดการณ์การดำเนินงานในปีหน้าได้ รวมทั้งสามารถนำไปต่อยอดกับผลผลิตชนิดอื่นเพื่อดำเนินการในลักษณะเดียวกันได้

๒.๑๐ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบอย่างไม่ทันตั้งตัว แต่จากวิกฤตก็ถูกใช้เป็นโอกาส เกษตรกรได้หันกลับมาทบทวนตนเอง ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๑๑ โครงการนี้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการระบายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิตโดยคาดหวังว่ามีผลผลิตจำนวนมากและผู้ประกอบการอาจจะชะลอ/หยุดการรับซื้อ แต่ข้อเท็จจริงสถานการณ์ด้านการผลิตไม่เป็นไปตามปริมาณที่คาดการณ์ไว้ ส่งผลต่อปริมาณการรวบรวมเข้าสู่โครงการฯ ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการสนับสนุน และส่งเสริมสถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและกระจายผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ควรเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ผลไม้อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะความต้องการของตลาดส่งออกผลไม้ที่มีการขยายตัวลดลง เพื่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้ออกมาตรการในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันต่อสถานการณ์ส่งเสริม และสนับสนุนการบริโภคภายในประเทศให้มากขึ้น รวมถึงลดการพึ่งพาการส่งออกลงเพื่อดูดซับผลผลิต สร้างหรือปรับสมดุลความต้องการ (Demand) และดึงราคาผลผลิตให้สูงขึ้นตามกลไกการตลาด

๓.๒ พัฒนาการแปรรูปผลไม้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ สินค้าแปรรูปพร้อมรับประทาน ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากผลไม้ เพื่อลดปัญหาผลผลิตล้นตลาดอีกทางหนึ่งด้วย

๓.๓ หน่วยงานภาครัฐควรมีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันเกษตรกร เช่น การผ่อนปรนการชำระหนี้ให้กับเกษตรกร หรือการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูส่งเสริมสภาพคล่องให้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ซึ่งจะบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ได้มากที่สุด

๓.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรมีระบบข้อมูลด้านการเกษตรที่ใช้ร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อติดตามสถานการณ์การผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะการติดตามแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว จัดเตรียมมาตรการรองรับ วางแผนกระจายผลผลิต และจัดหาช่องทางการตลาด เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโดยเร่งด่วน รวมทั้งควรมีการประเมินสถานการณ์วิเคราะห์ และจัดทำแผนรองรับความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบต่อภาคการเกษตรในครั้งนี้

๓.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเตรียม หรือจัดหาแหล่งน้ำ หรือแหล่งน้ำสำรอง เช่น ธนาคารน้ำใต้ดิน และระบบกระจายน้ำ หรือระบบน้ำหยด ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ

๓.๖ การนำเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ แม้ว่าจะมีความเร่งด่วน แต่การนำข้อมูลพื้นฐานของปีก่อนหน้า รวมถึงข้อมูลจากเกษตรกรหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป้าหมายของการดำเนินโครงการมาใช้ประกอบการนำเสนอโครงการ จะช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการกำหนดเป้าหมายโครงการและการดำเนินโครงการ จึงเห็นควรกำชับให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการและหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการมีการรวบรวมข้อมูลรวมถึงวิเคราะห์โครงการขั้นต้นจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น สหกรณ์ผู้รวบรวมสินค้าเกษตร กระทรวงพาณิชย์และผู้ประกอบการส่งออก เป็นต้น เพื่อให้ข้อเสนอโครงการสอดคล้องกับปริมาณผลผลิต และมีการกำหนดราคาที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ด้านการตลาด ก่อนนำเสนอขอความเห็นชอบโครงการต่อคณะรัฐมนตรี

๓.๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ควรจัดตั้งกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรทั้งในรูปอาหารและมิใช่อาหาร เพื่อยกระดับราคาสินค้าเกษตรให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกับภาคเอกชนและภาคสังคมในการวิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์รวมถึงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามความต้องการของผู้บริโภคให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาการแปรรูปผลไม้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ สินค้าเกษตรแปรรูปพร้อมรับประทาน และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากผลไม้ เป็นต้น รวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ขั้นสูง เช่น การนำสารจากผลไม้มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาหรือเครื่องสำอาง อันจะเป็นการเพิ่มมูลค่าผลไม้อย่างมีนัยสำคัญ

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงคมนาคม : การติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบในช่วงวิกฤตโควิด - 19

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงคมนาคม (ค.ต.ป. คค.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบในช่วงวิกฤตโควิด - 19 ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดย ค.ต.ป. ประจำกระทรวงคมนาคมได้ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อมูลและสอบถาม เช่น รายงานผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยและการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดฯ รายงานสรุปของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 เพื่อติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบในช่วยโควิดของกระทรวงคมนาคม และประชาชนสามารถมั่นใจได้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามมาตรการที่รัฐบาลกำหนดอย่างเข้มงวด ครบถ้วน เต็มกำลังความสามารถตามขั้นตอนและมาตรฐานเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยและการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดฯ ของกระทรวงคมนาคมประจำวัน เพื่อแสดงให้เห็นว่าแต่ละหน่วยงานของกระทรวงคมนาคมมีมาตรการป้องกันฯ ด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง โดยได้รายงานตามที่ ศบค. กำหนดทุกวันก่อนเวลา ๑๕.๓๐ น. ผ่านกลุ่มไลน์ “ส่งข้อมูลโควิด - 19” และผ่านระบบคลาวด์ของ สลน. โดยรายงานสรุปฯ ได้แก่ ๑) มาตรการป้องกันและช่วยเหลือประชาชน ๒) มาตรการการเดินทางเข้าออกประเทศและการดูแลคนไทยในต่างประเทศ ๓) มาตรการด้านการคมนาคมและการขนส่งทั่วราชการอาณาจักร และ ๔) รายงานการคัดกรองผู้โดยสาร (แยกเป็นรายท่าอากาศยาน) รวมถึงมีการประชุมเพื่อพิจารณาข้อเสนอมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึงการเสนอขอรับจัดสรรเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๘๓๘.๕๙๖ ล้านบาท จากหน่วยงานภายในกระทรวง

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงคมนาคม ในประเด็นการติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบในช่วงวิกฤตโควิด - 19 มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ กระทรวงคมนาคมได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินการแก้ไขปัญหาจากโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และระดมกำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ดังกล่าว และได้มีการรายงานผลการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

๒.๒ ทุกส่วนราชการในกระทรวงคมนาคมได้ปฏิบัติตามมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) โดยจัดทำรายงานประจำวัน (Daily report) เสนอต่อผู้บริหาร รายงานถึงสถานการณ์ในแต่ละวัน ซึ่งปรากฏว่า มาตรการต่าง ๆ ดำเนินการไปด้วยดี มิได้มีปัญหาอุปสรรคแต่อย่างใด

๒.๓ กระทรวงคมนาคมจัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแผนเยียวยาผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ดังนี้

- มาตรการชดเชยเยียวยาผู้ประกอบการขนส่งเรือโดยสารประจำทางเส้นทางคลองแสนแสบจากการลดอัตราค่าโดยสารในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เพื่อเป็นการช่วยเหลือภาระค่าเดินทางของประชาชน วงเงินรวม ๐.๗๗๔ ล้านบาท (กรมเจ้าท่า)
- มาตรการชดเชยเยียวยาผู้ประกอบการขนส่งเรือโดยสารประจำทางเส้นทางท่าเรือดอนสัก - ท่าเรือเกาะสมุย จากการให้บริการขนส่งรถบรรทุกขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภคในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ วงเงินรวม ๑.๐๙๒ ล้านบาท (กรมเจ้าท่า)
- การขอรับเงินสนับสนุนเพื่อชดเชยเยียวยาผู้ประกอบการท่าอากาศยาน (เงินทุนหมุนเวียนของกรมท่าอากาศยาน) ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) วงเงินรวม ๖๕๗.๙๙๙ ล้านบาท

สำหรับการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง บำรุงรักษาทาง และงานจ้างที่ปรึกษา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ได้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด - 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID - 19)) แล้วตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการติดตามมาตรการแก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบในช่วงวิกฤตโควิด - 19 ค.ต.ป. ประจำกระทรวงคมนาคม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ให้ทุกส่วนราชการภายในกระทรวงคมนาคม มีการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการในระบบการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต

๓.๒ ให้ทุกส่วนราชการภายในกระทรวงคมนาคม มีแผนบริหารความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อฯ ในรอบต่อ ๆ ไป

๓.๓ ให้คณะรัฐมนตรีเร่งรัดกระบวนการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเยียวยาผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากมาตรการฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำไปปฏิบัติตามแผนเยียวยาได้อย่างรวดเร็ว

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : โครงการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค.ต.ป. ทส.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นโครงการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ระยะเวลาการจ้างไม่เกิน 6 เดือน อัตราค่าจ้างต่อเดือน ไม่เกิน ๙,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินโครงการตามภารกิจของส่วนราชการ และสำนักงบประมาณได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อดำเนินโครงการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๔๕,๑๗๖,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๖,๔๘๘ อัตรา ในอัตราค่าจ้างไม่เกิน ๙,๐๐๐ บาทต่อเดือน ระยะเวลาการจ้าง ๓ เดือน (เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓)

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

มีการดำเนินโครงการจ้างงาน ๔ โครงการของ ๔ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โครงการ ๑ คน ๑ ตำบล ร่วมใจ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการจ้างสำรวจพื้นที่ใช้ประโยชน์ในเขตป่าชายเลน โครงการจ้างลูกจ้างผู้ช่วยงานเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในการปฏิบัติงานตามนโยบาย คทช. ในการสำรวจการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และโครงการจ้างลูกจ้างเหมาบริการผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า ปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำ รวมถึงได้มีการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการในพื้นที่จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นโครงการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ การดำเนินโครงการสามารถบรรเทาความเดือดร้อนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) อยู่ในภาวะว่างงานให้มีรายได้ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๖,๔๘๔ อัตรา มีการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ครอบคลุมพื้นที่ ๗๖ จังหวัด มีการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น ๔๔๒,๕๗๗,๑๓๑.๐๘ บาท

๒.๒ ประชาชนในท้องถิ่นได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับบุคคลในครอบครัว ชุมชนในท้องถิ่นรอบข้าง เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และร่วมขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความร่วมมือ เครือข่ายด้านต่าง ๆ ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อภาครัฐ

๒.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถนำข้อมูลผลการดำเนินงานของผู้รับจ้างในโครงการต่าง ๆ ไปใช้ในการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืนในอนาคต

๒.๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีศักยภาพและความพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามนโยบายเร่งด่วนของทางรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมาย

๒.๕ เป็นนโยบายเร่งด่วน มีระยะเวลาในการสรรหาผู้รับจ้างค่อนข้างจำกัด การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้มาสมัครว่าเคยได้รับการเยียวยาด้านต่าง ๆ ของรัฐมาก่อนหรือไม่ เป็นกระบวนการที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากฐานข้อมูลของภาครัฐในหน่วยงานที่ได้มีการจ่ายเงินเยียวยาไปแล้ว เช่น เว็บไซต์เราไม่ทิ้งกัน.com ไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบประวัติการได้รับเงินเยียวยาได้อย่างชัดเจน ขาดความแม่นยำและไม่เชื่อมโยงกับเว็บไซต์เยียวยาเกษตรกร.com จึงอาจเกิดข้อคลาดเคลื่อนในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ทำให้เกิดการจ้างซ้ำซ้อน ต้องยกเลิกการจ้างและคืนเงิน รายละเอียด ดังนี้

- การตรวจสอบสิทธิ์ผ่านทางเว็บไซต์เราไม่ทิ้งกัน.com เพื่อตรวจสอบประวัติการได้รับเงินเยียวยา รายละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๓ เดือน ซึ่งต้องกรอกข้อมูลผู้ขอรับเงินเยียวยา ๑) เลขบัตรประชาชน ๒) หมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้ในการลงทะเบียน ๓) วันเดือนปีเกิด หากระบุข้อมูล ๑)-๓) ตรงกับ เมื่อครั้งสมัครลงทะเบียนขอรับสิทธิ์ ระบบจะสามารถแสดงผลว่าบุคคลผู้นั้นเคยลงทะเบียนขอรับเงินเยียวยาได้อย่างถูกต้องแม่นยำ แต่หากกรอกหมายเลขโทรศัพท์ไม่ตรงกับที่เคยลงทะเบียนขอรับสิทธิ์เงินเยียวยา ระบบจะแสดงว่าไม่สามารถตรวจสอบสถานะได้ ทั้งที่ข้อเท็จจริงบุคคลผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเงินเยียวยาจากภาครัฐมาก่อนแล้ว

- การตรวจสอบสิทธิ์ผ่านทางเว็บไซต์เยียวยาเกษตรกร.com เพื่อตรวจสอบประวัติการได้รับเงินเยียวยาเกษตรกร รายละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๓ เดือน หน้าเว็บไซต์ดังกล่าวจะปรากฏข้อความ “เว็บไซต์นี้เป็นสื่อกลาง สำหรับตรวจสอบรายชื่อและข้อมูลในเบื้องต้น เพื่อรับแจ้งช่องทางในการโอนเงินเท่านั้น ยังไม่ได้ตรวจสอบความซ้ำซ้อนการให้ความช่วยเหลืออื่นของรัฐ เช่น จากการเยียวยาผู้ประกอบอาชีพอิสระ (เราไม่ทิ้งกัน) ข้าราชการบำนาญ ประกันสังคม หรือโครงการอื่น ๆ”

๒.๖ ทุกส่วนราชการมีความต้องการจ้างงานในห้วงเวลาเดียวกัน ผู้ว่างงานสามารถเปรียบเทียบลักษณะงานและเลือกไปสมัครในส่วนราชการอื่น ๆ ที่อาจกำหนดเนื้องานไม่มากแต่ได้ค่าตอบแทนเท่ากัน จึงทำให้หน่วยงานบางแห่งมีผู้สมัครไม่ครบตามเป้าหมาย ต้องดำเนินการสรรหามากกว่า ๑ ครั้ง

๒.๗ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่จำเป็นในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง เช่น ค่าวัสดุ ค่าจ้างเพิ่มเติมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามลักษณะงานที่มีความจำเป็นต้องออกไปปฏิบัติงานนอกที่ตั้งสำนักงาน

๒.๘ การดำเนินการจัดจ้างต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดจ้างจากผู้ที่มีอาชีพรับจ้างโดยตรง ในขณะที่นโยบายภาครัฐให้จัดจ้างจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ซึ่งเป็นประชาชนที่มิได้มีความรู้ในงานของส่วนราชการ อีกทั้ง ผู้รับจ้างต้องทำเอกสารการส่งมอบงานเพื่อให้ส่วนราชการตรวจรับ จึงจะได้รับเงินค่าจ้าง โดยผู้รับจ้างบางรายไม่มีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่พร้อมจะจัดทำเอกสารส่งมอบงานให้ส่วนราชการ การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมกับการดำเนินการ

ตามนโยบายเร่งด่วนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นโครงการจ้างงานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ กระทรวงการคลังในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่จ่ายเงินให้กับประชาชนภายใต้โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล ควรพัฒนาฐานข้อมูลให้สามารถสืบค้นประวัติการจ่ายเงินช่วยเหลือตามกลุ่มเป้าหมายหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลาง ให้หน่วยงานของรัฐทั้งประเทศ สามารถสืบค้นข้อมูล ตรวจสอบประวัติการได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบในโอกาสต่อไป เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการได้รับเงินเยียวยาด้านต่าง ๆ และยังสามารถกระจายความช่วยเหลือไปยังประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนในลักษณะต่าง ๆ ได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

๓.๒ หากต้องดำเนินการจ้างงานตามนโยบายเร่งด่วนในอนาคต กระทรวงการคลังควรมีหนังสือชักซ้อมแนวทางในการจ้างงานให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน โดยอาจผ่อนผันให้หน่วยงานสามารถสรรหาผู้รับจ้างในลักษณะการจ้างลูกจ้างชั่วคราวตามระยะเวลาจ้างเป็นกรณีพิเศษ เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและผู้รับจ้างที่ต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งต้องผ่านขั้นตอนการจัดทำรายงานขอจ้าง การอนุมัติรับราคา การประกาศผู้ชนะ การทำสัญญาจ้าง/ใบสั่งจ้าง การส่งมอบงาน การตรวจรับ และจึงเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือประชาชนโดยตรง

๓.๓ สำนักงบประมาณ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณอื่น ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานนอกเหนือจากค่าจ้าง เช่น ค่าวัสดุ ค่าจ้างเหมาเพิ่มเติมสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานตามภารกิจที่มีความจำเป็นต้องให้ผู้รับจ้างออกไปปฏิบัติงานนอกที่ตั้งสำนักงาน

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพลังงาน
: ๑) มาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟ
๒) มาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน
๓) มาตรการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน (ทุกชนิด -๕๐ สตางค์ต่อลิตร B 20 -๒๕ สตางค์ต่อลิตร และ E 85 +๒๕ สตางค์ต่อลิตร)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงพลังงาน (ค.ต.ป. พน.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นมาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟ มาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน และมาตรการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน (ทุกชนิด -๕๐ สตางค์ต่อลิตร B 20 -๒๕ สตางค์ต่อลิตร และ E 85 +๒๕ สตางค์ต่อลิตร) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยที่มาตรการดังกล่าวเป็นการบรรเทาผลกระทบค่าไฟให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทครัวเรือน เนื่องจากรายจ่ายค่าไฟฟ้าของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้นจากมาตรการของภาครัฐที่ให้ทำงานที่บ้านในช่วงแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 และบรรเทาผลกระทบค่าไฟให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทโรงแรมและกิจการให้เช่าอาศัยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด - 19 ส่งผลให้กิจการขาดรายได้จากการให้บริการ เนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้าพัก แต่ยังคงต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านค่าไฟฟ้าดังกล่าวอยู่ รวมถึงบรรเทาค่าครองชีพของประชาชน และชะลอการใช้เอทานอลที่ผสมในน้ำมันเบนซินแก๊สโซฮอล เพื่อนำไปใช้ในการทางการแพทย์ รวมถึงส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B 10

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

๒.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : มาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้เสนอวาระมาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ต่อคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อให้การบริหารมาตรการฯ เป็นไปตามขั้นตอนตาม พรบ. การประกอบกิจการพลังงาน ๒๕๕๐ และ กกพ. สามารถนำเงินเรียกคืนเพื่อรักษาเสถียรภาพค่าไฟฟ้า และเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าตามมาตรา ๙๗ (๑) มาดำเนินการบริหารได้

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพลังงาน ในประเด็นมาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟ มีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ มาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟ เป็นมาตรการเร่งด่วนในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ ในภาพรวม ทุกมาตรการที่ออกมาสามารถช่วยเหลือประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ ได้จริงในเรื่องของการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน เพื่อให้ประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ สามารถประคับประคองการดำเนินชีวิตหรือการดำเนินกิจการให้ผ่านพ้นสถานการณ์ดังกล่าวไปได้

๒.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : มาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน

มาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน เป็นมาตรการช่วยเหลือตามมติ ครม. กระทรวงพลังงานจึงจัดทำแผนการดำเนินการในมาตรการต่าง ๆ เพื่อรองรับมติ ครม. ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ ในช่วงสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ทำให้ประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ สามารถประคับประคองการดำเนินชีวิตหรือการดำเนินกิจการให้ผ่านพ้นสถานการณ์ฯ ดังกล่าวต่อไปได้ผ่านมาตรการด้านต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานลง

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพลังงาน ในประเด็นมาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน มีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ มาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน เป็นมาตรการเร่งด่วนในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ ในภาพรวม ทุกมาตรการที่ออกมาสามารถช่วยเหลือประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ ได้จริงในเรื่องของการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน เพื่อให้ประชาชนและสถานประกอบการต่าง ๆ สามารถประคับประคองการดำเนินชีวิตหรือการดำเนินกิจการให้ผ่านพ้นสถานการณ์ฯ ดังกล่าวไปได้

๒.๓ ประเด็นการตรวจสอบ : มาตรการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน (ทุกชนิด -๕๐ สตางค์ต่อลิตร B20 -๒๕ สตางค์ต่อลิตร และ E85 +๒๕ สตางค์ต่อลิตร)

กระทรวงพลังงาน มีการวางแผนและกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้อยู่ในราคาที่เหมาะสม ส่งผลให้ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไปตามที่กำหนดและฐานะกองทุนฯ มีสภาพคล่อง และได้มีการออกประกาศอัตราเรียกเก็บเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและประมาณการสภาพคล่องและฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นระยะ ๆ รวมถึงมีการติดตามราคาน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศ ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพลังงาน ในประเด็นมาตรการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน มีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ มาตรการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน เป็นมาตรการที่ช่วยเหลือประชาชนในช่วงสถานการณ์ระบาดของโควิด - 19 เพื่อบรรเทาค่าครองชีพของประชาชน และชะลอการใช้เอทานอลที่ผสมในน้ำมันเบนซินแก๊สโซฮอล เพื่อนำไปใช้ในการทางการแพทย์

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบมาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟ มาตรการขยายระยะเวลาชำระค่าไฟฟ้า ๖ เดือน และมาตรการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน (ทุกชนิด -๕๐ สตางค์ต่อลิตร B20 -๒๕ สตางค์ต่อลิตร และ E85 +๒๕ สตางค์ต่อลิตร) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพลังงาน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ขยายระยะเวลาการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามมาตรการบรรเทาผลกระทบค่าไฟออกไปจนกว่าสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด - 19 จะบรรเทาหรือเข้าสู่สภาวะปกติ

๓.๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ขยายระยะเวลาการดำเนินการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทโรงแรม และกิจการให้เช่าอาศัย ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด - 19 โดยการขยายระยะเวลาหรือพิจารณามาตรการอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้ากลุ่มดังกล่าว

๓.๓ ให้สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (สกนช.) ขยายระยะเวลาในการลดการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันออกไปจนกว่าสถานการณ์ระบาดของโควิด - 19 จะบรรเทาหรือเข้าสู่สภาวะปกติ

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพาณิชย์ : การบรรเทาผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงพาณิชย์ (ค.ต.ป. พณ.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการบรรเทาผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยได้มีการดำเนินโครงการภายใต้ประเด็นดังกล่าว จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการพาณิชย์ร่วมใจสู้ภัย Covid - 19 “ลดราคา ช่วยประชาชน Lot4” ๒) โครงการธงฟ้าฝ่าภัย Covid - 19 ๓) โครงการคาราวานธงฟ้าฝ่าภัย Covid - 19 ในส่วนภูมิภาค ๔) โครงการธงฟ้าป้องกัน Covid - 19 และ ๕) โครงการบริหารจัดการหน้ากากอนามัยในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้มีการลงพื้นที่เพื่อพบหารือกับกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมหมู่บ้านอินทรีย์ ศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตร (Farm Outlet) และการส่งเสริมสินค้า GI ของในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจที่ได้รับการส่งเสริมและได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เป็นอย่างดี

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพาณิชย์ ในประเด็นการบรรเทาผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด (สพจ.) ในฐานะของผู้ปฏิบัติ ขาดความเข้าใจและความชัดเจนในการนำนโยบายจากผู้บริหารไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

๒.๒ เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงที่จะดำเนินกิจกรรมเป็นช่วงฤดูฝน ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมในสถานที่ที่เป็นพื้นที่ลานกลางแจ้งได้

๒.๓ การจัดสรรงบประมาณไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินโครงการ

๒.๔ การกำหนดให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจัดซื้อสินค้าจากส่วนกลาง เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ภายใต้โครงการพาณิชย์รวมใจสู้ภัย Covid - 19 โดยเฉพาะสินค้าที่เน่าเสียง่ายและเปราะบาง เช่น ไข่ไก่ ทำให้เกิดการแตกเสียหายและเน่าเสียระหว่างการขนส่งได้ รวมทั้งเกิดค่าใช้จ่ายในการขนส่งข้ามจังหวัด ทำให้ต้นทุนของสินค้าสูงขึ้น

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการบรรเทาผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ค.ต.ป. ประจำกระทรวงพาณิชย์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยกองบริหารการพาณิชย์ภูมิภาค (กบภ.) ควรจัดให้มีการประชุมหารือ Web Conference ระหว่างผู้บริหารกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ๗๖ จังหวัด ในการทำความเข้าใจในแนวทางการดำเนินโครงการฯ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติตามนโยบาย

๓.๒ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดควรมีการประสานหน่วยงานราชการในการขอความอนุเคราะห์ในการใช้พื้นที่ในการจำหน่ายสินค้าภายในอาคาร เช่น หอประชุมที่ว่าการอำเภอ เทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมในสถานที่ที่เป็นพื้นที่ลานกลางแจ้งได้

๓.๓ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยกองบริหารการพาณิชย์ภูมิภาค ควรมีการติดตามการใช้เงินงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ โดยให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

- เร่งรัดดำเนินการโครงการฯ โดยต่อเนื่องให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- จังหวัดใดที่มีเงินงบประมาณคงเหลือ สามารถนำงบประมาณที่เหลือไปใช้ในการจัดกิจกรรมเชื่อมโยง กิจกรรมจังหวัดเคลื่อนที่ หรือร่วมกับท้องถิ่น จัดกิจกรรมลดค่าครองชีพให้กับประชาชน โดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓
- จังหวัดใดที่ดำเนินโครงการฯ เสร็จสิ้นแล้ว ให้สรุปผลการดำเนินโครงการฯ และสรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณในโครงการฯ เงินงบประมาณคงเหลือ รวมถึงระบุเงินงบประมาณที่จะนำส่งคืน (กรณีมีเงินคงเหลือและไม่ประสงค์จัดกิจกรรมเพิ่มเติม) มาเป็นเงินสำรองส่วนกลาง เพื่อใช้ในการติดตามโครงการในพื้นที่และจัดสรรให้กับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอื่นที่ประสงค์ขอใช้งบประมาณต่อไป

๓.๔ กระทรวงพาณิชย์ควรกำหนดให้การสั่งซื้อสินค้าจากส่วนกลางเป็นทางเลือกสำหรับผู้จัดงานในพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยเปิดโอกาสให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสามารถสั่งซื้อสินค้าในพื้นที่ที่มีราคาต่ำกว่าสินค้าจากส่วนกลาง เพื่อให้ต้นทุนสินค้าถูกลง ช่วยป้องกันการแตกหักเสียหายของสินค้าจากการขนส่ง รวมทั้งช่วยส่งเสริมผู้ประกอบการและกระตุ้นเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดได้อีกทางหนึ่งด้วย

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมหาดไทย
: ๑) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย
๒) การจัดการภัยพิบัติ

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงมหาดไทย (ค.ต.ป. มท.) ได้ตรวจสอบและประเมินผลบทบาทของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ค้นหาประเด็นสำคัญ (Key Points) เพื่อปรับปรุงการประสานบูรณาการการดำเนินการ เสนอแนะแนวทางในการพัฒนา และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดรายได้กับชุมชน ให้ประชาชนพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถ “ระเบิดจากข้างใน” ตามศักยภาพที่แท้จริงของชุมชน เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน และได้ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการภัยพิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการจัดการสาธารณภัย รวมทั้งเปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านการจัดการสาธารณภัย และถอดบทเรียนและค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการสาธารณภัย

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

๒.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย

การดำเนินการเป็นการตรวจสอบและประเมินผลการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย เป็นการพิจารณาลักษณะของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) สถานที่ และแหล่งท่องเที่ยว (Place) ๒) ผลิตภัณฑ์ และบริการ (Product/Service) ๓) การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัย (Facility/ Security) ๔) การตลาด (Marketing) ๕) บุคลากร (Man) และบทบาทของส่วนราชการในสังกัดของกระทรวงมหาดไทยในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ใน ๒ ระดับ ได้แก่ ส่วนราชการระดับกรม ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมการพัฒนาชุมชน และระดับพื้นที่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ๔ จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ระนอง และชุมพร

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมหาดไทย ในประเด็นการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ การส่งเสริมของภาครัฐ มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้า และการพัฒนาผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เป็นส่วนใหญ่ ภายใต้ภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหลัก อย่างไรก็ตามทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมีภารกิจและอำนาจหน้าที่หลัก/สนับสนุนเสริมเกี่ยวกับการเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว แต่การดำเนินการได้ผลักดันภายใต้อำนาจหน้าที่และงบประมาณที่ได้รับ (function) ทำให้ขาดการบูรณาการ การวางกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวไปในแนวทางเดียวกัน

๒.๑.๒ การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน ภาครัฐ เอกชน ชุมชนยังมีความเข้าใจว่าการดำเนินการได้รับการส่งเสริมตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมีลักษณะรอรับการอุดหนุนจากภาครัฐ/ส่วนราชการต่าง ๆ มิได้ระเบิดจากความร่วมมือในท้องถิ่นชุมชน

๒.๑.๓ ระบบการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐทำให้วิถีชาวบ้านเปลี่ยนไป จากเดิมที่ผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวเกิดภายในชุมชน เกิดจากฝีมือหรืออัตลักษณ์เฉพาะถิ่น แต่งบประมาณ/โครงการจากภาครัฐทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยน มีการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งอาจไม่บรรลุถึงประสิทธิผลที่ทำให้เกิดความยั่งยืน

๒.๑.๔ ในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด เน้นเรื่องการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ และโอกาสในการใช้งบประมาณ (งบประมาณตามภารกิจประจำ) การจัดสรรงบประมาณเพื่อนำส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ และประชาชนโดยตรง อย่างไรก็ตาม การประเมินความคุ้มค่า การวัดความสำเร็จเชิงรูปธรรม หรือ ไม่มีการจัดเก็บสถิติในท้องถิ่น/ชุมชนอาจเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาส่งเสริม การดำเนินการ ซึ่งควรมีการกำหนดวิธีการประเมินความคุ้มค่า การวัดความสำเร็จ และการออกแบบการบริหารจัดการตั้งแต่เริ่มส่งเสริมการดำเนินการ ตลอดจนส่งเสริมการทำงานเชิงเครือข่ายหรือการบูรณาการการทำงาน

๒.๑.๕ การดำเนินงานของหน่วยงานที่ส่งเสริมด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว มีหลายหน่วยงานเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน อย่างไรก็ตาม การทำงานจะเน้นภารกิจหลัก ภารกิจใครภารกิจมัน (Silo) ซึ่งไม่เกิดการบูรณาการในการปฏิบัติ

๒.๑.๖ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ด้านแหล่งท่องเที่ยวยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เนื่องจากในบางพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวไม่หลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนน้อย แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังขาดการบริหารจัดการที่ดี แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ขาดการซ่อมแซม บางพื้นที่สามารถบริหารจัดการในลักษณะการท่องเที่ยวระยะสั้น และมีอัตราค่าใช้จ่ายน้อย ทำให้มีเงินไหลเข้าในพื้นที่น้อย ซึ่งยังไม่สามารถสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว ในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง ไม่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตและไม่สามารถเข้าเยี่ยมชมได้ตลอดเวลา ซึ่งต้องจัดการนัดหมายหรือแจ้งล่วงหน้าเท่านั้น จึงอาจไม่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องในระยะยาวได้

๒.๑.๗ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนในรูปแบบของสินค้า มีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติประจำถิ่นที่ตามฤดูกาล ซึ่งเมื่อหมดหน้าผลิตจะไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ สินค้าเกษตรไม่พอขาย อาทิ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนของ จ.ชัยนาท ได้แก่ ส้มโอขาวแตงกวา ซึ่งเป็นสินค้าขึ้นชื่อของจังหวัดได้มีการขึ้นทะเบียน GI เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจังหวัดได้สะท้อนปัญหาว่าสินค้าดังกล่าวเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคอย่างมากจนทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ และมีข้อจำกัดเรื่องฤดูกาล ทำให้มีการนำส้มโอจากที่อื่นมาปลอมปน ทำให้อัตลักษณ์ประจำถิ่นศูนย์หายได้ นอกจากนี้มีภูมิปัญญาในพื้นที่แต่ขาดวิชาการ และเทคโนโลยีการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ หรือการใช้ต้นแบบที่เป็นเลิศมาดำเนินการ

๒.๑.๘ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน ยังได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนไปตามนโยบาย อาทิ มีการปรับแนวทางดำเนินการ การปรับลดงบประมาณของภาครัฐ ซึ่งอาจสะท้อนได้ว่าการขับเคลื่อน เป็นการวางแผนระยะสั้น การกำหนดยุทธศาสตร์ การวางแผนระยะกลาง ระยะยาวยังไม่ชัดเจน นอกจากนี้ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนมีการส่งเสริมเป็นบางกลุ่ม หรือเป็นบางพื้นที่ หรือเลือกเฉพาะที่สามารถดำเนินการได้ การส่งเสริมด้านผลิตภัณฑ์แต่ขาดช่องทางทางการตลาด ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง และไม่เต็มตามศักยภาพของชุมชน

๒.๑.๙ การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านการพัฒนาอาชีพ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เหมือนกัน/คล้ายกันเกิดการเลียนแบบผลิตภัณฑ์กัน ขาดเอกลักษณ์/อัตลักษณ์ประจำถิ่น อีกทั้งคุณภาพสินค้ามีมาตรฐานแตกต่าง

๒.๑.๑๐ ผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการตลาดยังเป็นอุปสรรค เนื่องจากผู้ประกอบการยังไม่มีเทคนิคยังขาดแนวความคิดเชิงธุรกิจทำให้ไม่สามารถดึงเมล็ดเงินจากนักท่องเที่ยวได้มาก นอกจากนี้ช่องทางการจำหน่ายน้อย และการนำผลิตภัณฑ์เข้ามาจำหน่ายในศูนย์โอทอปจำเป็นต้องมีการคัดเลือกไม่สามารถจัดให้เข้ามาขายได้ทั้งหมด

๒.๑.๑๑ ขาดการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ อาทิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีปัญหาในเรื่องของแพลทฟอร์มในการบริหารจัดการ และประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ๔ เรื่อง สำคัญ ได้แก่สถานที่ กิน/เที่ยว/ซื้อสินค้า/ที่พัก ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวในระดับโลกยังไม่มี

๒.๑.๑๒ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัด ทำให้การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นจึงปรับแผน โดยปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและปรับรูปแบบการให้บริการตามรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ส่งผลให้การส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก การชะลอตัวของนักท่องเที่ยว ข้อจำกัดในการเดินทาง ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบด้านเศรษฐกิจของโลก/ประเทศ ส่งผลกระทบต่อการขาย ช่องทางการจำหน่ายลดลงรายได้จากผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวลดลง ตลอดจนภาครัฐต้องเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการประเทศโดยเน้นการกระตุ้นเศรษฐกิจประเทศในภาพรวม การปรับปรุงงบประมาณในการขับเคลื่อนฯ ซึ่งมีการปรับลดในภารกิจ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ไม่จำเป็นเร่งด่วน เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๒.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : การจัดการภัยพิบัติ

การดำเนินการเป็นการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการภัยพิบัติ โดยการรับฟังความคิดเห็นของกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และการลงพื้นที่ ณ จังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ระนอง ชุมพรและสุราษฎร์ธานี ซึ่งภัยพิบัติที่ ค.ต.ป. กระทรวงมหาดไทยทำการศึกษา ได้แก่ (๑) ภัยแล้ง และน้ำท่วม (อุทกภัย) (๒) ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) (๓) ภัยจากการเดินทาง (ทางถนน) (๔) ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ (โรค COVID-19) และ (๕) ฟ้าผ่า โดยกระทรวงมหาดไทยมีกลไกในการบริหารจัดการสาธารณภัยทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย

- ก่อนเกิดภัย : เตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และเครือข่ายต่าง ๆ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ และเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับภารกิจด้านการป้องกันภัยฯ รวมทั้งการฝึกการป้องกันภัยฯ รูปแบบต่าง ๆ
- ขณะเกิดภัย : กลไกในการบริหารจัดการสาธารณภัยโดยการติดตามสถานการณ์ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน รวมทั้งมีการบริหารจัดการตามระบบบัญชาการเหตุการณ์
- หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู เพื่อประเมินความเสียหาย คาดการณ์งบประมาณค่าใช้จ่าย พร้อมบูรณาการทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือซ่อมแซมบ้านเรือนของประชาชน

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมหาดไทย ในประเด็นการติดตามการจัดการภัยพิบัติ มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ ภัยแล้งและน้ำท่วม (อุทกภัย) พบว่า จังหวัดต่าง ๆ มีกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ในลักษณะดังกล่าวข้างต้น อาทิ กลไกการบัญชาการเหตุการณ์ตามกฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การประเมินสถานการณ์ การประเมินพื้นที่เสี่ยง การประกาศเขตความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และการให้ความช่วยเหลือเยียวยาประชาชนตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น

๒.๒.๒ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) พบว่า กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้สั่งการให้ทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร เพิ่มความเข้มงวดในการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมทุกด้าน พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง ควบคู่ไปกับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในมิติต่าง ๆ และการรายงานผลการปฏิบัติตามวงรอบ

๒.๒.๓ ภัยจากการเดินทาง (ทางถนน) พบว่า มีกลไกการดำเนินงานเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับนโยบาย (ได้แก่ “คณะกรรมการนโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุแห่งชาติทางถนน” และ “ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน”) ระดับอำนวยการ (ได้แก่ ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร) และระดับปฏิบัติการ (ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในเขตกรุงเทพมหานคร) โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานกับกระทรวงมหาดไทย

๒.๒.๔ ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ (โรค COVID-19) พบว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีขับเคลื่อนการดำเนินการผ่าน “ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงมหาดไทย (ศบค. มท.)” และศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก. จังหวัด)/ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคอำเภอ (ศปก. อำเภอ)/ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคตำบล (ศปก. ตำบล) ซึ่งกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบหลักในด้านมาตรการป้องกันและช่วยเหลือประชาชน และมาตรการการกระจายหน้ากากและเวชภัณฑ์สำหรับประชาชน

๒.๒.๕ ภัยจากฟ้าผ่า พบว่า ปัจจุบันฟ้าผ่าไม่ถือเป็น “ภัยพิบัติ” ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น จังหวัดจึงไม่สามารถให้ความช่วยเหลือเกษตรกร/ผู้ได้รับผลกระทบจากฟ้าผ่าตามระเบียบฯ ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสามารถให้ความช่วยเหลือเกษตรกร/ผู้ได้รับผลกระทบจากฟ้าผ่าได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในบทบาทของกระทรวงมหาดไทย ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมหาดไทย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑.๑ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทุกส่วนราชการมีส่วนร่วมในการหนุนเสริมการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในทุกมิติภายใต้ภารกิจหลัก อาทิ

(๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว ออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับนักท่องเที่ยวและผู้เข้ามาใช้บริการ อาทิ ห้องน้ำสะอาด ถนนปลอดภัย แม่น้ำลำคลองใสสะอาด และระบบสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ ให้เกิดความปลอดภัยและถูกสุขอนามัยสำหรับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ส่งเสริมให้มีการจัดเก็บสถิติการท่องเที่ยวในท้องถิ่น/ชุมชน ส่งเสริม/เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นผ่านการชักชวนการขอรับงบประมาณในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ การให้องค์ความรู้เพื่อเพิ่มสามารถการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ นอกจากนี้ส่งเสริมการใช้งบประมาณอุดหนุนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อชุมชนพัฒนาสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชน ทั้งการส่งเสริมด้านความปลอดภัย การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว การสร้างการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโตขึ้น

(๒) กรมการพัฒนาชุมชน ควรส่งเสริมการพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพ โดยนำเอาอัตลักษณ์และสินทรัพย์ที่มีคุณค่ามาเชื่อมโยงกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP ในลักษณะ Community-based tourism (CBT) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรองรับธุรกิจ MICE (Meeting Incentives Conferences Exhibitions) การจัดสถานที่แสดงสินค้าและนิทรรศการ การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน องค์ความรู้ การพัฒนาศักยภาพ

(๓) กรมการปกครอง ควรส่งเสริมการบริหารงานในระดับอำเภอในภารกิจด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเชื่อมโยง ร่วมกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ตลอดจนส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่มีการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยว นักเดินทางและผู้มาใช้บริการเกิดความสะดวกปลอดภัย การสนับสนุนการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง อาทิ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในการให้บริการและการดูแลพื้นที่ในฐานะของการเป็นเจ้าภาพที่ดี ฯลฯ

(๔) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรสนับสนุนด้านความมั่นคงปลอดภัย มีแผนการฝึกซ้อมเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จัดทำป้ายเตือนภัยภาษาต่าง ๆ รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ความปลอดภัยต่าง ๆ กำหนดรอบเวลาการตรวจ และกำกับติดตามให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เช่น อุปกรณ์รักษาความปลอดภัยบนเรือโดยสาร ความปลอดภัยของท่าเทียบเรือ อุปกรณ์ป้องกัน สัญญาณเตือนการเกิดอัคคีภัย ฯลฯ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความปลอดภัย นอกจากนี้ ส่งเสริมการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการเฝ้าระวัง ป้องกันก่อนเกิดภัย ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง อาทิ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

(๕) กรมที่ดิน ควรบริหารจัดการการนำที่ดินสาธารณประโยชน์มาใช้ในส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนโดยรวม และสนับสนุนส่งเสริม การใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว และกำกับดูแลให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๖) กรมโยธาธิการและผังเมือง ควรพิจารณาการวางผังเมืองเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการพื้นที่เมืองให้มีสภาพแวดล้อมน่าอยู่ และมีการใช้พื้นที่อย่างสมดุล ออกแบบผังเมืองควรคำนึงถึงการรองรับการขยายตัวของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีศักยภาพมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ หรือเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีกิจกรรมด้านการเป็นศูนย์กระจายสินค้า OTOP การค้าชายแดน และศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรม ตลอดจนการนำปัจจัยด้านอัตลักษณ์ของชุมชนมาพิจารณาร่วม

(๗) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ส่งเสริมการบูรณาการเชิงนโยบายของทุกส่วนราชการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผ่านกลไกในระดับกระทรวงเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในภาพรวม มีการนำยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ วิเคราะห์สู่การบริหารจัดการงบประมาณของกระทรวงมหาดไทย เพื่อแปลงไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ได้ตรงกับความต้องการ

๓.๑.๒ ในเชิงพื้นที่ ควรส่งเสริมการจัดทำ “แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด” ตามแผนพัฒนาจังหวัด” โดยการแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และเป้าหมายการพัฒนาในพื้นที่อย่างชัดเจน และบูรณาการการทำงานจากทุกภาคส่วน มีสร้างความเข้าใจ การควบคุมผลิตภัณฑ์ เพื่อให้สามารถเพิ่มมูลค่าเพิ่ม เมื่อสร้าง “ชื่อผลิตภัณฑ์ (Brand)” ของจังหวัดแล้ว ส่งเสริมจุดขายที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และใช้อัตลักษณ์ของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด วางแผนการขายในลักษณะ “Thainess” การเชื่อมโยงการตลาดในพื้นที่ต้องสร้างความชัดเจนว่า “ผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวมีจุดเด่นอะไร เพราะนักท่องเที่ยวมีความต้องการเฉพาะ ที่แตกต่างกัน

๓.๑.๓ ส่งเสริมการใช้ความเข้มแข็งในพื้นที่เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยเริ่มต้นการพัฒนาควรใช้การมีส่วนร่วมจากประชาชน / ท้องถิ่น/เอกชน เข้ามาบริหารจัดการเองพัฒนาร่วมกันในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความรักในพื้นที่ มิใช่เริ่มการดำเนินจากภาครัฐ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรใช้อัตลักษณ์ในพื้นที่ของชุมชน/จังหวัด ควรเน้น “วิถีชีวิต” ในชุมชนลงในผลิตภัณฑ์ เพื่อทำการตลาดซึ่งอาจเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่แสวงหาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ทั้งนี้ ผู้นำชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญหลักที่จะส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เข้มแข็งและยั่งยืน อาทิ จังหวัดชัยนาท มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สบู่เป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ซึ่งการพัฒนาในจังหวัด ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานไม่ได้ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์โดยตรง แต่ส่งเสริมการปลูก/พัฒนาแหล่งทรัพยากร และให้นำส่งเพื่อผลิตรวมกันในที่เดียวเพื่อให้สินค้าได้มาตรฐาน และไม่เกิดการแข่งขันกันผลิต หรือผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาซึ่งมีการส่งออกต่างประเทศ แต่มีข้อจำกัดในส่วนของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการกันเชื้อรา ดังนั้น จังหวัดภายใต้ความร่วมมือของชุมชน จึงเน้นการปลูก/หาทรัพยากร และมีการพัฒนาการผลิตเพื่อการผลิตรวมในแหล่งเดียว เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาที่มีคุณภาพสูง อย่างไรก็ตาม อีกมุมมองหนึ่งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานมีค่าใช้จ่ายสูง ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อต่อยอดไปสู่การส่งมอบสู่ตลาด ทำให้มีผลิตภัณฑ์จำกัดที่ได้เข้าสู่กระบวนการพัฒนา

๓.๑.๔ เน้นส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐ และภาคประชาชนในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เน้นการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ เอกชน บุคลากรในชุมชนที่รับผิดชอบ ซึ่งจะเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน อาทิ การฝึกสมาชิก อส. เพื่อตรวจตรา ดูแลความมั่นคงในพื้นที่ หรือ อพปร. เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนการท่องเที่ยว อาทิ การบริการจราจร ให้บริการ

ด้านข้อมูลข่าวสาร และแนะนำการเข้าถึงผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ฯลฯ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรอื่น ๆ อาทิ อาสาสมัครชุมชน มัคคุเทศก์อาสา เป็นต้น

๓.๑.๕ ส่งเสริม/เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยซักซ้อมการขอรับงบประมาณในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความรู้ในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ การผลิต และการออกแบบตลอดจนส่งเสริม “โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว” ซึ่งควรส่งเสริมการใช้งบประมาณอุดหนุนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อชุมชนพัฒนาสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชน ทั้งการส่งเสริมด้านความปลอดภัย งบประมาณเพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว การสร้างการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโตขึ้น

๓.๑.๖ ส่งเสริมการประเมินด้านการตลาด ภายใต้กรอบการประเมิน ๑๐ ประการมาใช้เป็นกรอบแนวทางการประเมิน ได้แก่ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ เครือข่าย online การสื่อสาร ณ จุดซื้อ การจัดกิจกรรมทางการตลาด การส่งเสริมการขาย การสนับสนุนทางการตลาด การจัดแสดงสินค้า การขายโดยบุคคล การตลาดตรง นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนที่เหลือจากการจำหน่ายควรจัดให้เข้าสู่ศูนย์ส่งเสริมหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมมาตรฐานสินค้า/บริการ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน เพิ่มศักยภาพผู้ผลิต เพื่อคุณภาพการผลิต ตลอดจนส่งเสริมผลิตภัณฑ์สู่การยกระดับตลาดออนไลน์

๓.๑.๗ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวตามภารกิจหลักหรือเป้าหมายการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อาทิ การใช้เทคโนโลยีเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด การเก็บข้อมูลเพื่อการบริหารการตัดสินใจ โดยเก็บสถิติข้อมูลของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่เริ่มผลิต เริ่มเก็บเกี่ยว และการจำหน่าย เพื่อให้ผลิตภัณฑ์เกิดเป็นสินค้าที่เป็นที่ต้องการและสามารถวางแผนการตลาดได้ สามารถขายสินค้าได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงสินค้าสู่ส่งเสริมการตลาด การกระจายสินค้า และประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ฯลฯ

๓.๑.๘ ปรับมุมมองจากวิกฤตจะทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนาในอนาคต การหยุดการท่องเที่ยวจะทำให้สามารถหาจุดขายแนวใหม่ อาทิ การเน้นด้านความปลอดภัย ตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายเปลี่ยน และสามารถเตรียมการรองรับได้เมื่อสามารถเปิดการท่องเที่ยวได้เต็มรูปแบบ และเมื่อภายหลังสถานการณ์ฯคลี่คลายควรมีแผนจะฟื้นฟูการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการใช้ชีวิตตามวิถีใหม่ (New normal) โดยยังคงมุ่งเน้นการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อช่วยกระจายรายได้และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก

๓.๑.๙ การปรับกลยุทธ์/ปรับวิธีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว การนำเสนอจุดแข็ง/จุดเด่นเพื่อเป็นส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว การบูรณาการการดำเนินการกับทุกภาคส่วน และออกแบบ “โมเดล” เพื่อเสนอ และส่งเสริมการขายในรูปแบบใหม่ อาทิ OTOP on Mobile ฯลฯ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ ให้กับชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสฯ และมีมาตรการเยียวยาฟื้นฟูภายหลังจากการปัญหาการแพร่ระบาดจบลงโดยเร็ว

๓.๑.๑๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดระเบียบในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อรองรับการแพร่ระดับของโรคติดเชื้อไวรัส 2019 (โควิด -19) ตลอดจนส่งเสริมการตลาดให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อาทิ การนำเสนอการขายแบบวิถีชีวิต Slowlife ส่งเสริมอัตลักษณ์/วัฒนธรรมในพื้นที่ โดยใช้จุดแข็ง อัตลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเมืองรอง มีการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาดแบบ “การเอาผลิตภัณฑ์มาขายกันเอง”

๓.๑.๑๑ ในส่วนของงบประมาณ ควรมีการบูรณาการการใช้งบประมาณเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่างเป็นเอกภาพตามยุทธศาสตร์ /แผนงานที่กำหนด โดยกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายตามมาตรการที่รัฐบาลกำหนดเป้าหมาย ควบคุมและกำกับการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการ และตามไตรมาส ซึ่งการกำหนดมาตรการการตรวจสอบการใช้งบประมาณ การเบิกจ่ายเงินและเร่งรัดให้การเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดความโปร่งใสสูงยิ่งขึ้น

๓.๑.๑๒ ส่งเสริมการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อเข้าสู่สังคมดิจิทัลให้ทันกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากวิกฤติครั้งนี้ทำให้ประชาชน ร้านค้า ผู้ประกอบการต้องหันมาใส่ใจเรื่องของอีคอมเมิร์ซและสังคมไร้เงินสด (cashless society) มากขึ้น โดยการส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันสำหรับซื้อขายออนไลน์ ให้กับผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการส่งเสริมการขาย การส่งเสริมการขายผ่านตลาดออนไลน์ การพัฒนาบุคลากร “นักขายออนไลน์”

๓.๑.๑๓ สร้างความตระหนักให้หน่วยงาน องค์กร ผู้ดูแลสถานที่ท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว ยังคงให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคและคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การสวมหน้ากากอนามัย การตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดระบบอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๓.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : การจัดการภัยพิบัติ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการจัดการภัยพิบัติ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมหาดไทย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๒.๑ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยพิบัติ อาทิ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติไปจากเดิมมาก ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติมีความโปร่งใส ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด จึงควรมีการฝึกอบรม / จัดทำหลักสูตรให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อปพร. เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และมีความเชี่ยวชาญในสหวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ

นอกจากนี้ ยังเห็นว่าควรมีการกำหนดอัตราบุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณภัยให้เพียงพอ รวมทั้งควรมีการตั้งงบประมาณในการบริหารจัดการภัยพิบัติและเพื่อช่วยเหลือประชาชนเบื้องต้นไว้ที่ระดับอำเภอด้วย ซึ่งงบประมาณที่อำเภอได้รับ ที่มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน หรือขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล ปัจจุบันมีไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือประชาชนกรณีเกิดภัย

อนึ่ง ในส่วนของการบริหารจัดการภัยพิบัติในระดับท้องถิ่น ควรมีการสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีระบบการบริหารจัดการสาธารณภัย / ภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ อปท. ผ่านการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของ อปท. เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบตลอดจนระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำแผนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการและสามารถช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ยิ่งขึ้น

๓.๒.๒ ในปัจจุบัน ประเทศไทยยังขาดฐานข้อมูล (Database) ด้านภัยพิบัติ / สาธารณภัย ที่จำเป็นหรือที่เป็นปัจจุบัน อาทิ จุดเสี่ยงภัยในระดับพื้นที่ จำนวนเครื่องมืออุปกรณ์ / ทรัพยากรที่มีอยู่หรือที่ต้องการเพิ่มเติม หรือรายชื่อบุคลากรในพื้นที่ที่มีความเชี่ยวชาญในภัยแต่ละด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ ทำให้เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติหรือเหตุไม่คาดคิด ไม่สามารถบริหารและจัดหาทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันการณ์ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ดังนั้นจึงเห็นว่า กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหน่วยงานกลางที่มีภารกิจในการบริหารจัดการสาธารณภัย / ภัยพิบัติของประเทศ ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการเรียกใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในภาครัฐว่า ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดก็ตาม ภาครัฐก็จะสามารถบริหารจัดการได้

โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรสั่งการ / กำชับให้จังหวัดจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อาทิ การสำรวจจำนวนและความต้องการเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัดรวมทั้งของจังหวัดใกล้เคียงไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อให้การบริหารจัดการภัยพิบัติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นข้อมูลในการขอรับงบประมาณต่อไป หรือฐานข้อมูลเรื่องจุดเสี่ยงภัย ที่เห็นว่าแต่ละจังหวัดควรดำเนินการจัดทำ / สำรวจจุดเสี่ยงภัยร่วมกับประชาคมหรือมหาวิทยาลัยในพื้นที่ โดยมีทีมจังหวัดทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองและตรวจสอบฐานข้อมูลดังกล่าว จากนั้นแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป รวมทั้งส่งข้อมูลให้กรมฯ รวบรวมเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลด้านสาธารณภัยของประเทศ ที่สามารถเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการจัดการด้านภัยพิบัติของประเทศในทุกมิติ และเพื่อใช้ประกอบการวางแผน สั่งการ และตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและทันท่วงที โดยควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กรมฯ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่รองรับการขับเคลื่อนการดำเนินการดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภัยพิบัติในระยะยาวเห็นว่า ควรมีการพัฒนาแนวทาง / กลไกการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีเกิดภัยขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน รวมทั้งพัฒนาระบบการคาดการณ์ / การแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยพิจารณาความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ความทันสมัย และเป็นไปตามมาตรฐานสากล

๓.๒.๓ เพื่อให้บริหารจัดการสาธารณภัยของภาครัฐเป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และกรอบการปฏิบัติงานในระดับสากล ค.ต.ป. มท. เห็นว่าควรมีการจัดหาเครื่องจักรกล / เครื่องมือ / อุปกรณ์ด้านสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพสูง / คุณสมบัติพิเศษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยกรมบัญชีกลาง / สำนักงบประมาณ ควรมีการปรับปรุง / เพิ่มเติมการกำหนดราคากลางหรือมาตรฐานครุภัณฑ์สำหรับเครื่องจักรกล / เครื่องมือ / อุปกรณ์ด้านสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพสูง / คุณสมบัติพิเศษ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาวการณ์ปัจจุบัน ที่สาธารณภัยมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ต่อเนื่อง หรือมีความรุนแรงมากขึ้น

๓.๒.๔ โครงสร้างงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของไทย ปัจจุบันหลายหน่วยงานมีภารกิจที่เกี่ยวเนื่องหรือทับซ้อนกัน (เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม) ทำให้การบริหารจัดการสถานการณ์สาธารณภัย / ภัยพิบัติ ขาดเอกภาพและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงเห็นว่าควรมีการกำหนดภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน และบูรณาการการทำงานให้เป็นระบบเพื่อให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วทั่วถึง ไม่ซ้ำซ้อน

๓.๒.๕ หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ควรดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนที่วางไว้ มากกว่าการดำเนินงานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน และเมื่อเกิดเหตุการณ์สาธารณภัย ควรมีการร่วมหารือเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกลไกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๒.๖ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณภัย / ภัยพิบัติ ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันภัย (Prevention) ที่จะเกิดขึ้น โดยเน้นมาตรการและกิจกรรมทั้งทางด้านโครงสร้าง (Structural Approach) และที่มิใช่ด้านโครงสร้าง (Non Structural Approach) เพื่อลดผลกระทบและความเสี่ยงของประชาชนจากสาธารณภัย / ภัยพิบัติ

๓.๒.๗ ปัจจุบัน งบประมาณที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับยังไม่เพียงพอหากเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือมีผลกระทบต่อผู้ประสบภัยเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณจากหน่วยงานอื่นที่ร่วมบูรณาการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยยังไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้เกิดปัญหาคือขาดความคล่องตัว / มีความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน

๓.๒.๘ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีการนำนวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สามารถตอบสนองต่อการวางแผนและปฏิบัติการได้ดียิ่งขึ้น เช่น การใช้นวัตกรรม AI เพื่อการพยากรณ์และแจ้งเตือนภัย การใช้ระบบสื่อสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล การสร้างฐานข้อมูลและระบบตัดสินใจในการวางแผน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุค Digital Disruption ควรส่งเสริมการใช้ (๑) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) (๒) กระบวนการทำงานอัตโนมัติโดยหุ่นยนต์ (Robotic Process Automation) (๓) ห่วงโซ่กลุ่ม (ข้อมูล) / ระบบโครงข่ายการเก็บข้อมูล (Blockchain) และ (๔) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Data Analytics) ในกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อลดปริมาณงาน เพิ่มความถูกต้องแม่นยำ ความต่อเนื่อง และทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงยุติธรรม
: ๑) กระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)
๒) โครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน ผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงยุติธรรม (ค.ต.ป. ยธ.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นกระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และโครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยดำเนินการดังกล่าวเป็นไปได้ด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งทราบปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดของการดำเนินการ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

๒.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : กระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

การดำเนินงานเป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารทางวิชาการ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการประชุมแลกเปลี่ยนความเห็นกับหัวหน้าส่วนราชการ และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ รวมทั้งมีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๑๒ แห่ง จากทั่วประเทศจำนวน ๑๔๓ แห่ง โดยให้มีการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงยุติธรรม ในประเด็นกระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ ผู้ต้องขังที่อยู่ในการควบคุมตัวภายในเรือนจำและทัณฑสถาน จะได้รับการปฏิบัติและการพัฒนาพฤตินิสัยที่เหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละรายโดยเฉพาะกลุ่มผู้ต้องขังและผู้ที่จะได้รับการปล่อยตัวจากสถานที่ควบคุม กระทรวงยุติธรรมโดยเรือนจำและทัณฑสถาน จะมีการจัดทำแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) โดยการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและกำหนดโปรแกรมพัฒนาหรือกำหนดหลักสูตรสำหรับการพัฒนาพฤตินิสัยอย่างเหมาะสมสำหรับผู้ต้องขังแต่ละรายที่มีความแตกต่างกันในสาเหตุของการกระทำผิด ความสนใจ ทักษะ ความชำนาญ พฤติการณ์ในการกระทำผิด และเป้าหมายหลังพ้นโทษ รวมทั้งการจัดหลักสูตร

เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขังแต่ละรายจะได้รับการพัฒนาทางด้านจิตใจส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยเรือนจำและทัณฑสถาน ได้จัดให้มีการอบรมการพัฒนาจิตใจ การฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง และมีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้เมื่อได้รับการปล่อยตัวสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่กระทำผิดซ้ำ และเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับได้

๒.๑.๒ ผู้ต้องขังที่อยู่ในการควบคุมตัวภายในเรือนจำและทัณฑสถาน ได้รับการดูแลด้านสุขภาพโดยเรือนจำและทัณฑสถาน ได้ปฏิบัติตามมาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิค - 19 โดยมาตรการการคัดกรองผู้ต้องขังเข้าใหม่ ผู้ต้องขัง รับย้าย ผู้ต้องขังกลับจากศาล หากพบว่ามีไข้หรือมีอาการเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการแจ้งหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อทำการวินิจฉัยและรักษาต่อไป และในกรณีที่ไม่มีอาการต้องสงสัย เรือนจำและทัณฑสถาน จะแยกกักตัวเป็นเวลา ๑๔ วัน พร้อมทั้งเฝ้าดูแลและติดตามอาการอย่างใกล้ชิด และมีมาตรการเฉพาะในการดูแลผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบางในเรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ อาทิ ผู้ต้องขังสูงอายุ และผู้ต้องขังที่มีอาการป่วยหรือมีโรคประจำตัว ซึ่งพบว่า ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ไม่มีผู้ต้องขังภายในเรือนจำและทัณฑสถานติดเชื้อโควิค - 19

๒.๑.๓ นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษ หากไม่มีผู้อุปการะหรือขาดครอบครัวรองรับก็จะไม่ได้รับการพิจารณาให้ได้รับการพักการลงโทษตามคำพิพากษา ซึ่งทำให้เป็นภาระของรัฐที่จะต้องดูแลและเลี้ยงดูต่อไปจนครบกำหนดโทษ

๒.๑.๔ กระบวนการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ยังไม่บรรลุเป้าหมายของกระทรวงยุติธรรมในประเด็นการกระทำผิดซ้ำของผู้ผ่านการพัฒนาพฤตินิสัยลดลง ค้นพบว่าภายในระยะเวลา ๓ ปีแรกของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัว มีการกระทำผิดซ้ำเพิ่มขึ้นตามจำนวนปีที่ได้รับการปล่อยตัว

๒.๑.๕ ขาดการบูรณาการข้อมูลระหว่างกรมราชทัณฑ์ สำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้กระบวนการพิจารณาพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา เกิดความขัดข้อง การพิจารณาการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาของคณะกรรมการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาล่าช้า และเกิดข้อบกพร่องผิดพลาด เช่น การปล่อยตัวรายนายสมคิด พุ่มพวง นักโทษรายสำคัญ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการฯ ขาดข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาการปล่อยตัว เมื่อมีการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ ซึ่งทำให้เสียชื่อเสียงและอาจจะทำให้ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระทรวงยุติธรรมลดลง เป็นต้น

๒.๑.๖ อุปกรณ์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ มีจำกัดหรือไม่เพียงพอต่อความต้องการให้บริการประชาชน ซึ่งเกิดจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ซึ่งส่วนราชการต้องมีการปรับเปลี่ยนในการให้บริการประชาชนผ่านระบบออนไลน์ และมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19 เข้าสู่เรือนจำและทัณฑสถาน เช่น การให้บริการเยี่ยมญาติผ่านระบบออนไลน์ โดยให้ญาติดำเนินการนัดหมายล่วงหน้าและจำกัดเวลาของการเยี่ยมผู้ต้องขังแต่ละราย ซึ่งจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการให้บริการดังกล่าว เป็นต้น

๒.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : โครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

การดำเนินงานเป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารทางวิชาการ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหัวหน้าส่วนราชการ และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ และมีการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงยุติธรรม ในประเด็นโครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ สร้างทีมวิทยากรแกนนำ ๕ จังหวัดพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน ๓๘ คน มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และมีความเข้าใจสามารถวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มปัญหายาเสพติดหรือผู้ติดยาเสพติดในระดับพื้นที่ และสามารถขยายผลสร้างเครือข่ายวิทยากรในพื้นที่ รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์การแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน

๒.๒.๒ ผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินได้รับการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด โดยผ่านกระบวนการอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และทักษะอาชีพ ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ฝึกระเบียบวินัย การเป็นพลเมืองดีและการช่วยเหลือสังคม การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างจิตสำนึกรักและเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการฝึกอาชีพได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การปลูกผักสวนครัว ช่างยนต์ เป็นต้น ซึ่งสามารถช่วยลดการกลับไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข

๒.๒.๓ ผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน ได้รับการเสริมสร้างทักษะในการประกอบวิชาชีพ และสนับสนุนส่งเสริมให้มีอาชีพ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของแต่ละพื้นที่ เช่น การตรวจซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ งานตรวจและเดินสายไฟในอาคาร เป็นต้น ซึ่งช่วยป้องกันปัญหาการกลับไปกระทำผิดซ้ำ และสร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเอง รวมทั้งเป็นทางเลือกในการนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

๒.๒.๔ การติดตามผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน โดยใช้แบบสอบถามหลังจากการอบรม ๑ เดือน พบว่า ผู้ผ่านการอบรมได้รับการยอมรับจากครอบครัวดีขึ้น ร้อยละ ๙๕.๑๔ โดยการนำครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน ช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ภาพที่ดีกับคนในครอบครัว นอกจากนี้ บางครอบครัวที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน มีความเข้าใจกระบวนบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในการเข้ารับการบำบัด

๒.๒.๕ กิจกรรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินสามารถลดจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แต่ยังแฝงนัยยะของการตัดวงจรยาเสพติดโดยการนำผู้เสพมาเข้าร่วมโครงการเป็นระยะเวลา ๑๒ วัน ซึ่งผู้เสพบางรายเป็นผู้ค้า ทำให้จำนวนเงินที่ไหลเวียนในวงจรยาเสพติดในพื้นที่ต้องหยุดลงชั่วคราว รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้ผ่านการอบรมเพื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนำมาขยายผลสู่การจับกุม ผู้ค้า และผู้เสพยาเสพติดต่อไป

๒.๒.๖ การพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำยังไม่มีการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานสร้างเครือข่ายวิทยากรในพื้นที่ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อนำข้อมูล มาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิทยากรแกนนำเพิ่มเติม เพื่อยกระดับศักยภาพวิทยากรแกนนำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ และนำมาปรับใช้ในการทำกิจกรรมในค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินพื้นที่อื่น

๒.๒.๗ โครงการยังไม่มีแผนบริหารความเสี่ยงหรือแผนรองรับการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์วิกฤต จึงทำให้แผนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่โครงการกำหนด เช่น โครงกำหนดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์ขวัญแผ่นดิน จำนวน ๔ ครั้ง แต่ดำเนินการจัดประชุมได้ ๑ ครั้ง

๒.๒.๘ ข้อมูลผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินยังไม่มีการบริหารจัดการฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์และประมวลผลสำหรับการดำเนินโครงการครั้งต่อไปในพื้นที่อื่นและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด รวมทั้งการติดตามและดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๙ การบูรณาการและประสานความร่วมมือข้อมูลเกี่ยวกับวิทยากรแกนนำและผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและหน่วยงานในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : กระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบกระบวนงานด้านทัณฑปฏิบัติ กรณีการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงยุติธรรม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีที่นักโทษเด็ดขาด มีคุณสมบัติได้รับการพักการลงโทษ แต่ไม่มีผู้อุปการะ หรือไม่มีครอบครัวรองรับ กระทรวงยุติธรรมอาจพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น แต่ต้องมีการนำมาตรการเสริมอื่น ๆ ควบคุม เช่น การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิคส์ (EM) มาใช้กับกลุ่มผู้ต้องขังดังกล่าว เป็นต้น

๓.๑.๒ หลักสูตรการฝึกวิชาชีพ และแรงงานรับจ้างผู้ต้องขัง ควรเป็นหลักสูตรที่เพิ่มทักษะฝีมือในวิชาชีพที่ผู้ต้องขังมีความถนัด รวมถึงยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับทักษะฝีมือในวิชาชีพที่ถนัด และเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น ในอนาคตสังคมไทยเป็นสังคมที่มีผู้สูงอายุมากขึ้น หากผู้สูงอายุต้องการคนที่ดูแลตนเอง โดยที่ลูกหลานไม่มีเวลา และไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวได้ หากกรมราชทัณฑ์จัดอบรมหรือฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังหญิงที่มีจิตใจรักงานด้านบริการและให้มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งมีหน่วยงานให้การรับรองในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ ซึ่งจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะให้ผู้พ้นโทษสามารถประกอบอาชีพ มีรายได้ โดยพึ่งพาตนเองได้และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมถึงไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก เป็นต้น

๓.๑.๓ ควรมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมการปฏิบัติงาน ได้แก่ ระบบการคัดกรองโดย AI (Artificial Intelligence) ซึ่งสามารถคัดกรองข้อมูลผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประกอบการพิจารณาพักการลงโทษ อย่างถูกต้องแม่นยำ โดยต้องมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างกรมราชทัณฑ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมคุมประพฤติ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศาลยุติธรรม ซึ่งคาดว่าจะเป็นประโยชน์มาก หากได้รับการส่งเสริมในระดับนโยบาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องนี้ ส่งผลการดำเนินงานมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๑.๔ กระทรวงยุติธรรม ควรมอบหมายให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เช่น สำนักงานกิจการยุติธรรม เป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรการการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้พ้นโทษหรือผู้ที่ได้รับการปล่อยตัว ก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา ให้มีอาชีพ รายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว เช่น การกำหนดมาตรการการสร้างแรงจูงใจให้มีผู้จ้างงานผู้พ้นโทษมากขึ้น มีการประกันความเสียหายกรณีที่ผู้พ้นโทษทำผิดเงื่อนไขข้อตกลงที่ได้ทำสัญญาตกลงกันไว้ โดยการกำหนดวงเงินชดใช้ หรือการประกันความเสียหายอยู่ภายในวงเงินหรือขอบเขตที่เหมาะสม เป็นต้น

๓.๑.๕ การดำเนินการพักการลงโทษ ควรต้องมีการพิจารณาดำเนินการกลั่นกรองตามกฎเกณฑ์ที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นเรื่องความเห็นจากครอบครัวผู้เสียหาย ซึ่งจะเป็นประเด็นทางสังคม และอาจจะมีคำถามจากสังคมได้

๓.๑.๖ กระทรวงยุติธรรมร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรศึกษาระบบการลบประวัติอาชญากร โดยกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการลบประวัติอาชญากร เพื่อให้โอกาสผู้พ้นโทษสามารถอยู่ในสังคมและสามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ ซึ่งจะทำให้โอกาสผู้พ้นโทษกระทำผิดซ้ำลดลง

๓.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : โครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบโครงการพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำและขยายผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน และผลกระทบจากมาตรการภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงยุติธรรม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๒.๑ กรมคุมประพฤติควรมีระบบการติดตามและประเมินผลวิทยากรแกนนำที่ขยายผลสร้างเครือข่ายวิทยากรในพื้นที่ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิทยากรแกนนำเพิ่มเติม เพื่อยกระดับศักยภาพวิทยากรแกนนำให้สามารถถ่ายทอดความรู้และนำมาปรับใช้ในการทำกิจกรรมในค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินพื้นที่อื่น รวมทั้ง ควรศึกษาวิเคราะห์ชุดเครื่องมือ (Toolkits) สำหรับใช้ในการติดตามประเมินผลที่มีรายงานผลทางวิชาการรองรับมีความน่าเชื่อถืออย่างมีมาตรฐาน

๓.๒.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการควรมีแผนบริหารความเสี่ยง หรือแผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) รองรับการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์วิกฤต เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) เพื่อให้แผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้ง ควรมีการติดตามแผนการดำเนินโครงการที่กำหนดอย่างครบถ้วน หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ในช่วงเวลาดังกล่าวควรมีการปรับปรุงแผนการดำเนินโครงการรองรับเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๓ กรมคุมประพฤติควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อรองรับข้อมูลผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน โดยนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อการปฏิบัติงานในการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการอบรมค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลส่งต่อในการดำเนินโครงการรุ่นถัดไป พร้อมทั้งส่งต่อข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดได้อย่างรวดเร็ว

๓.๒.๔ กรมคุมประพฤติควรร่วมกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ยุติธรรมชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนป้องกันอาชญากรรมซึ่งสอดคล้องกับแผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ โดยร่วมจัดทำข้อเสนอโครงการในพื้นที่จังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) พิจารณา ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับกรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรม คือ การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐)

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงแรงงาน
: มาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในส่วนของกระทรวงแรงงาน

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงแรงงาน (ค.ต.ป.รง.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการดำเนินงานของมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในส่วนของกระทรวงแรงงาน ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด และจากมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของรัฐบาล กระทรวงแรงงานได้จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการรองรับสถานการณ์การว่างงานจากผลกระทบสภาวะโรคระบาด COVID - 19” เพื่อให้การดูแล เยียวยา ทั้งนายจ้าง สถานประกอบการ แรงงานไทยในต่างประเทศ แรงงานนอกระบบ และลูกจ้างผู้ประกันตน โดยมีมาตรการย่อย ๒ ลักษณะ ทั้งมาตรการควบคุม-ป้องกันระหว่างเกิดโรคระบาด และมาตรการเยียวยา-ฟื้นฟูหลังเกิดโรคระบาด

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการรองรับสถานการณ์การว่างงานจากผลกระทบสภาวะโรคระบาด COVID - 19 กระทรวงแรงงาน ให้การดูแล เยียวยา ทั้งในส่วนของสถานประกอบการ แรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ เพื่อลดผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยดำเนินงานใน ๒ มาตรการ ประกอบด้วย ๑. มาตรการควบคุม-ป้องกันระหว่างเกิดโรคระบาด เน้นการควบคุมการเข้ามาทำงานในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าว เพื่อเป็นการป้องกันและสกัดกั้นการนำเชื้อโรคระบาด COVID - 19 เข้าสู่ประเทศโดยการชะลอการนำเข้าแรงงานต่างด้าว และผ่อนปรนให้แรงงานต่างด้าวที่ใบอนุญาตทำงานหมดอายุประมาณ ๑,๓๒๙,๐๐๐ คน สามารถอยู่ในราชอาณาจักรและทำงานได้ต่อจนถึงไม่เกินวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ และ ๒. มาตรการเยียวยา – ฟื้นฟูหลังเกิดโรคระบาด โดยในส่วนของสถานประกอบการเน้นการบรรเทาภาระใช้จ่าย/เพิ่มสภาพคล่องทางการเงินให้นายจ้าง เพื่อให้นายจ้าง สถานประกอบการ รักษาระดับการจ้างงานให้มากที่สุด แรงงานในระบบเน้นบรรเทาความเดือดร้อน การขาดรายได้ของลูกจ้าง/ผู้ประกันตน และแรงงานนอกระบบ จะเป็นการจ้างงานชั่วคราวการสนับสนุนการประกอบอาชีพ และการประสานงานนายจ้าง/สถานประกอบการเพื่อสนับสนุนการจ้างงาน Part-time

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงแรงงาน ในประเด็นมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ การดำเนินการตามมาตรการดูแลและเยียวยานี้ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในภาคแรงงาน ได้แก่ นายจ้าง สถานประกอบการ แรงงานไทยในต่างประเทศ แรงงานนอกระบบ และลูกจ้างผู้ประกันตน ทั้งนี้ หากมีการส่งเสริมให้เกิดการช่วยเหลือและเยียวยาอย่างยั่งยืน จะเป็นประโยชน์สำหรับกลุ่มเป้าหมายในอนาคต

๒.๒ หน่วยงานยังไม่มีข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในการให้ความเยียวยาและช่วยเหลือแรงงานที่ออกจากระบบ โดยข้อมูลขนาดใหญ่นี้จะช่วยให้การดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

๒.๓ ปัญหาส่วนหนึ่งที่แรงงานออกจากระบบการจ้างงาน นั่นคือ การขาดทักษะหลากหลายในการทำงาน รวมไปถึงการพัฒนาทักษะที่มีอยู่เดิมให้เชี่ยวชาญมากขึ้น และสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ทำให้การออกจากระบบการจ้างงานของแรงงานทวีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากเป็นสถานการณ์การระบาดครั้งรุนแรงที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตัวลูกจ้างเองจึงไม่ได้วางแผนเพื่อเตรียมรับความเสี่ยงในการถูกเลิกจ้างหรือพักงานกะทันหัน

จากข้อค้นพบข้างต้น รูปแบบการช่วยเหลือเยียวยาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) เพื่อบรรเทาความเดือนร้อนเฉพาะหน้าแก่นายจ้าง แรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ ทั้งนี้ การดูแลและเยียวยาต้องส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในภาคแรงงานทุกส่วน ผ่านเทคโนโลยีทางด้านข้อมูลที่มีมาตรฐานด้วย

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ค.ต.ป. ประจำกระทรวงแรงงาน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และพัฒนารูปแบบการช่วยเหลือและเยียวยาในระยะถัดไป ให้เกิดความยั่งยืนในภาคแรงงานทุกภาคส่วน เพื่อให้นายจ้างสามารถประคับประคองธุรกิจของตนได้ด้วยตัวเอง แรงงานทั้งในและนอกระบบสามารถทำงานได้อย่างราบรื่นโดยพึ่งพาการช่วยเหลือจากภาครัฐเท่าที่จำเป็น

๓.๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง นำเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานในกระทรวงแรงงาน ในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับภาคแรงงาน สำหรับบริการประชาชนและประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมเหล่านี้จะสนับสนุนการจัดทำนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมกับประชาชน หรือกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมได้

๓.๓ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้แรงงานทั้งในและนอกระบบ หมั่นพัฒนาความรู้และทักษะฝีมือแรงงาน ให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ อาจยกสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นกรณีตัวอย่างที่ทำให้แรงงานต้องตระหนักถึงการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงวัฒนธรรม
: การดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงวัฒนธรรม (ค.ต.ป. วธ.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยกระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านกระบวนการสถาบันครอบครัวภายใต้การขับเคลื่อนของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชน ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน ให้เกิดความรักและตระหนักในการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการสื่อสารในสังคมออนไลน์ให้เกิดการพัฒนาและเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี สร้างคุ้มกันและความรู้ให้แก่เยาวชนในสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทันสื่อสังคมในยุคปัจจุบัน

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานได้ลงพื้นที่ตรวจติดตามและประเมินผลในชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงราย ได้แก่

- ชุมชนท่องเที่ยวบ้านปางห้าโฮมสเตย์ ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย
- ชุมชนคุณธรรมฯ บ้านท่าขันทอง (โฮมสเตย์บ้านท่าขันทอง) ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน
- ชุมชนคุณธรรมฯ วัดศรีดอนชัย (บ้านไทลื้อ) ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ
- สถานศึกษาต้นแบบด้านดนตรีไทยได้แก่ โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน

นอกจากนี้ ในการลงพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ตรวจติดตามกิจกรรมโรงเรียนดนตรีไทย ๑๐๐% ได้แก่ โรงเรียนวัดรัตนาราม (ธรรมรักขิตประชานุกูล) หมู่ที่ ๓ ตำบลเลม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผลจากการลงพื้นที่ทั้งในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเข้มแข็ง มีความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมการถ่ายทอดค่านิยมและวัฒนธรรม ปราชญ์ชาวบ้านได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เด็กและเยาวชน ชุมชนฯ มีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนโรงเรียน มีส่วนช่วยในการฝึกฝนด้านดนตรีแก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเล่นดนตรีไทยได้ทุกคนอย่างน้อยคนละ ๑ ชิ้น คือ ขลุ่ยเพียงออ เป็นต้น

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงวัฒนธรรม ในประเด็นการดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ชุมชนคุณธรรมฯ หลายแห่ง โดยเฉพาะแกนนำพลัง “บวร” และอาสาสมัครหมู่บ้านมีความเข้มแข็งสามารถเป็นตัวอย่างในการถอดบทเรียน เรื่อง การสร้างความร่วมมือของประชาชนในชุมชนฯ ในช่วงสถานการณ์ที่ฉุกเฉิน

๒.๒ ประชาชน/ชุมชนมีความตื่นตัวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และปฏิบัติตนตามคำแนะนำ/ข้อควรปฏิบัติอย่างพร้อมเพรียง ส่งผลให้การป้องกัน บรรเทา และแก้ไขในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดฯ ได้รับความร่วมมืออย่างดี

๒.๓ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ในฐานะตัวแทนของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญในบทบาทของพลังบวร ในสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการดำเนินงานของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงวัฒนธรรม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ความสำเร็จเกิดจากความเข้มแข็งของชุมชนคุณธรรมฯ นำโดยการขับเคลื่อนของแกนนำพลัง “บวร” ที่สามารถปรับตัวในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด ทำให้ผ่านพ้นสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยดี จากสถานการณ์ดังกล่าว หน่วยงาน/ส่วนราชการจึงควรให้ความสำคัญกับชุมชนมากขึ้น

๓.๒ ศึกษาและถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างและนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของหน่วยงาน ในกรณีที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

๓.๓ พัฒนาศักยภาพแก่บุคลากรของหน่วยงานในกรณีเกิดสถานการณ์ที่ไม่ปกติ เพื่อพร้อมปรับเปลี่ยนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบและปลอดภัยเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่ปกติ

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
: ๑) โครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒
๒) โครงการดำเนินงานเรื่องไวรัสโคโรนา 2019 กิจกรรม : การขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุก

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ค.ต.ป. อว.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นโครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) (อว. สร้างงาน) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเห็นชอบในหลักการการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ดำเนินโครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เพื่อรองรับผู้ว่างงานจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และเสริมศักยภาพให้กับแรงงานสมัยใหม่ และส่งเสริมพัฒนาทักษะการทำงานในด้านต่าง ๆ ให้แก่แรงงานตามภารกิจของหน่วยงานภายใต้สังกัด อว. นอกจากนี้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของงานวิจัยที่จะมีส่วนช่วยในการสนับสนุนให้สถานการณ์วิกฤติในครั้งนี้ลุล่วงผ่านไปได้ ได้ดำเนินการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมอย่างเร่งด่วนผ่านสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในประเด็นสำคัญ เช่น การถอดรหัสพันธุกรรมของเชื้อไวรัสเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาชุดตรวจวินิจฉัยในระยะต่าง ๆ การพัฒนาเวชภัณฑ์อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ไม่เพียงพอ เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อรองรับสถานการณ์วิกฤตทางการแพทย์ในระยะยาว รวมทั้งประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และการฟื้นฟูด้านต่าง ๆ ภายหลังการระบาดผ่านไปเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศไทยพร้อมที่จะเดินหน้าหลังวิกฤตโรคโควิด - 19

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

๒.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : โครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒

การจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ระยะที่ ๑ และ ระยะที่ ๒ (โครงการ อว. สร้างงาน) งบประมาณรวม ๑,๒๓๒.๙๔๖๐ ล้านบาท การตรวจสอบและประเมินผลของ ค.ต.ป. อว. ดำเนินการผ่านการประสานข้อมูลจากหน่วยงานภายในกระทรวงที่รับผิดชอบโครงการโดยตรง คือ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในประเด็นโครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

(๑) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ มีศักยภาพในการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาลร่วมกัน ในระยะเวลาจำกัดและทั่วถึงทั้งประเทศ และหน่วยงานมีฐานข้อมูลกลางที่เป็นประโยชน์เพื่อนำไปต่อยอดการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป

(๒) ระยะเวลาดำเนินงานโครงการค่อนข้างกระชั้นชิด ทำให้เกิดความล่าช้าเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นค่าจ้างสำหรับผู้รับจ้างงานโครงการ

(๓) มีอุปสรรคในเรื่องของขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่าจ้างสำหรับผู้รับจ้างงานโครงการซึ่งกินระยะเวลามาก อาจทำให้ประชาชนไม่สามารถรับการช่วยเหลือเยียวยาได้อย่างทันท่วงที

๒.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : โครงการดำเนินงานเรื่องไวรัสโคโรนา 2019 กิจกรรม : การขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุก

สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้สนับสนุนการวิจัยที่ใช้แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 เพื่อสนับสนุนการวิจัยที่ใช้แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะสั้นและระยะยาว ศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเนื่องจากภาวะวิกฤตโควิด - 19 เพื่อให้เกิดข้อเสนอแนะในเชิงมาตรการ และแผนการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ทั้งในช่วงการระบาด และหลังจากการระบาดของโรค COVID - 19 โดย ค.ต.ป.อว. ได้ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบการขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุกของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการสนับสนุนการวิจัยที่ใช้แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะสั้นและระยะยาว และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดในระยะที่สอง และระยะถัดไป

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในประเด็นโครงการดำเนินงานเรื่องไวรัสโคโรนา 2019 กิจกรรม : การขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุก มีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ

(๑) สร้างการรับรู้และความรอบรู้ทางสุขภาพของประชาชนมากกว่า ๓๐ ล้านคน

(๒) ลดภาระของบุคลากรทางการแพทย์โดยไม่จำเป็น

(๓) ประเทศไทยมีฐานข้อมูลพันธุกรรมของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่พบในประเทศไทย

(๔) พัฒนาและผลิตหน้ากากทดแทน N๙๕ ชุดตรวจวินิจฉัยโรคโควิด - 19 และชุดป้องกันส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ รองรับในกรณีวิกฤติขาดแคลนอุปกรณ์ไม่เพียงพอในประเทศ และไม่สามารถจัดหาได้ทันกับสถานการณ์

(๕) ผลการศึกษาและบูรณาการความรู้ด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจและสังคม เพื่อการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ของประเทศให้ครอบคลุมและมีความถูกต้องในสถานการณ์จริง

(๖) นำเสนอผลวิเคราะห์และข้อมูลทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือต่อ ศบค. เพื่อใช้ประกอบการบริหารสถานการณ์ เช่น การดำเนินงานเรื่องวัคซีน เป็นต้น

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ประเด็นการตรวจสอบ : โครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นโครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ผลการดำเนินงานโครงการควรแสดงถึงศักยภาพของหน่วยงานภายใต้ อว. สามารถผลักดันให้เกิดผลงานอย่างไรบ้าง และประชาชนได้รับผลประโยชน์หรือสามารถนำไป ต่อยอดอย่างไร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อเป็นบทเรียนในการบริหารจัดการโครงการเร่งด่วนต่อไปในอนาคต

(๒) เป้าหมายโครงการควรวัดผลให้เห็นเป็นรูปธรรมและมีคุณภาพ นอกเหนือจากจำนวนคนที่จ้างหรือการบริหารงบประมาณโครงการให้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น การ Upskill/Reskill ของแรงงานมีการวัดผลอย่างไร แรงงานที่พัฒนาเป็นที่ต้องการของตลาดหรือไม่ สามารถสร้างงานด้วยตนเองหรือไม่

(๓) ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ร่วมโครงการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ด้วย

(๔) ควรคัดกรองข้อมูลจากโครงการภายหลังการจ้างงานแล้วเสร็จ รวบรวมจัดทำเป็นข้อมูลจัดเก็บเข้าระบบฐานข้อมูลทรัพยากรแล้วเผยแพร่ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในระยะยาว

(๕) ควรกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดให้ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นผลลัพธ์ความสำเร็จของโครงการในเชิงรูปธรรม

(๖) ควรมีการวิเคราะห์บทเรียนจากการดำเนินงานโครงการของระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันการเกิดปัญหา และสามารถเตรียมการณ์/วิธีการแก้ไขปัญหาได้ทันที

(๗) ควรมีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นของโครงการอย่างเป็นรูปธรรม

(๘) การจ้างงานควรสนอง Demand ของหน่วยงานจ้าง เพื่อให้การช่วยเหลือที่ตรงความต้องการ

(๙) ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบการจ้างงานของ อว. โดยอาจขอความอนุเคราะห์จากสื่อสาธารณะ อาทิ Thai PBS, อสมท. เป็นต้น

(๑๐) ขอให้ สป.อว. รวบรวมข้อมูลจำนวนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (โควิด - 19) ภายใต้การจ้างงานของหน่วยงานในสังกัด อว. รวมทั้งวิเคราะห์และสรุปผลการจ้างงานนั้นส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง

(๑๑) ควรมีการวัดผลเรื่องการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นต่อการใช้งาน (Reskill) และการพัฒนาทักษะ (Up skill) อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน

(๑๒) ควรมีการจัดทำชุดคำถาม (Template) ส่งไปยังหน่วยจ้างงานในสังกัด อว. สำหรับให้ผู้สมัครงานตอบคำถาม ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการฯ ระยะที่ ๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อประเมินศักยภาพแนวคิด และทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้สมัคร ช่วยให้โครงการฯ สามารถคัดเลือกผู้สมัครที่เหมาะสมเข้าปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้งบประมาณจากการจ้างงานเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตรงตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด

๓.๒ ประเด็นการตรวจสอบ : โครงการดำเนินงานเรื่องไวรัสโคโรนา 2019 กิจกรรม : การขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุก

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นโครงการดำเนินงานเรื่องไวรัสโคโรนา 2019 กิจกรรม : การขับเคลื่อนให้เกิดการวิจัยเชิงรุก ค.ต.ป. ประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) เนื่องจาก วช. มีลักษณะการดำเนินงานเป็นหน่วยงาน production เพื่อให้นักวิจัยเป็นผู้ผลิต product ดังนั้น วช. และ นักวิจัยต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการดำเนินงานของตนเองตามลำดับ

โดยต้องนำมาเป็นบทเรียนเพื่อกำหนดเป็นมาตรการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งให้ความสำคัญในการติดตามตรวจสอบ (monitoring) ด้วย ซึ่งในระดับโครงการ วช. อาจดำเนินการสุ่มตรวจหรือมอบหมายให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ติดตามก็ได้

(๒) ควรให้นักวิจัยดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานและให้ผู้ทรงคุณวุฒิกำกับตรวจสอบอีกครั้ง โดย วช. ต้องจัดทำกรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงที่ครบองค์ประกอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบแนวทางก่อน ซึ่งจะช่วยให้นักวิจัยทราบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัยและจัดเตรียมแผนรองรับ ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้จะช่วยสร้างนักวิจัยให้ทำงานอย่างมีวุฒิภาวะมีความรอบคอบเป็นนักวิจัยที่ดีต่อไป

(๓) ควรมีการติดตามผลการประเมินความเสี่ยงทั้งในระดับโครงการและระดับองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานสามารถลดความเสี่ยงหรือแก้ไขความเสี่ยงในแต่ละประเด็นอย่างไรบ้าง

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ : การจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19)

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงศึกษาธิการ (ค.ต.ป.ศธ.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด และจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งรัฐบาลได้ใช้มาตรการเข้มงวดและเร่งด่วน เพื่อควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดออกไปในวงกว้าง โดยขอให้ประชาชนดูแลรักษาสุขภาพ ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการปฏิบัติตามมาตรการ และคำแนะนำทางการแพทย์อย่างเคร่งครัด กระทรวงศึกษาธิการมีประกาศเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้สถานศึกษาในสังกัดและกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุ และการเลื่อนเปิดภาคเรียนที่ ๑ จากวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพราะไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และจากการที่ทุกภาคส่วนต่างให้ความสำคัญกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงมีความจำเป็นต้องปรับรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากที่บ้าน (Learn From Home) โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จัดการเรียนการสอนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระบบทางไกลโดยความอนุเคราะห์ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และระบบออนไลน์ ออฟไลน์ ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ให้เหมาะสมและครอบคลุมตามความพร้อมของผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การจัดการเรียนการสอนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ ได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านโครงการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และโครงการพัฒนาการจัดเรียนรู้แบบออนไลน์ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการนำเสนอของหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนการสัมภาษณ์ สอบถามผู้บริหารหน่วยงาน สถานศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ อ่างทอง ชัยนาท สิงห์บุรี และน่าน

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ สถานศึกษายังขาดความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกล อาทิ เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม การผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทางไกล ฯลฯ

๒.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่มีแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลให้กับสถานศึกษาในเชิงรุก เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกรณีมีการแพร่ระบาดรอบสอง และยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไขระบบอินเทอร์เน็ตหรือการรับสัญญาณดาวเทียมของโรงเรียนที่มีปัญหา รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนทางไกลให้ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียนกลุ่มเด็กพิเศษ นักเรียนที่มีข้อจำกัด/ความพร้อมเรื่องเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ นักเรียนที่อาศัยในสภาพพื้นที่บนเขา การเดินทางที่ห่างไกล และการติดต่อสื่อสารยากลำบาก

๒.๓ ภายหลังจากการจัดการเรียนการสอนทางไกลได้ดำเนินการมาระยะเวลาหนึ่งแล้ว หน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจการจัดการเรียนการสอนทางไกล ควรต้องทบบทวนและตระหนักว่าเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่เปลี่ยนไปมากน้อยเท่าใด หลักสูตรและเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ หากไม่เหมาะสม จะมีวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร รวมถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบในภาวะปกติ ยังสามารถใช้ได้กับสถานการณ์ไม่ปกติได้หรือไม่ และการมอบการศึกษาให้ทั่วถึงเด็กและเยาวชนในทุกระดับ ต้องสนับสนุนในด้านใดบ้าง

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ควรส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่หลากหลายสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน บริบทของโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีความทันสมัย เช่น การจัดทำแอพพลิเคชั่นบนสมาร์ทโฟน การจัดการเรียนการสอนผ่าน Facebook หรือระบบ zoom เป็นต้น

๓.๒ ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากพัฒนาการของเด็กแต่ละคนแต่ละระดับไม่เท่ากัน เนื้อหาของการเรียนการสอนจึงควรเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสม เข้าใจง่าย และเหมาะกับกลุ่มนักเรียน

๓.๓ ควรประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ดำเนินการจัดส่งกล่องรับสัญญาณดิจิตอลทีวีให้กับโรงเรียนได้ทันเวลา

๓.๔ ควรจัดสรรงบประมาณอุดหนุน/พัฒนาสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยและครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหลักสูตร เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนทางไกลในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น

๓.๕ ควรกำหนดมาตรการหรือนโยบายการให้ความช่วยเหลือจัดหาสื่ออุปกรณ์ดิจิทัล อินเตอร์เน็ตแก่นักเรียนยากจนเป็นพิเศษ เพื่อให้นักเรียนได้เข้าถึงโอกาสในการเรียนรู้ผ่านการจัดการศึกษาทางไกล/ออนไลน์

๓.๖ ควรส่งเสริมให้ประชาชนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ โดยการจัดสร้างโครงข่ายอินเตอร์เน็ตให้เชื่อมโยง ครอบคลุมทุกพื้นที่ในทุกจังหวัดและทุกครัวเรือน

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงสาธารณสุข : การดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงสาธารณสุข (ค.ต.ป. สธ.) ได้ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยกระทรวงสาธารณสุขได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและรับฟังผลการดำเนินงานจากสำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และลงพื้นที่รับฟังผลการดำเนินงานในระดับภูมิภาคซึ่งทำให้พบปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยกำหนดมาตรการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในด้านการจัดอุปกรณ์ที่จำเป็น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเฝ้าระวัง ค่าตอบแทน ค่าตรวจคัดกรอง และการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ : กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระยะระบาดในวงจำกัด (ระยะที่ ๒) รวมถึงได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Emergency Operation Center : EOC) ระดับกรม ศูนย์ EOC ระดับกระทรวงสาธารณสุข และศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) หรือ ศบค. ของรัฐบาล และทุกจังหวัดมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้มีมาตรการ เรื่องการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) มาตรการปิดแหล่งเสี่ยง และมาตรการปิดน่านฟ้าเพื่อลดอัตราความเสี่ยงในการสัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) นอกจากนี้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในการตรวจเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) พัฒนาเครือข่ายห้องปฏิบัติการให้พร้อมรับมือสถานการณ์ระบาดฉุกเฉิน ทั่วประเทศ และรับรองและพัฒนาชุดตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงสาธารณสุข ในประเด็นการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

๒.๑ กรมการแพทย์มีการกำหนดมาตรการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในด้านการจัดอุปกรณ์ที่จำเป็น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเฝ้าระวัง ค่าตอบแทน ค่าตรวจคัดกรอง และการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ : กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระยะระบาดในวงจำกัด (ระยะที่ ๒)

๒.๒ กรมควบคุมโรคมีการปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการในภารกิจหลัก โดยมุ่งวางแผนการรับมือควบคุมและแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ในสถานการณ์ระยะแรก กรมควบคุมโรคได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Emergency Operation Center : EOC) ระดับกรม และเมื่ออัตราผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นจึงยกระดับเป็นศูนย์ EOC ระดับกระทรวงสาธารณสุข และศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) หรือ ศบค. ของรัฐบาล ทุกจังหวัดมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้มีมาตรการ เรื่องการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) มาตรการปิดแหล่งเสี่ยง และมาตรการปิดน่านฟ้าเพื่อลดอัตราความเสี่ยงในการสัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งได้ผลลัพธ์ที่ดีส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลง รวมทั้งมีภารกิจในการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น การสำรองเวชภัณฑ์และส่งกำลังบำรุงรองรับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๒.๓ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยมีบริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในการตรวจเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีการพัฒนาเครือข่ายห้องปฏิบัติการให้พร้อมรับมือสถานการณ์ระบาดฉุกเฉินทั่วประเทศ ตามนโยบาย ๑ จังหวัด ๑ แล็บ ๑๐๐ ห้องปฏิบัติการ รายงานผลภายใน ๑ วัน มีการพัฒนาห้องปฏิบัติการเครือข่ายที่สามารถตรวจหาเชื้อฯ ทั้งหมด จำนวน ๒๒๔ แห่ง และมีการรับรองพัฒนาตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบฯ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงสาธารณสุข มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ กระทรวงสาธารณสุขควรถอดบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒ กระทรวงสาธารณสุขควรเร่งรัดพัฒนาศักยภาพบุคลากรตามโครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) ที่เป็นระดับหัวหน้ากล่องภารกิจหลักให้ครบทุกคน เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัด เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ กระทรวงสาธารณสุขควรเร่งดำเนินการพัฒนามาตรฐานของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขด้วยการประเมินตนเอง โดยใช้แบบประเมิน EOC Assessment Tools อย่างทั่วถึงและเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์การระบาดของโรคที่ยังคงรุนแรงอยู่ทั่วโลก

๓.๔ กระทรวงสาธารณสุขควรผลักดัน สนับสนุนด้านงบประมาณ ระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการเฝ้าระวังโรค โดยผ่านคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อระดับจังหวัดเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติงานในเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้หลักเวชศาสตร์ครอบครัวซึ่งมุ่งเน้นให้การดูแลสุขภาพประชาชนเป็นทั้งจุดตั้งต้นและเป้าหมายของการดูแลสุขภาพ ด้วยแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์ “บริการทุกคน บริการทุกอย่าง บริการทุกที่ บริการทุกเวลา...ด้วยเทคโนโลยี” โดยการบูรณาการเชื่อมโยงระบบบริการในระดับต่างๆ ร่วมกันสนับสนุนให้เกิดการบริการที่สามารถตอบสนองความจำเป็นทางสุขภาพของประชาชน (health need) เพื่อสร้างระบบบริการสุขภาพให้มั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการและเป็นการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

ค.ต.ป. ประจำกระทรวงอุตสาหกรรม : โครงการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19

๑. ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงอุตสาหกรรม (ค.ต.ป. อก.) ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นโครงการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19 ซึ่งการตรวจสอบและประเมินผลประเด็นดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามแนวทางที่ ค.ต.ป. กำหนด โดยโครงการการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19 ทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการให้บริการปรึกษาแนะนำตามความต้องการของผู้ประกอบการในด้านต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรุงแผนธุรกิจให้มีศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

๒. สรุปผลการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่สำคัญ

การดำเนินการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19 เป็นการสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยการเตรียมความพร้อมและบริการให้คำปรึกษาแนะนำผ่านรูปแบบ Online ให้กับผู้ประกอบการ จำนวน ๓,๐๐๐ ราย สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปบริหารจัดการธุรกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด และให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงแผนการดำเนินธุรกิจ จำนวน ๖๐ ราย ให้สามารถพลิกฟื้นกลับมาดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพให้กับผู้ประกอบการโดยการสร้างช่องทางการให้บริการของที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

จากการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงอุตสาหกรรม ในประเด็นการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19 มีข้อค้นพบที่สำคัญ

๒.๑ โครงการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19 ซึ่งเป็นโครงการนำร่องในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการส่งเสริม ช่วยเหลือ SME จากการให้บริการเชิงกายภาพ (Physical Service) ที่ลูกค้าต้องเดินทางมารับบริการ หรือที่ปรึกษาต้องเดินทางไปให้บริการโดยตรง มาสู่การบริการหรือการให้บริการออนไลน์ (Digital Service) โดยการใช้แพลตฟอร์ม (Platform) ที่พัฒนาขึ้นมาโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะสอดรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ในอนาคต

๒.๒ การดำเนินโครงการส่วนใหญ่เป็นการจ้างที่ปรึกษาดำเนินการซึ่งจะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ซับซ้อนและยุ่งยาก มีระยะเวลากำหนด ประกอบกับการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มักมีความล่าช้า ทำให้การดำเนินโครงการเกิดความล่าช้าตามไปด้วย และเมื่อเริ่มดำเนินการได้ช้าก็อาจจะกระทบกับคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงการเบิกจ่ายที่ไม่เป็นไปตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น โครงการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID – 19 ที่ต้องขยายระยะเวลาดำเนินการจาก ๔ เดือน เป็น ๖ เดือน

๒.๓ ส่วนราชการยังขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง ทั้งส่วนราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนราชการภายนอกกระทรวง และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันคิด ช่วยกันหรือแบ่งกันทำ พิจารณาจัดสรรแบ่งปันทรัพยากร ติดตามประเมินผล ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เช่น แนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในฐานะหน่วยศึกษา วิจัยนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมพัฒนาที่ยังขาดการถ่ายทอดผลการศึกษา วิจัยดังกล่าวในด้านการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม ระบบบริหารจัดการและมาตรฐานมาใช้เพื่อการยกระดับขีดความสามารถให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีทิศทางเดียวกันในการดำเนินงานอย่างจริงจัง

๒.๔ ส่วนราชการที่มีการดำเนินโครงการโดยการจัดจ้างที่ปรึกษายังมีการเตรียมความพร้อมและเร่งรัดการจัดจ้างที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอจึงทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพครบถ้วนตามขอบข่ายงานที่กำหนด และการเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ รวมถึงบางโครงการยังขาดการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการให้ได้รับประโยชน์และนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างแท้จริง ตลอดจนพบว่ามีการคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญหรือสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ/โครงการ

๒.๕ ส่วนราชการยังมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับกระบวนการทางความคิดของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในยุคดิจิทัลเพื่อให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสามารถทำงานตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการให้เกิดความพึงพอใจไม่เพียงพอ โดยบางโครงการที่มีการจ้างที่ปรึกษาดำเนินงานเนื่องจากบุคลากรขาดองค์ความรู้ เช่น ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีอัจฉริยะ หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ยังไม่มีการจัดทีมเจ้าหน้าที่ร่วมทำงาน (On the Job Training) รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดเพื่อศึกษาและเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ที่ปรึกษานำมาใช้ เพื่อการประยุกต์ใช้ในการทำงานและพัฒนาให้เกิดเป็นนวัตกรรมในการทำงานของส่วนราชการได้เองในอนาคต

๒.๖ กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานในสังกัดยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้เกิดระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) อย่างเป็นรูปธรรมไม่เพียงพอ และยังไม่มีการปรับปรุงการเก็บข้อมูลอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ตามระบบที่กำหนดใช้ในกฎหมายว่าด้วยโรงงานไปสู่ระบบ Thailand Standard Industrial Classification ที่อ้างอิงระบบสากลที่เรียกชื่อว่า International Standard Industrial Classification ซึ่งเป็นระบบที่สามารถเชื่อมโยง เปรียบเทียบ แยกประเภทย่อย และนำไปศึกษาวิเคราะห์ได้ทั้งระดับในประเทศ และระหว่างประเทศ

๓. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการตรวจสอบประเด็นการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID - 19 ประจำกระทรวงอุตสาหกรรม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ โครงการเตรียมความพร้อม SME ฝ่าวิกฤต COVID-19 เป็นโครงการที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการส่งเสริม ช่วยเหลือ SME จากการให้บริการเชิงกายภาพ (Physical Service) ที่ลูกค้าต้องเดินทางมารับบริการ หรือที่ปรึกษาต้องเดินทางไปให้บริการโดยตรง มาสู่การบริการหรือการให้บริการออนไลน์ (Digital Service) ผ่านแพลตฟอร์ม (Platform) บริการเฉพาะเรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่จะสอดรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ในอนาคต กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงควรขยายผลในเรื่องนี้ให้แพร่หลายมากขึ้น และเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมจะนำไปประยุกต์ใช้

๓.๒ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ซึ่งกระทบต่อการทำงานของทุกภาคส่วน รวมถึงภาครัฐ ดังนั้น จึงควรมีการถอดบทเรียนการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าว เช่นการทำงานที่บ้าน (Work from Home) การฝึกอบรมและให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงเหตุการณ์หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อป้องกันผลกระทบและทำให้ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก ทั้งนี้ ควรนำบทเรียนดังกล่าวมาสู่การพัฒนาปรับปรุงระบบงาน หลักสูตร เทคนิคการให้คำปรึกษาแนะนำออนไลน์ ฯลฯ มาขยายผลการให้บริการในระบบดิจิทัลรองรับการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ในอนาคต

๓.๓ การพัฒนาและปรับกระบวนการทางความคิดของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้บุคลากรสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสามารถทำงานตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการให้เกิดความพึงพอใจ ดังนั้น บางโครงการที่มีการจ้างที่ปรึกษาดำเนินงานเนื่องจากบุคลากรขาด องค์ความรู้ เช่น ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีอัจฉริยะ หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ควรจัดทีมเจ้าหน้าที่ร่วมทำงาน (On the Job Training) รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดเพื่อศึกษาและเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ที่ปรึกษานำมาใช้เพื่อการประยุกต์ใช้ในการทำงานและพัฒนาให้เกิดเป็นนวัตกรรมในการทำงานของส่วนราชการได้เองในอนาคต

๓.๔ การส่งเสริมพัฒนาระบบสารสนเทศที่ใช้ในการกำกับดูแล และส่งเสริมพัฒนาในภาคอุตสาหกรรม จำเป็นที่กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานในสังกัดจะต้องมีระบบข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็วทันสมัยและลึกซึ้ง ดังนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานในสังกัด จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้เกิดระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ตามระบบที่กำหนดใช้ในกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เห็นควรให้รีบปรับปรุงไปสู่ระบบ Thailand Standard Industrial Classification ที่อ้างอิงระบบสากลที่เรียกชื่อว่า International Standard Industrial Classification ซึ่งเป็นระบบที่สามารถเชื่อมโยง เปรียบเทียบ แยกประเภทย่อย และนำไปศึกษาวิเคราะห์ได้ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

ภาคผนวก ก

องค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ

องค์ประกอบคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวง

๑. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑

๑)	รองศาสตราจารย์กุลภัทรา สิโรดม	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นางกรรณิการ์ งามโสภี	อนุกรรมการ
๓)	นายการัณย์ ศุภกิจวิเลขการ	อนุกรรมการ
๔)	นายประสิทธิ์ โอสถานนท์	อนุกรรมการ
๕)	นางอัญชลี เต็งประทีป	อนุกรรมการ
๖)	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย)	อนุกรรมการ
๗)	ผู้อำนวยการกองประเมินผล ๑ สำนักงบประมาณ (นายอภิชาติ รัตนราศรี)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘)	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายบุญชุบ ส่งตระกูลศักดิ์)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๙)	ผู้อำนวยการกองกิจการองค์การมหาชนและหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางสาวอโนมา จัตตารีส์)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

๒. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวง คณะที่ ๒

๑)	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นางสาวจิราภรณ์ ตันติวงศ์	อนุกรรมการ
๓)	นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ	อนุกรรมการ
๔)	นายบุญเลิศ เลิศเมธากุล	อนุกรรมการ
๕)	นางพนิดา ไพศาลยกิจ	อนุกรรมการ
๖)	ผู้อำนวยการกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวมนต์ทิพย์ สัมพันธวงศ์)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๗)	ที่ปรึกษาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (นางสาวพัชรา เพ็ชรทวี)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๘)	ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นายณัฏฐา พาชัยยุทธ)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

๓. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวง คณะที่ ๓

๑)	รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นายประสัณห์ เชื้อพานิช	อนุกรรมการ
๓)	ศาสตราจารย์ พรายพล คุ้มทรัพย์	อนุกรรมการ
๔)	นายภูมิ ภูมิรัตน	อนุกรรมการ
๕)	นางวนิดา สักการโกศล	อนุกรรมการ
๖)	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพีระ ทองโพธิ์)	อนุกรรมการ
๗)	นางอารียรัศมิ์ ทีฆะพันธุ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกองติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางศิริเนตร กล้าหาญ)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๙)	นักบัญชีชำนาญการพิเศษ กรมบัญชีกลาง (นางสาวกชพร รักอยู่)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

องค์ประกอบคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มจังหวัด

๔. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มจังหวัด

๑)	ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	ประธานอนุกรรมการ
๒)	ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	อนุกรรมการ
๓)	นายวิทวัส ชัยภาคภูมิ	อนุกรรมการ
๔)	นายมนูญ สรรค์คุณากร	อนุกรรมการ
๕)	นายนิสิต จันทร์สมวงศ์	อนุกรรมการ
๖)	นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	อนุกรรมการ
๗)	ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายสมบูรณ์ ศิริเวช)	อนุกรรมการ
๘)	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวปภัสมน อัมราลิขิต)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๙)	ผู้อำนวยการกองติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางศิริเนตร กล้าหาญ)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑๐)	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการบริหารงานส่วนภูมิภาค สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นายธนศักดิ์ มังกโรทัย)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

องค์ประกอบคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเฉพาะกิจ

๕. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเฉพาะกิจ คณะที่ ๑

๑)	นายทวีศักดิ์ กออนันตกูล	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นายณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา	อนุกรรมการ
๓)	นางปัทมา เธียรวิศิษฎ์สกุล	อนุกรรมการ
๔)	รองศาสตราจารย์ยืน ภู่วรวรรณ	อนุกรรมการ
๕)	รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน	อนุกรรมการ
๖)	นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	อนุกรรมการ
๗)	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ สำนักงบประมาณ (นายภูมิรักษ์ ชมแสง)	อนุกรรมการ
๘)	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางสาวณฐิณี สงกุมาร)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๙)	ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อนและประเมินผลการพัฒนา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวปิยะนิตย์ โอนพรัตน์วิบูล)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑๐)	นักบัญชีชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบงานตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง (นางสาวอุไรวรรณ รุกขวัฒนกุล)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

๖. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเฉพาะกิจ คณะที่ ๒

๑)	นายประสัณห์ เชื้อพานิช	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นางสาวแน่งน้อย เจริญทวีทรัพย์	อนุกรรมการ
๓)	นางวารุณี ปรีดานนท์	อนุกรรมการ
๔)	นางสาวสุทธาภา อมรวิวัฒน์	อนุกรรมการ
๕)	นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	อนุกรรมการ
๖)	ผู้อำนวยการกองประเมินผล ๒ สำนักงบประมาณ (นายเจษฎา บรรเลงจิต)	อนุกรรมการ

๗)	รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางนันทนา ธรรมสโรช)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายเติมทรัพย์ เตละกุล)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๙)	รองเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (นายณัฐวุฒิ พงศ์สิริ)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

๗. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเฉพาะกิจ คณะที่ ๓

๑)	รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นางสาวกัญญวิมว์ กีรติกร	อนุกรรมการ
๓)	นางสาวนันทน์ ถาวรังกูร	อนุกรรมการ
๔)	นางลดาวัลย์ กระแสร์ชล	อนุกรรมการ
๕)	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	อนุกรรมการ
๖)	ที่ปรึกษาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (นางสุทธิลักษณ์ เอื้อจิตถาวร)	อนุกรรมการ
๗)	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๒ สำนักงบประมาณ (นางอมรรัตน์ ภูมิวสนะ)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบราชการ ๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางดารุณีย์ เผ่าสุวรรณ)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๙)	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวศศิธร พลัตถเดช)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

๘. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเฉพาะกิจ คณะที่ ๔

๑)	นายมนัส แจ่มเวหา	ประธานอนุกรรมการ
๒)	นายกฤษฎา บุณยสมิต	อนุกรรมการ
๓)	นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	อนุกรรมการ
๔)	นายกสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปภัมภ์ (นายอังสุรัสมิ์ อารีกุล)	อนุกรรมการ
๕)	นายบุญทิพย์ ชูโชนาค	อนุกรรมการ
๖)	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในระดับ กรม สป. กระทรวงมหาดไทย (นางสาวยุพยงค์ บุญหาว)	อนุกรรมการ
๗)	ผู้อำนวยการกองพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง (นายสมศักดิ์ ภู่สกุล)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘)	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางศศิธร สีมาวงศ์)	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

องค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวง

๑. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑)	นายวรวิทย์ จำปีรัตน์	ประธานกรรมการ
๒)	นางเพ็ญจา อ่อนชิต	กรรมการ
๓)	นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์	กรรมการ
๔)	นายประสิทธิ์ สืบชนะ	กรรมการ
๕)	นางสาวพรพิมล รัตนพิทักษ์	กรรมการ
๖)	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจิรายุ นันท์ธราธร)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวสุวพันธ์ จารุพันธ์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นางเพลินพิศ โพธิสัตย์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงกลาโหม

๑)	พลเอกบัณฑิต เนียมทันต์	ประธานกรรมการ
๒)	พลเรือเอกวีรพล วรานนท์	กรรมการ
๓)	พลเอกรังสาทย์ แช่มเชื้อ	กรรมการ
๔)	พลอากาศเอกณรงค์ เหล่าธีระเชาวน์	กรรมการ
๕)	พลโททวี แจ่มจำรัส	กรรมการ
๖)	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน กลาโหม (พลโทจักรพงษ์ นวลชื่น)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	รองผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน กลาโหม (พลตรีเกียรติสกุล จันทนา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกองตรวจสอบภายในระดับกระทรวง สำนักงานตรวจสอบภายในกลาโหม (นาวาเอกหญิงทิพยวัลย์ มณีโชติรัตน์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงการคลัง

๑) นางรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	ประธานกรรมการ
๒) นางสาวกรรณิการ์ เอกเผ่าพันธุ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓) นางอรอนงค์ วัชรเศรษฐกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔) นายมานิต นิธิประทีป	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕) นายรณวัตร สุวรรณาภิรมย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖) หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นายจำเริญ โพธิยอด)	กรรมการและเลขานุการ
๗) ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวง (สิรินท์รัฐ มหาลี้ตระกูล)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘) นักวิชาการตรวจสอบภายใน ส่วนตรวจสอบภายในระดับกระทรวงที่ได้รับมอบหมายจากกรรมการและเลขานุการ (นางสาวเพ็ญศิริ เพชรไข่)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงการต่างประเทศ

๑) นางจิตริยา ปิ่นทอง	ประธานกรรมการ
๒) นางนวลพรรณ มหาคุณ	กรรมการ
๓) นางศรีพนม บุนนาค	กรรมการ
๔) นายธวัชชัย กิจรัตนะกุล	กรรมการ
๕) นางอมรา อินทวงศ์	กรรมการ
๖) รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศหัวหน้ากลุ่มอำนวยการ (นายภาสกร ศิริยะพันธุ์)	กรรมการและเลขานุการ
๗) หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน (นางสาวเนตรชนก เกษโรจน์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๕. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑) นายสมบัติ คุรุพันธ์	ประธานกรรมการ
๒) นางเบญจวรรณ สร่างนิทร	กรรมการ
๓) นายนรวัฒน์ สุวรรณ	กรรมการ
๔) นายสุพล ศรีพันธุ์	กรรมการ
๕) นายศักดิ์ชาย ทัพสุวรรณ	กรรมการ
๖) ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบบริหาร (นางดุลยรัตน์ นิธิกฤตานุสรณ์)	กรรมการและเลขานุการ
๗) ผู้อำนวยการกองตรวจสอบภายใน (นางสาวสุภาพร โทนสุวรรณ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘) หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ กองพัฒนาระบบบริหาร (นายศุภศิลป์ คงอัครเดชา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๖. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑) นายปิ่นชาย ปิ่นแก้ว	ประธานกรรมการ
๒) รองศาสตราจารย์จิตตินันท์ เดชะคุปต์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓) นางชูสม รัตนนิตย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔) นางลักขณา บุญสนอง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕) นางสุธาทิพ ธัชยพงษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖) ผู้อำนวยการกองตรวจราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายศราวุธ มูลโพธิ์)	การและเลขานุการ
๗) ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางสาวปรานิดา ค้าสม)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘) ผู้อำนวยการกลุ่มการตรวจราชการ กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายกระสินธุ์ เจริญกุล)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๗. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) นายเฉลิมพร พิรุณสาร	ประธานกรรมการ
๒) นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์	กรรมการ
๓) นางสมหญิง เปี่ยมสมบูรณ์	กรรมการ
๔) นายฉลอง เทพวิทักษ์กิจ	กรรมการ
๕) นายปรีชา สมบูรณ์ประเสริฐ	กรรมการ
๖) ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางละออ ขันธรักษ์)	กรรมการและเลขานุการ
๗) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายศิริชัย เอื้อบุญกนก)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘)	ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงคมนาคม

๑)	นายถวัลย์รัฐ อ่อนศิระ	ประธานกรรมการ
๒)	นายอาวุธ วรรณวงศ์	กรรมการ
๓)	นางสาวเพรามาตร หันตรา	กรรมการ
๔)	นายสุธีระ อริยะวนกิจ	กรรมการ
๕)	นายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ	กรรมการ
๖)	นายก้องเกียรติ เกิดศรีพันธุ์ นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงาน ปลัดกระทรวง	กรรมการและเลขานุการ
๗)	นางดวงใจ อนุสรณ์ชัย นักวิชาการตรวจสอบ ภายในชำนาญการพิเศษ กลุ่มตรวจสอบ ภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	นางกนกพร นอบน้อม นักวิชาการตรวจสอบ ภายในปฏิบัติการ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๙. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑)	นายสุนันต์ อรุณนพรัตน์	ประธานกรรมการ
๒)	นายประสาน ภิรัช บุรี	กรรมการ
๓)	นางพรทิพย์ ปั่นเจริญ	กรรมการ
๔)	นายสุรพล ปัตตานี	กรรมการ
๕)	นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา	กรรมการ
๖)	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน (นางธนิษฐา วุฒิสิทธิกร)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ (นางสาวกานดา ชูแก้ว)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (นางสิริมณี ชุมเรียง)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๐. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงพลังงาน

๑)	นายเชิดพงษ์ สิริวิชช์	ประธานกรรมการ
๒)	นายอำนวย ทองสถิตย์	กรรมการ
๓)	นายทรงภพ พลจันทร์	กรรมการ
๔)	นางพูนทรัพย์ สกุณี	กรรมการ
๕)	นายประภาส วิชากูล	กรรมการ
๖)	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน (นายทวารัฐ สูตะบุตร)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	ผู้อำนวยการกองตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน (นายประเทือง ชะอุ่ม)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	หัวหน้ากลุ่มแผนงานและติดตาม กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน (นางมยุเรศ เชยปรีชา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๑. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงพาณิชย์

๑)	นางพวงรัตน์ อัศวพิศิษฐ์	ประธานกรรมการ
๒)	นางเบญจวรรณ รัตนประยูร	กรรมการ
๓)	นางสาวกอบสุข เอี่ยมสุรีย์	กรรมการ
๔)	นายกิตติ ตั้งจิตรมณีศักดา	กรรมการ
๕)	นางวราภรณ์ อุ่นปิติพงษา	กรรมการ
๖)	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นางธนันดา ทีปวัชระ)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายสมพร ธรรมบูชิต)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ (นางชไมพร ล้วนเส้ง) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๒. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย

๑)	นายวิชัย ศรีขวัญ	ประธานกรรมการ
๒)	นายเริงศักดิ์ มหาวินิจฉัยมนตรี	กรรมการ

๓)	นายสุริยะ ประสาทบัณฑิตย์	กรรมการ
๔)	นายคณิต เอี่ยมระหงษ์	กรรมการ
๕)	นายวิเชียร พุฒิวิญญู	กรรมการ
๖)	นายณัฐภัทร สุวรรณประทีป หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง กระทรวงมหาดไทย (ผู้ตรวจราชการกระทรวงระดับสูง)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (นางพรรณวิภา ปิยัมปุระ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาโครงสร้าง ระบบงาน และระบบบริหารแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (นางสาวดรุณศิริ แพน้อย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๓. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงยุติธรรม

๑)	ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ	ประธานกรรมการ
๒)	นายนัที เปรมรัศมี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓)	นายพิษณุโรจน์ พลับรู้การ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔)	นายชาตรี โชไชย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕)	หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน (นางสาวกาญจนามาส ชำนาญกิจ)	กรรมการและเลขานุการ
๖)	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กระทรวงยุติธรรม (นางอรเกษมศิลป์ จิรวัสวงศ์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗)	หัวหน้าสำนักผู้ตรวจราชการ กระทรวงยุติธรรม (นายณรงค์ฤทธิ์ บุญเกิน)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๔. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงแรงงาน

๑)	ว่าที่ร้อยตรีศรัณย์ สมานพันธ์	ประธานกรรมการ
๒)	นายปั้น วรรณพินิจ	กรรมการ
๓)	พลตำรวจเอกอุดม รักศีลธรรม	กรรมการ
๔)	พลตำรวจโทนเรศ เทียนกริม	กรรมการ
๕)	ร้อยตำรวจเอกสุธรรม เชื้อประกอบกิจ	กรรมการ
๖)	นางสาวรัชนี ศรีชนะชัยโชค ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวง	กรรมการและเลขานุการ

	กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	
๗)	นางสาวกาญจนกัญจ์ มงคลสีมานนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	นายวิษณุ สวัสดิสวนีย์ นักวิชาการแรงงานชำนาญการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๕. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงวัฒนธรรม

๑)	นายพงศ์โพยม วาศภูติ	ประธานกรรมการ
๒)	นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล	กรรมการ
๓)	นายสหวัฒน์ แน่นหนา	กรรมการ
๔)	นางวิไล วิทยานารถไพศาล	กรรมการ
๕)	นายพีรศักย จันทวรินทร์	กรรมการ
๖)	นางสาวพรพนา จงเกษกรณ์	กรรมการและเลขานุการ
๗)	นางอรอนงค์ ไกยูรวงศ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	นางสาวขนิษฐา โชติกวณิชย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๖. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑)	นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล	ประธานกรรมการ
๒)	นางนงลักษณ์ ปานเกิดดี	กรรมการ
๓)	นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	กรรมการ
๔)	นายศุภมิตร เตชะมนตรีกุล	กรรมการ
๕)	นายธนวันต์ สินธุนาวา	กรรมการ
๖)	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง (นางสาวจินดา นริศรานุกูล)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการ
๗)	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (นางวิรัชนี แข็งแรง)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๗. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงศึกษาธิการ

๑)	นางอุไร ร่มโพธิหยก	ประธานกรรมการ
๒)	นายปัญญา แก้วกียูร	กรรมการ
๓)	นางอรทัย มูลคำ	กรรมการ
๔)	นางสาววิภา โอสถารมย์	กรรมการ
๕)	นายสมพร ฉั่วสกุล	กรรมการ
๖)	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน (นายประสพ กันจู)	กรรมการและเลขานุการ
๗)	นางเจนจิรา ธัชศฤงคารสกุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘)	นางสาวชุติมา ศรีสันติเวศน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๘. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงสาธารณสุข

๑)	นายอำนวย กาจีนะ	ประธานกรรมการ
๒)	นายสุพรรณ ศรีธรรมมา	กรรมการ
๓)	นางประภาศรี เพิ่มทรัพย์	กรรมการ
๔)	นางพรทิพย์ วงศ์รัตนพงษ์	กรรมการ
๕)	นายพิศิษฐ์ ศรีประเสริฐ	กรรมการและเลขานุการ
๖)	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายชัยพร สุชาติสุนทร)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗)	หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง (นางสาวเครือพันธุ์ บุกบุญ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๙. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงอุตสาหกรรม

๑)	นายอาทิตย์ วุฒิคะโร	ประธานกรรมการ
๒)	นายเสน่ห์ นิยมไทย	กรรมการ
๓)	นายพงษ์เทพ จารุอำพรพรรณ	กรรมการ
๔)	นายหทัย อู่ไทย	กรรมการ
๕)	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายณัฐพล ณัฏฐสมบูรณ์)	กรรมการและเลขานุการ
๖)	ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวง (นางดารุณีย์ ภู่พงศ์สกุล)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗)	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (นางสาวสุภัตรา เปี่ยมวัตถาภรณ์)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ภาคผนวก ข

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ประกาศคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ เรื่อง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรบูรณาการและเสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ อันจะนำไปสู่การบรรลุผลตามเจตนารมณ์ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจแก่สาธารณชนต่อการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของส่วนราชการว่าได้มีการตรวจสอบและกำกับดูแลอย่างรอบคอบถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ คุณภาพของการบริหารงาน ตลอดจนการยกระดับขีดสมรรถนะ การเรียนรู้ และศักยภาพของการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงมีความยุติธรรม โปร่งใส และความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การตรวจสอบและประเมินผล” หมายความว่า การตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและผลการดำเนินงาน การตรวจสอบบัญชีและการเงิน ความถูกต้องตามกฎระเบียบ รวมถึงการประเมินความเสี่ยง การประเมินความเพียงพอและเชื่อถือได้ของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดี ตลอดจนการให้คำปรึกษาในการสร้างคุณค่า

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร แต่ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

ข้อ ๔ การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการจะต้องเป็นไปเพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจแก่สาธารณะได้ถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และคุณภาพของการบริหารงาน ตลอดจนการ

ปรับปรุงขีดสมรรถนะและศักยภาพ การเสริมสร้างการเรียนรู้ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการจัดวางระบบการควบคุมภายในของส่วนราชการที่เพียงพอ เหมาะสม และมีกลไกกำกับดูแลที่น่าเชื่อถือ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ค.ต.ป. ประกอบด้วย

(๑)	รัฐมนตรีซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	ประธานกรรมการ
(๒)	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(๓)	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(๔)	เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
(๕)	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๖)	อธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ
(๗)	ผู้อำนวยการกำกับและบริหารโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารงานการเงินการคลังโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์	กรรมการ
(๘)	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน	กรรมการ
(๙)	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นจำนวนไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๘) เมื่อสรรหาได้แล้วให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อประธานกรรมการเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๘) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ทางด้านการบัญชี การตรวจสอบการดำเนินการ กฎหมาย การเงิน เศรษฐศาสตร์ การบริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศ วิศวกรรมศาสตร์ หรือสถาปัตยกรรมศาสตร์

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานหรือลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งบริษัทมหาชนที่รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

(๗) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

ข้อ ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

ข้อ ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับกับการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ข้อ ๑๒ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานปฏิบัติหน้าที่แทน ในกรณีที่ไม่มีรองประธานหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงในเรื่องนั้น

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบาย แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการ รวมถึงกำหนดประเด็นหัวข้อการตรวจสอบและประเมินผล

(๒) ให้ความเห็นชอบแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลตาม (๑) ของคณะอนุกรรมการตาม (๗) และหน่วยงานกลางที่มีภารกิจด้านการตรวจสอบและประเมินผล

(๓) ส่งเสริม ผลักดัน สอบทาน และเสนอแนะมาตรการ เพื่อให้แต่ละส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามข้อ ๔ และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๔) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละสองครั้ง และส่งสำเนารายงานดังกล่าวให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วย

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และรายงานให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ

(๖) ประสานงานกับคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการในการประเมินผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะเชิญบุคคลใดหรือเรียกให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเองอย่างน้อยปีละสองครั้ง แล้วรายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๕ คณะอนุกรรมการตามข้อ ๑๓ (๗) อย่างน้อยจะต้องมีคณะอนุกรรมการกลุ่มกระทรวงและคณะอนุกรรมการกลุ่มจังหวัด เพื่อทำหน้าที่วางแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลในระดับกระทรวงและจังหวัด และอาจให้มีคณะอนุกรรมการอื่นตามรายสาขาหรือตามประเด็นที่มีความสำคัญก็ได้

ให้นำความในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามข้อ ๑๓ (๗) ได้รับค่าตอบแทนการปฏิบัติงานเป็นเงินสมนาคุณเหมาจ่ายเป็นรายเดือน โดยทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตนเองที่ดี แต่ละกระทรวงอาจจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงของตนเองก็ได้

การแต่งตั้ง อำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ และคุณสมบัติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๘ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๘) ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ ให้กรรมการและอนุกรรมการตามข้อ ๑๓ (๗) ได้รับค่าตอบแทนการปฏิบัติงานเป็นเงินสมนาคุณเหมาจ่ายเป็นรายเดือน โดยทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตนเองที่ดี ให้แต่ละกระทรวงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงขึ้นทำหน้าที่ในการตรวจสอบและประเมินผล

การแต่งตั้งและคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ตลอดจนองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้กรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานเป็นเงินสมนาคุณเหมาจ่ายรายเดือนในอัตราเดียวกับอนุกรรมการตามข้อ ๑๖”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ระเบียบฉบับนี้ คือ โดยที่การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเป็นกลไกที่สำคัญของระบบราชการในการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบกับได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้ทำหน้าที่สอบทานในประเด็นต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) กำหนด สมควรที่จะได้กำหนดค่าตอบแทนการปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องวางระเบียบนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อปรับปรุงให้การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ค.ต.ป. ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	ประธานกรรมการ
(๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(๖) เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
(๗) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(๘) อธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ
(๙) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบคน	กรรมการ

(๑๐) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กรรมการและเลขานุการ

(๑๑) รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ที่เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการมอบหมาย กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นจำนวนไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๕) เมื่อสรรหาได้แล้วให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อประธานกรรมการ เพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ทางด้านการบัญชี การตรวจสอบและประเมินผล กฎหมาย การเงิน เศรษฐศาสตร์ การบริหารและการจัดการ การวางแผน เทคโนโลยีสารสนเทศ วิศวกรรมศาสตร์ หรือสถาปัตยกรรมศาสตร์

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานหรือลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งบริษัทมหาชนที่รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

(๗) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน”

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และดำรงตำแหน่งติดต่อกันครบสองวาระแล้ว อาจได้รับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามระเบียบนี้ได้ แต่ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งได้เพียงหนึ่งวาระ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
เรื่อง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวง

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ตลอดจนองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๗ วรรคสองของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง คุณสมบัติ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสี่คน

(๓) กรรมการและเลขานุการ

(๔) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

ข้อ ๒ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงขึ้นคณะหนึ่ง จำนวนสี่คน โดยมีปลัดกระทรวงเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่สรรหาประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อต่อรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งต่อไป

ในการเสนอรายชื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ปลัดกระทรวงเสนอรายชื่อกรรมการและเลขานุการ และกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งคัดเลือกจากข้าราชการในกระทรวงนั้น ๆ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งพร้อมกันด้วย

ข้อ ๓ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

/(๓) เป็นผู้...

(๓) เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชี การตรวจสอบการดำเนินงาน กฎหมาย การเงิน เศรษฐศาสตร์ การบริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศวิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ หรือมีความรู้และประสบการณ์เฉพาะทางที่เกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงนั้น ๆ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งบริษัทมหาชนที่รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

(๗) ภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ดำเนินการสรรหา ต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในกระทรวงที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้วแต่กรณี

(๘) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๙) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำกับกระทรวงนั้น ๆ

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ อนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเกี่ยวกับการกำหนดแนวทาง วิธีการ การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ อนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวง อนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มจังหวัด หรือกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงอื่น

ข้อ ๔ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีที่กำหนดในข้อ ๒ และเสนอรัฐมนตรีแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันครบวาระ

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

ข้อ ๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๓

(๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

/ข้อ ๖ ...

ข้อ ๖ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ไม่มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงให้อยู่ในดุลยพินิจของรัฐมนตรีในการที่จะพิจารณาให้มีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือไม่ก็ได้

(๒) ในกรณีที่มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงตามข้อ ๑ ให้ดำเนินการสรรหาและเสนอรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน

การดำเนินการสรรหาให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในข้อ ๒ มาใช้บังคับกับการสรรหาประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๗ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

ข้อ ๘ การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการดำเนินการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงในเรื่องนั้น

ข้อ ๙ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผลของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกำหนด

(๒) สอบทาน ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

(๓) สอบทานรายงานผลการดำเนินงานและรายงานผลสถานะทางการเงินของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด

(๔) รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงให้รัฐมนตรี พร้อมทั้งส่งสำเนาให้ปลัดกระทรวงและคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการทราบทุกหกเดือน เว้นแต่มีเรื่องจำเป็นเร่งด่วนให้ รายงานทันที

/(๕) เรียก...

(๕) เรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดมาชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นหรือเรียกเอกสารหลักฐานต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการมอบหมาย

ข้อ ๑๐ ให้แต่ละกระทรวงโดยสำนักงานปลัดกระทรวงจัดสรรงบประมาณ จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ และสถานที่ทำงานที่เหมาะสมในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง พร้อมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

ให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสนับสนุนข้อมูลตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงร้องขอ

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงที่ได้มีการแต่งตั้งก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับดำรงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงตามประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์)
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๕๙/๑ ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐๒ ๓๕๖ ๙๙๙๙ โทรสาร ๐๒ ๒๘๑ ๗๘๘๒

http://opdc.link/M2YxZA

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

รายงานผลการประเมินตนเอง
ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ภาคราชการคณะต่าง ๆ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)
Public Sector Audit and Evaluation Commission

คำนำ

รายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ภาคราชการได้ประเมินผลการดำเนินงานในรอบการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยเฉพาะการประเมินเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แนวทางการทำงาน การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลในภาคราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ประเด็นปัญหา อุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไขต่อไปของคณะกรรมการฯ

รายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ นี้ รวบรวมจากผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ คือ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ๓ คณะ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ ๔ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ คณะ ซึ่งมีกรอบการประเมินตนเอง ๒ รูปแบบ คือ ๑) การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) และ ๒) การประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง โดยแบ่งเป็น ๔ ด้าน คือ ๑) องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ๒) ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) ๓) การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) และ ๔) การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) ซึ่งเป็นการตอบแบบประเมินตนเองผ่านระบบสารสนเทศการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการทาง https://paec.opdc.go.th

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

มกราคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร

๑. ที่มา ๑

๒. กรอบการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑

๓. สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๑ สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ ๒

๓.๒ สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ ๔

๓.๓ การเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ๖

๔. สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๑ สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ ๖

๔.๒ สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ ๘

ภาคผนวก

- ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑
- ผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป.ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑
- ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒
- ผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป.ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

บทสรุปผู้บริหาร

การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาทบทวนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานในเรื่องใดบ้าง ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงาน เพื่อช่วยให้การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลในภาคราชการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒ มีกรอบการประเมินตนเอง ๒ รูปแบบ คือ ๑) การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) และ ๒) การประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ คือ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ๓ คณะ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ ๔ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ คณะ ตอบแบบประเมินตนเองผ่านระบบสารสนเทศการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการทาง https://paec.opdc.go.th ภายในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑๔ ท่าน จาก ๒๔๓ ท่าน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๗ โดยผลการประเมินตนเองของ ค.ต.ป. พบว่ามีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (Mean=๔.๓๒) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๔๖) รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๔.๓๔) ด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๔.๒๙) และด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๔.๑๗) และภาพรวมผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๔.๑๗) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๓๘) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๔.๒๐) ด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๔.๑๙) และด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๙๑)

การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ มี ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ตอบแบบประเมินตนเองผ่านระบบสารสนเทศการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการทาง https://paec.opdc.go.th ภายในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑๘ ท่าน จาก ๒๔๓ ท่าน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗๑ โดยผลการประเมินตนเองของ ค.ต.ป. พบว่ามีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๔.๐๐) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๒๔) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๔.๐๐) ด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๙๔) และด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๓.๘๑) และภาพรวมผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๓.๘๘) และ

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๐๗) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๓.๙๓) ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๓.๘๘) และด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๖๓)

จากการเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ พบว่า มีผลการปฏิบัติงานในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ (Mean=๓.๙๔) ลดลงจาก ครั้งที่ ๑ (Mean=๔.๒๐) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ผลการประเมิน ครั้งที่ ๒ ของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ลดลงจาก ครั้งที่ ๑ จากผลการประเมินตนเอง ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ จะเห็นได้ว่า ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีผลการประเมินสูงที่สุด และ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด มีผลการประเมินน้อยที่สุด

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อแนวทางการตรวจสอบและกลไกการดำเนินงาน โดยสรุปในภาพรวม เช่น ควรมีกระบวนการติดตามความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประชาสัมพันธ์งาน ค.ต.ป. เพื่อให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ นอกจากนี้ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลควรมุ่งเน้นการตรวจติดตามและประเมินผลภาคราชการในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ทันที และลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยได้จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่สำคัญของ ค.ต.ป. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจการดำเนินงานของ ค.ต.ป. ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ที่ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลเข้าถึงสาธารณชนได้จำนวนมากและรวดเร็ว การสร้างกลุ่มไลน์เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ และเป็นช่องทางการติดต่อระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดแผนเพื่อให้มีการติดตามในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) โดย อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ได้เสนอประเด็นการตรวจสอบที่เห็นว่ามีความสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ทันสถานการณ์ อาทิ ประเด็นการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (OTOP/SME) ประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และประเด็นประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลในการดำเนินงานสวัสดิการภาครัฐ : ระบบหลักประกันสุขภาพ

รายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. ที่มา

๑.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๔ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเอง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ได้พิจารณาทบทวนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมาว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานเรื่องใด ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงานเพื่อช่วยให้การตรวจสอบและประเมินผลในภาคราชการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๒ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบอนุมัติในหลักการให้ฝ่ายเลขานุการฯ เป็นผู้ดำเนินการปรับแบบสอบถามการประเมินตนเองของคณะกรรมการฯ เพื่อนำมาปรับปรุงระบบการดำเนินงานให้ทันต่อสถานการณ์

๑.๓ สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทบทวนแบบประเมินตนเอง พบว่าบางคำถามไม่มีความจำเป็น เช่น จำนวนครั้งของการประชุมที่เหมาะสม และจำนวนแบบสอบถามมีหลายชุด ทำให้มีข้อคำถามจำนวนมาก รวมทั้งผลการประเมินจากข้อคำถามเดิมไม่ได้สะท้อนผลการทำงาน ทำให้ไม่สามารถนำข้อคิดเห็นมาพัฒนางานได้มากเท่าที่ควร (ยกเว้นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดซึ่งเป็นประโยชน์) เป็นต้น จึงได้นำปัญหาที่พบมาปรับปรุงแบบประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่จะพัฒนางานด้านการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลในภาคราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. กรอบการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กรอบการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มี ๒ แบบ คือ ๑) การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) และ ๒) การประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีรายละเอียดดังนี้

คณะกรรมการ/ คณะอนุกรรมการ	กรอบการประเมินตนเอง	จำนวน ข้อคำถาม
๑. ค.ต.ป.	๑.๑ องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ๑.๒ ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) ๑.๓ การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) ๑.๔ การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)	๑๐ ข้อ
๒. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง	๒.๑ องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ๒.๒ ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) ๒.๓ การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) ๒.๔ การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)	๑๑ ข้อ

โดยมีระดับช่วงเกณฑ์การวัดระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้
คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
คะแนนเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ดี
คะแนนเฉลี่ย ๑.๘๑ - ๒.๖๐ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ พอใช้
คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

๓. สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๑ สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้ขอความร่วมมือคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ คือ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ๓ คณะ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ ๔ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ คณะ ตอบแบบประเมินตนเองผ่านระบบสารสนเทศการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการทาง https://paec.opdc.go.th ภายในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียดสรุป ดังนี้

๓.๑.๑ จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการที่ดำเนินการประเมินตนเองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ ดังนี้

คณะกรรมการ	จำนวนกรรมการทั้งหมด (ท่าน)	จำนวนกรรมการที่ประเมินตนเอง (ท่าน)
ค.ต.ป.	๑๘	๑๒
อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ	๗๓	๕๖
ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ กระทรวง	๑๕๒	๑๔๖
รวม	**๒๔๓**	**๒๑๔** **ร้อยละ ๘๘.๐๗**

๓.๑.๒ สรุปภาพรวมผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำงบปีประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

ฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้รวบรวมสรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ คือ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ๓ คณะ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ ๔ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ คณะ สรุปได้ ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	ผลการประเมินตนเอง พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ (ค่าเฉลี่ยคะแนน/ความหมายระดับคะแนน)					
	ค.ต.ป.	อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง	อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด	อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ	ค.ต.ป. ประจำกระทรวง	เฉลี่ยรวมรายด้าน
๑.องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill)	๔.๔๖ ดีเยี่ยม	๔.๑๔ ดีมาก	๔.๕๐ ดีเยี่ยม	๔.๒๘ ดีเยี่ยม	๔.๖๒ ดีเยี่ยม	๔.๔๐ ดีเยี่ยม
๒. ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge)	๔.๓๔ ดีเยี่ยม	๔.๑๔ ดีมาก	๔.๐๗ ดีมาก	๔.๑๑ ดีมาก	๔.๔๗ ดีเยี่ยม	๔.๒๓ ดีเยี่ยม
๓. การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output)	๔.๒๙ ดีเยี่ยม	๓.๘๐ ดีมาก	๓.๘๐ ดีมาก	๓.๗๗ ดีมาก	๔.๒๗ ดีมาก	๓.๙๙ ดีมาก
๔. การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)	๔.๑๗ ดีมาก	๓.๘๔ ดีมาก	๔.๔๐ ดีเยี่ยม	๔.๑๒ ดีเยี่ยม	๔.๔๐ ดีเยี่ยม	๔.๑๙ ดีมาก
เฉลี่ยรวม ๔.๒๐ ดีมาก	**๔.๓๒** ดีเยี่ยม	**๓.๙๘** ดีมาก	**๔.๑๙** ดีมาก	**๔.๐๗** ดีมาก	**๔.๔๔** ดีเยี่ยม	-

๓.๑.๒.๑ ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

ภาพรวมผลการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ ของ ค.ต.ป. พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (Mean=๔.๓๒) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๔๖) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๔.๓๔) ด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๔.๒๙) และด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๔.๑๗)

๓.๑.๒.๒ ผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

ภาพรวมผลการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๔.๑๗) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๓๘) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๔.๒๐) ด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๔.๑๙) และด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๙๑)

๓.๒ สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

ฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ขอรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ คือ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ๓ คณะ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ ๔ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ คณะ ตอบแบบประเมินตนเองผ่านระบบสารสนเทศการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการทาง https://paec.opdc.go.th ภายในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียดสรุป ดังนี้

๓.๒.๑ จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ที่ดำเนินการประเมินตนเองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ ดังนี้

คณะกรรมการ	จำนวนกรรมการทั้งหมด (ท่าน)	จำนวนกรรมการที่ประเมินตนเอง (ท่าน)
ค.ต.ป.	๑๘	๑๖
อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๑ ๒ และ ๓	๒๖	๒๓
อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด	๑๐	๗
อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ คณะที่ ๑ ๒ ๓ และ ๔	๓๗	๒๘
ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ กระทรวง	๑๕๒	๑๔๔
รวม	**๒๔๓**	**๒๑๘ (ร้อยละ ๘๙.๗๑)**

๓.๒.๒ สรุปภาพรวมผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

ฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้รวบรวมสรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ คือ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ๓ คณะ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ ๔ คณะ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ๒๐ คณะ สรุปได้ ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	ผลการประเมินตนเอง พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ (ค่าเฉลี่ยคะแนน/ความหมายระดับคะแนน)					
	ค.ต.ป.	อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง	อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด	อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ	ค.ต.ป. ประจำกระทรวง	เฉลี่ยรวมรายด้าน
๑.องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill)	๔.๒๔ ดีเยี่ยม	๔.๐๑ ดีมาก	๓.๘๒ ดีมาก	๔.๐๖ ดีมาก	๔.๕๔ ดีเยี่ยม	**๔.๑๓ ดีมาก**
๒. ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge)	๔.๐๐ ดีมาก	๓.๗๖ ดีมาก	๓.๘๑ ดีมาก	๓.๘๖ ดีมาก	๔.๔๓ ดีเยี่ยม	**๓.๙๗ ดีมาก**
๓. การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output)	๓.๙๔ ดีมาก	๓.๕๖ ดีมาก	๓.๔๘ ดีมาก	๓.๕๕ ดีมาก	๔.๒๙ ดีมาก	**๓.๗๖ ดีมาก**

แนวทางปฏิบัติ	ผลการประเมินตนเอง พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ (ค่าเฉลี่ยคะแนน/ความหมายระดับคะแนน)					
	ค.ต.ป.	อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง	อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด	อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ	ค.ต.ป. ประจำกระทรวง	เฉลี่ยรวมรายด้าน
๔. การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)	๓.๘๑ ดีมาก	๓.๙๖ ดีมาก	๓.๒๙ ดี	๓.๙๒ ดีมาก	๔.๔๗ ดีมาก	**๓.๘๙ ดีมาก**
เฉลี่ยรวม ๓.๙๔ ดีมาก	**๔.๐๐ ดีมาก**	**๓.๘๒ ดีมาก**	**๓.๖๐ ดีมาก**	**๓.๘๕ ดีมาก**	**๔.๔๓ ดีเยี่ยม**	-

ภาพรวมผลการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ ของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๓.๙๔) และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินในภาพรวมระหว่างกลุ่ม พบว่า การประเมินตนเองของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมีผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๔๓) รองลงมา ได้แก่ ค.ต.ป. (Mean=๔.๐๐) อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ (Mean=๓.๘๕) อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง (Mean=๓.๘๒) และกลุ่มจังหวัด (Mean=๓.๖๐) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมแต่ละด้านของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๑๓) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๓.๙๗) ด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๓.๘๙) และด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๗๖)

๓.๒.๒.๑ ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

ภาพรวมผลการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ ของ ค.ต.ป. พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๔.๐๐) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๒๔) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๔.๐๐) ด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๙๔) และด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๓.๘๑)

๓.๒.๒.๒ ผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

ภาพรวมผลการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พบว่า มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=๓.๘๘) และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานในภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ผลการประเมินสูงที่สุด (Mean=๔.๐๗) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) (Mean=๓.๙๓) ด้านความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) (Mean=๓.๘๘) และด้านการรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output) (Mean=๓.๖๓)

๓.๓ การเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ	ผลการประเมินตนเอง	
	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒
ค.ต.ป.	๔.๓๒	๔.๐๐
อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง	๓.๙๘	๓.๘๒
อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด	๔.๑๙	๓.๖๐
อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ	๔.๐๗	๓.๘๕
ค.ต.ป. ประจำกระทรวง	๔.๔๔	๔.๔๓
ภาพรวม	**๔.๒๐**	**๓.๙๔**

จากการเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ พบว่า มีผลการปฏิบัติงานในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ (Mean=๓.๙๔) ลดลงจาก ครั้งที่ ๑ (Mean=๔.๒๐) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ผลการประเมิน ครั้งที่ ๒ ของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ลดลงจาก ครั้งที่ ๑ จากผลการประเมินตนเอง ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ จะเห็นได้ว่า ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีผลการประเมินสูงที่สุด และ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด มีผลการประเมินน้อยที่สุด

๔. สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๑ สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากความเห็นและข้อเสนอแนะแล้ว สรุปประเด็นในภาพรวม ดังนี้

๑) ควรเปลี่ยนวิธีการประเมินจากการคัดเลือกโครงการมาเป็นการกำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลโครงการตั้งแต่การวางแผน โดยให้หน่วยงานหลักรับผิดชอบ คือ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในส่วนกระบวนการของบประมาณ การใช้งบประมาณ ให้สำนักงบประมาณ กรรมาธิการรัฐสภา กรมบัญชีกลาง รับผิดชอบ สำหรับการติดตามประเมินผลให้สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงาน ก.พ.ร. ค.ต.ป. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รับผิดชอบ และในส่วนการวิเคราะห์ความเข้มแข็งให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รับผิดชอบ ทั้งนี้ หากมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงผลการดำเนินงาน เช่น การมีหมายเลขโครงการที่ตรงกัน การปักหมุดแจ้งตำแหน่งหรือระบุพื้นที่ของโครงการ เป็นต้น จะทำให้ฝ่ายบริหาร รวมถึง ค.ต.ป. สามารถดึงข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมและความผิดปกติในจุดหนึ่งจุดใดได้ทั่วประเทศ

๒) ควรมีการประสานงานร่วมกันระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบ เป็นการลดความซ้ำซ้อนในการตรวจสอบและประเมินผล อันจะส่งผลให้การดำเนินงานในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ควรมีกระบวนการติดตามความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องว่ามีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้อย่างชัดเจน และแจ้งให้สาธารณชนรับทราบผลการดำเนินการดังกล่าว

๔) การตรวจสอบและประเมินผลของ ค.ต.ป. นอกจากการเชิญหน่วยงานมาชี้แจงข้อมูลและข้อเท็จจริงแล้ว ค.ต.ป. ควรที่จะตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่โครงการด้วยเพื่อจะได้ทราบปัญหาและอุปสรรคและเสนอแนะหน่วยงานด้วย

๕) ควรมีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ และข้อมูลในการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

๖) แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ ควรมีการประกาศใช้หรือแจ้งแนวทางการปฏิบัติให้กับ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ เพื่อให้สามารถจัดทำแผนการตรวจสอบและประเมินผล และวางแผนการตรวจสอบได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ ส่งผลให้สามารถดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลได้อย่างเต็มที่

๗) ค.ต.ป. ควรกำหนดให้การตรวจสอบและประเมินผลแบบบูรณาการร่วมกันของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง โดยให้ ค.ต.ป. กำหนดแผนการตรวจสอบแบบบูรณาการ มีการจัดทำคำของบประมาณการตรวจสอบแบบบูรณาการ ให้มีลักษณะคล้ายกับผู้ตรวจราชการประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการประจำกระทรวง ทั้งนี้เพื่อให้การรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย

๘) การรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ควรนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ หรือการพิจารณาปรับย้ายผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน โดยควรใช้หลักเกณฑ์จากการรายงานผลการตรวจสอบฯ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาด้วย

๙) การกำหนดประเด็นการตรวจสอบฯ และแนวทางการตรวจสอบฯ ควรพิจารณาภาพรวมและสะท้อนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมทั้งการกำหนดประเด็นการตรวจสอบฯ ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๑๐) รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ควรรายงานความก้าวหน้ารอบ ๖ เดือนแรก และรายงานฉบับสมบูรณ์ เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อค้นพบว่าโครงการมีความเสี่ยงให้สามารถรายงานและให้ข้อเสนอแนะได้ทันที

๑๑) ค.ต.ป. ควรนำผลการดำเนินงานหรือการพิจารณาข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการต่าง ๆ บรรจุในระบบการตรวจสอบและประเมินลภาคราชการ เพื่อให้กรรมการได้ทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่เสนอไป

๑๒) หน่วยงานไม่มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ช่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของ ค.ต.ป. ให้เป็นการเฉพาะและไม่มีงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนการทำงาน ค.ต.ป. เช่น การลงพื้นที่ ค่าจัดประชุม เป็นต้น

๑๓) ในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานควรมีการจัดทำโมเดลการปฏิบัติภารกิจบริการประชาชนโดยพิจารณาจากภารกิจของหน่วยงานที่มีลักษณะเหมือนกัน และหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานต้นน้ำ กลางน้ำหรือปลายน้ำของภารกิจ ซึ่งจะทำให้ค้นพบว่าจุดอ่อนอยู่ในขั้นตอนใด ส่งผลให้แก้ไขปัญหาได้ตรงจุด

๔.๒ สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากความเห็นและข้อเสนอแนะแล้ว สรุปประเด็นในภาพรวม ดังนี้

๑) การตรวจสอบและประเมินผลปัจจุบันที่ใช้กลไก อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในประเด็นที่กำหนด ซึ่งในระยะยาวอาจไม่ยั่งยืน (sustainable) หรือพอเพียงที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความผิดปกติที่เกิดจากการดำเนินงานเนื่องจากแต่ละกระทรวงมีโครงการจำนวนมาก และเพื่อให้การตรวจสอบครอบคลุม ค.ต.ป. อาจจะต้องวางแผนในเรื่อง digital transformation ที่พึ่งพาระบบข้อมูลในการดำเนินงานของส่วนราชการโดยอาจจะใช้ข้อมูลจากระบบ GFMIS ควบคู่กับข้อมูลการแสดงความคิดเห็นหรือการร้องเรียนความเดือดร้อนของประชาชนมาช่วยดำเนินการ

๒) ควรมีการประชุมให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และค.ต.ป. ประจำกระทรวง รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเพื่อให้เห็นความสำคัญต่อคณะกรรมการและให้เป็นที่รู้จัก

๓) ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการต่าง ๆ อาจไม่ครบถ้วนและครอบคลุม ซึ่งมีผลต่อการวินิจฉัยและให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้องแม่นยำ และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้จริง จึงอาจกำหนดให้มีการติดตามและศึกษาเชิงลึกในกรณีสำคัญ และทันต่อเหตุการณ์ซึ่งจะส่งผลในภาพรวมหรือภาพกว้างของประเทศ ปีละ ๑ เรื่อง เพื่อเป็นจุดเน้น และให้ความสำคัญของคณะกรรมการที่ต้องการขับเคลื่อนการดำเนินการในแต่ละปี

๔) คณะกรรมการมีจำนวนค่อนข้างมากส่งผลให้การจัดทำรายงานต้องใช้ระยะเวลามาก ดังนั้น หากคณะกรรมการตรวจสอบแล้วพบประเด็นความเสี่ยงหรือข้อบ่งชี้ที่อาจให้การดำเนินงานโครงการของหน่วยรับตรวจไม่ประสบความสำเร็จ หรือไม่เป็นไปตามแผน ควรเร่งจัดทำรายงานทันที โดยไม่จำเป็นต้องส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕) คณะกรรมการควรมีการเสนอแนะหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาเชิงรุกให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการแจ้งเตือนผู้บริหารระดับสูงให้รู้ถึงแนวโน้มของปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถวางแผนหรือหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที ตลอดจนควรมีการติดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการว่าได้นำไปสู่การปรับปรุงระบบให้เกิดเป็นรูปธรรม

๖) ในการแต่งตั้งคณะกรรมการควรให้มีการพิจารณาบุคคลนอกด้วย เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

๗) ควรมีรูปแบบของการติดตามผลการตรวจสอบฯ ที่ได้มอบให้ส่วนราชการไปดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. โดยให้มาชี้แจงผลการดำเนินงานให้ทราบ หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้

๘) ควรเน้นการตรวจติดตามและประเมินผลภาคราชการในเรื่อง early warning ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

๙) หน่วยงานควรมีระบบติดตามในลักษณะของ self monitoring สำหรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

จากความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ข้างต้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อความเห็นดังกล่าวแล้ว ดังนี้

๑) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่สำคัญของ ค.ต.ป. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานของค.ต.ป. ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ที่ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลเข้าถึงสาธารณชนได้จำนวนมากและรวดเร็ว การสร้างกลุ่มไลน์เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ และเป็นช่องทางการติดต่อระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

๒) กำหนดแผนเพื่อให้มีการติดตามในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) โดย อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ได้เสนอประเด็นการตรวจสอบที่เห็นมีความสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ทันสถานการณ์ อาทิ ประเด็นการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (OTOP/SME) ประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และประเด็นประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลในการดำเนินงานสวัสดิการภาครัฐ : ระบบหลักประกันสุขภาพ

ภาคผนวก

- ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑
- ผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑
- ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒
- ผลการประเมินตนเองของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

ผลการประเมินตนเอง
ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

การให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

แนวทางปฏิบัติ		คะแนนเฉลี่ย
ผลคะแนนเฉลี่ยรวม		**๔.๓๒**
๑. องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill)		**๔.๔๖**
๑.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ค.ต.ป. มีจำนวนที่เหมาะสม ช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ ค.ต.ป. ให้มีประสิทธิภาพ	๔.๔๒
๑.๒	คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายเพียงพอที่จะช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ ค.ต.ป. มีประสิทธิภาพ	๔.๕๐
๑.๓	คณะกรรมการมีการวางนโยบาย ทบทวนและปรับปรุงแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป	๔.๕๐
๑.๔	คณะกรรมการได้ส่งเสริมและเสนอแนะมาตรการแก่ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ	๔.๔๒
๒. ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge)		**๔.๓๔**
๒.๑	คณะกรรมการได้เสนอแนวคิด/วิธีการใหม่ ในการแก้ไขปัญหาและ/หรือ ผลักดันให้ภาครัฐมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในรูปแบบที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน	๔.๔๒
๒.๒	กรณีที่ท่านพบว่าการดำเนินงานไม่สะท้อนหลักธรรมาภิบาล ท่านได้มีการเสนอแนะหรือให้ข้อสังเกตในการดำเนินการดังกล่าว	๔.๒๕
๓. การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output)		**๔.๒๙**
๓.๑	การรายงานผลในเชิงส่งสัญญานเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ/รัฐบาลสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที	๔.๓๓
๓.๒	คณะกรรมการนำข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลการตรวจสอบฯ นำไปสู่การกำหนดแนวทาง/วิธีการปฏิบัติให้ดีขึ้น	๔.๒๕
๔. การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)		**๔.๑๗**
๔.๑	การตรวจสอบของคณะกรรมการในปัจจุบันได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผล และรายงานข้อเสนอแนะ/แนวทางเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด หรือผลกระทบในวงกว้างและส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	๔.๑๗

ผลการประเมินตนเอง
ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑

การให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ

แนวทางปฏิบัติ	ผลคะแนน									คะแนนเฉลี่ยรายด้าน
	อ.ค.ต.ป.								ค.ต.ป. กระทรวง	
	กลุ่มกระทรวง			กลุ่มจังหวัด	เฉพาะกิจ					
	๑	๒	๓		๑	๒	๓	๔		
ผลคะแนนเฉลี่ยรวม	**๓.๙๕**	**๓.๘๑**	**๔.๑๙**	**๔.๑๙**	**๔.๔๑**	**๓.๖๐**	**๓.๙๔**	**๔.๓๔**	**๔.๔๔**	**๔.๑๗**
๑. องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill)	**๔.๒๕**	**๓.๘๖**	**๔.๓๒**	**๔.๕๐**	**๔.๖๖**	**๓.๘๓**	**๔.๒๕**	**๔.๓๖**	**๔.๖๒**	**๔.๓๘**
๑.๑ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีจำนวนที่เหมาะสม ช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ให้มีประสิทธิภาพ	๔.๓๓	๔.๑๔	๓.๘๘	๔.๖๐	๔.๕๐	๓.๖๗	๔.๑๑	๔.๔๓	๔.๖๓	๔.๓๘
๑.๒ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายเพียงพอที่จะช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีประสิทธิภาพ	๔.๓๓	๓.๘๖	๔.๖๓	๔.๖๐	๔.๘๘	๓.๘๓	๔.๒๒	๔.๔๓	๔.๖๒	๔.๔๖
๑.๓ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีการกำกับดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผลของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ค.ต.ป. กำหนด	๔.๓๓	๓.๗๑	๔.๕๐	๔.๖๐	๔.๖๓	๔.๐๐	๔.๓๓	๔.๒๙	๔.๖๓	๔.๔๓
๑.๔ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีการสอบทาน ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่กระทรวง หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔.๐๐	๓.๗๑	๔.๒๕	๔.๒๐	๔.๖๓	๓.๘๓	๔.๓๓	๔.๒๙	๔.๕๘	๔.๒๖
๒. ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge)	**๔.๑๗**	**๔.๐๐**	**๔.๒๕**	**๔.๐๗**	**๔.๔๒**	**๓.๕๐**	**๔.๑๕**	**๔.๓๘**	**๔.๔๗**	**๔.๒๐**
๒.๑ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบมีองค์ความรู้และความสามารถที่หลากหลายสามารถปฏิบัติภารกิจที่สะท้อน	๔.๖๗	๔.๔๓	๔.๓๘	๔.๔๐	๔.๗๕	๔.๐๐	๔.๖๗	๔.๗๑	๔.๗๑	๔.๕๓

แนวทางปฏิบัติ	ผลคะแนน									คะแนนเฉลี่ยรายด้าน
	อ.ค.ต.ป.								ค.ต.ป. กระทรวง	
	กลุ่มกระทรวง			กลุ่มจังหวัด	เฉพาะกิจ					
	๑	๒	๓		๑	๒	๓	๔		
ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ/อนุกรรมการได้										
๒.๒ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจของกลุ่มกระทรวง/กลุ่มจังหวัด/กระทรวง รวมทั้งนโยบายหรือมาตรการสำคัญของประเทศสามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหา หรือให้ความเห็นที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	๔.๐๐	๔.๒๙	๔.๓๘	๔.๔๐	๔.๕๐	๓.๖๗	๔.๔๔	๔.๔๓	๔.๕๙	๔.๓๗
๒.๓ การดำเนินการระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีช่องทาง/กิจกรรมสนับสนุนเพียงพอให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และสามารถทำงานร่วมกันได้ รวมทั้งจำนวนครั้งประชุมมีความเหมาะสม	๓.๘๓	๓.๒๙	๔.๐๐	๓.๔๐	๔.๐๐	๒.๘๓	๓.๓๓	๔.๐๐	๔.๐๙	๓.๖๘
๓. การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output)	**๓.๗๒**	**๓.๕๒**	**๔.๑๗**	**๓.๘๐**	**๔.๐๔**	**๓.๓๙**	**๓.๔๕**	**๔.๑๙**	**๔.๒๗**	**๓.๙๑**
๓.๑ การรายงานผลในเชิงส่งสัญญานเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ/รัฐบาลสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที	๓.๘๓	๓.๕๗	๓.๗๕	๓.๖๐	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๕๖	๔.๒๙	๔.๒๔	๓.๘๖
๓.๒ การจัดเก็บและการจัดการข้อมูลระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีความถูกต้องสะดวกในการนำไปศึกษาวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ	๓.๖๗	๓.๔๓	๔.๒๕	๓.๔๐	๔.๐๐	๓.๑๗	๓.๕๖	๔.๒๙	๔.๒๔	๓.๗๙
๓.๓ การประชุม การลงพื้นที่ และการสนับสนุนทรัพยากร เพียงพอต่อการทำงานของคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ ซึ่งได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผล (Audit Committee)	๓.๖๗	๓.๕๗	๔.๕๐	๔.๔๐	๔.๑๓	๓.๓๓	๓.๒๒	๔.๐๐	๔.๓๓	๔.๐๘

แนวทางปฏิบัติ	ผลคะแนน									คะแนนเฉลี่ยรายด้าน
	อ.ค.ต.ป.								ค.ต.ป. กระทรวง	
	กลุ่มกระทรวง			กลุ่มจังหวัด	เฉพาะกิจ					
	๑	๒	๓		๑	๒	๓	๔		
๔. การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)	**๓.๖๗**	**๓.๘๖**	**๔.๐๐**	**๔.๔๐**	**๔.๕๐**	**๓.๖๗**	**๓.๘๙**	**๔.๔๓**	**๔.๔๐**	**๔.๑๙**
๔.๑ การตรวจสอบของคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ ในปัจจุบันได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผล และรายงานข้อเสนอแนะ/แนวทางเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดหรือผลกระทบในวงกว้าง และส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	๓.๖๗	๓.๘๖	๔.๐๐	๔.๔๐	๔.๕๐	๓.๖๗	๓.๘๙	๔.๔๓	๔.๔๐	๔.๑๙
ผลคะแนนเฉลี่ยรวม	**๓.๙๘**			**๔.๑๙**	**๔.๐๗**				**๔.๔๔**	**๔.๑๗**

ผลการประเมินตนเอง
ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

การให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

แนวทางปฏิบัติ		คะแนนเฉลี่ย
ผลคะแนนเฉลี่ยรวม		**๔.๐๐**
๑. องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill)		**๔.๒๔**
๑.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ค.ต.ป. มีจำนวนที่เหมาะสม ช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ ค.ต.ป. ให้มีประสิทธิภาพ	๔.๐๐
๑.๒	คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายเพียงพอที่จะช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ ค.ต.ป. มีประสิทธิภาพ	๔.๒๕
๑.๓	คณะกรรมการมีการวางนโยบาย ทบทวนและปรับปรุงแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป	๔.๓๘
๑.๔	คณะกรรมการได้ส่งเสริมและเสนอแนะมาตรการแก่ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ	๔.๓๑
๒. ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge)		**๔.๐๐**
๒.๑	คณะกรรมการได้เสนอแนวคิด/วิธีการใหม่ ในการแก้ไขปัญหาและ/หรือ ผลักดันให้ภาครัฐมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในรูปแบบที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน	๔.๑๙
๒.๒	กรณีที่ท่านพบว่าการดำเนินงานไม่สะท้อนหลักธรรมาภิบาล ท่านได้มีการเสนอแนะหรือให้ข้อสังเกตในการดำเนินการดังกล่าว	๓.๘๑
๓. การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output)		**๓.๙๔**
๓.๑	การรายงานผลในเชิงส่งสัญญานเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ/รัฐบาลสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที	๓.๘๑
๓.๒	คณะกรรมการนำข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลการตรวจสอบฯ นำไปสู่การกำหนดแนวทาง/วิธีการปฏิบัติให้ดีขึ้น	๔.๐๖
๔. การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)		**๓.๘๑**
๔.๑	การตรวจสอบของคณะกรรมการในปัจจุบันได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผล และรายงานข้อเสนอแนะ/แนวทางเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด หรือผลกระทบในวงกว้างและส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	๓.๘๑

ผลการประเมินตนเอง
ของ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด อ.ค.ต.ป. เฉพาะกิจ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

การให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ

แนวทางปฏิบัติ	ผลคะแนน									คะแนนเฉลี่ยรายด้าน
	อ.ค.ต.ป.								ค.ต.ป. กระทรวง	
	กลุ่มกระทรวง			กลุ่มจังหวัด	เฉพาะกิจ					
	๑	๒	๓		๑	๒	๓	๔		
ผลคะแนนเฉลี่ยรวม	๔.๑๑	๓.๕๖	๓.๘๐	๓.๖๐	๓.๔๗	๓.๖๗	๓.๙๖	๔.๓๐	๔.๔๓	**๓.๘๘**
๑. องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill)	๔.๒๕	๓.๗๘	๔.๐๑	๓.๘๒	๓.๗๑	๓.๙๓	๔.๑๙	๔.๔๒	๔.๕๔	**๔.๐๗**
๑.๑ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีจำนวนที่เหมาะสม ช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงให้มีประสิทธิภาพ	๔.๒๙	๓.๗๕	๔.๑๓	๔.๐๐	๓.๖๗	๔.๒๙	๔.๐๐	๔.๑๗	๔.๕๐	**๔.๐๙**
๑.๒ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายเพียงพอที่จะช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีประสิทธิภาพ	๔.๑๔	๓.๗๕	๔.๑๓	๓.๘๖	๓.๘๓	๔.๑๔	๔.๔๔	๔.๕๐	๔.๕๙	**๔.๑๕**
๑.๓ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีการกำกับดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผลของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ค.ต.ป. กำหนด	๔.๔๓	๔.๐๐	๓.๘๘	๓.๗๑	๓.๘๓	๓.๕๗	๔.๒๒	๔.๕๐	๔.๕๘	**๔.๐๘**
๑.๔ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีการสอบทาน ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่กระทรวง หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔.๑๔	๓.๖๓	๓.๘๘	๓.๗๑	๓.๕๐	๓.๗๑	๔.๑๑	๔.๕๐	๔.๕๐	**๓.๙๖**
๒. ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge)	๔.๑๐	๓.๓๘	๓.๗๙	๓.๘๑	๓.๖๑	๓.๕๒	๔.๐๗	๔.๒๒	๔.๔๓	**๓.๘๘**
๒.๑ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบมีองค์ความรู้และความสามารถที่หลากหลายสามารถปฏิบัติภารกิจที่สะท้อน	๔.๒๙	๓.๗๕	๔.๑๓	๔.๐๐	๓.๘๓	๔.๐๐	๔.๓๓	๔.๕๐	๔.๖๕	**๔.๑๖**

แนวทางปฏิบัติ	ผลคะแนน									คะแนนเฉลี่ยรายด้าน
	อ.ค.ต.ป.								ค.ต.ป. กระทรวง	
	กลุ่มกระทรวง			กลุ่มจังหวัด	เฉพาะกิจ					
	๑	๒	๓		๑	๒	๓	๔		
ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ/อนุกรรมการได้										
๒.๒ คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจของกลุ่มกระทรวง/กลุ่มจังหวัด/กระทรวง รวมทั้งนโยบายหรือมาตรการสำคัญของประเทศ สามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหา หรือให้ความเห็นที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	๔.๑๔	๓.๘๘	๔.๐๐	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๗๑	๔.๔๔	๔.๓๓	๔.๕๗	**๔.๐๘**
๒.๓ การดำเนินการระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีช่องทาง/กิจกรรมสนับสนุนเพียงพอให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และสามารถทำงานร่วมกันได้ รวมทั้งจำนวนครั้งประชุมมีความเหมาะสม	๓.๘๖	๒.๕๐	๓.๒๕	๓.๔๓	๓.๓๓	๒.๘๖	๓.๔๔	๓.๘๓	๔.๐๗	**๓.๔๐**
๓. การรายงานผลจากการตรวจสอบฯ (output)	๓.๙๕	๓.๐๙	๓.๖๓	๓.๔๘	๓.๒๒	๓.๓๘	๓.๕๖	๔.๐๕	๔.๒๙	**๓.๖๓**
๓.๑ การรายงานผลในเชิงส่งสัญญานเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ/รัฐบาลสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที	๓.๘๖	๓.๑๓	๓.๖๓	๓.๒๙	๓.๓๓	๓.๗๑	๓.๗๘	๔.๐๐	๔.๓๑	**๓.๖๗**
๓.๒ การจัดเก็บและการจัดการข้อมูลระหว่าง อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง มีความถูกต้องสะดวกในการนำไปศึกษาวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ	๓.๘๖	๓.๑๓	๓.๕๐	๓.๒๙	๓.๑๗	๓.๑๔	๓.๕๖	๔.๓๓	๔.๒๐	**๓.๕๘**
๓.๓ การประชุม การลงพื้นที่ และการสนับสนุนทรัพยากร เพียงพอต่อการทำงานของคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ ซึ่งได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผล (Audit Committee)	๔.๑๔	๓.๐๐	๓.๗๕	๓.๘๖	๓.๑๗	๓.๒๙	๓.๓๓	๓.๘๓	๔.๓๗	**๓.๖๔**

แนวทางปฏิบัติ	ผลคะแนน									คะแนนเฉลี่ยรายด้าน
	อ.ค.ต.ป.								ค.ต.ป. กระทรวง	
	กลุ่มกระทรวง			กลุ่มจังหวัด	เฉพาะกิจ					
	๑	๒	๓		๑	๒	๓	๔		
๔. การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome)	๔.๑๔	๔.๐๐	๓.๗๕	๓.๒๙	๓.๓๓	๓.๘๖	๔.๐๐	๔.๕๐	๔.๔๗	**๓.๙๓**
๔.๑ การตรวจสอบขอคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ ในปัจจุบันได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการตรวจสอบและประเมินผล และรายงานข้อเสนอแนะ/แนวทางเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด หรือผลกระทบในวงกว้าง และส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	๔.๑๔	๔.๐๐	๓.๗๕	๓.๒๙	๓.๓๓	๓.๘๖	๔.๐๐	๔.๕๐	๔.๔๗	**๓.๙๓**
ผลคะแนนเฉลี่ยรวม	**๓.๘๒**			**๓.๖๐**	**๓.๘๕**				**๔.๔๓**	-

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๕๙/๑ ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐๒ ๓๕๖ ๙๙๙๙ โทรสาร ๐๒ ๒๘๑ ๗๘๘๒

http://opdc.link/MzhmNA

เอกสารประกอบวาระเพื่อทราบ

(หากไม่มีข้อทักท้วงให้ถือเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ/อนุมัติ)

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด – ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่างๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่างๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการฯ

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว๒๐๕๕

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้เสนอเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรรับทราบรายงานของ ค.ต.ป. ดังกล่าว ทั้งนี้ รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ในประเด็นปัญหา ระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ ประเด็นที่ ๔ กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต ได้มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วดังนี้

๑. แก้ไขระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ประกอบกับ ได้มีหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๗๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๓๔๘ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง การใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐข้างต้น

๒. ได้มีการ...

๒. ได้มีการกำหนดแนวทางการปรับปรุงระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP) เพื่อให้สามารถดำเนินการแบบออนไลน์ครบวงจร (end to end process) เพื่อรองรับนโยบาย Work from Home ดังนี้

๒.๑ ระยะที่ ๑ ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) และวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e - market) ให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ประกอบการดำเนินการยื่นข้อเสนอผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งกระบวนการ (Paperless) รองรับการลงลายมือชื่อในเอกสารแบบดิจิทัล (Digital Signature) ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างพัฒนาระบบงานดังกล่าว คาดว่าจะเริ่มใช้งานได้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ ระยะที่ ๒ ปรับปรุงกระบวนการจัดทำสัญญาและบริหารสัญญา ให้หน่วยงานของรัฐและคู่สัญญาสามารถลงลายมือชื่อในเอกสารแบบดิจิทัล (Digital Signature) ทั้งในเอกสารสัญญาและแนบท้ายสัญญา เอกสารการส่งมอบ เอกสารการตรวจรับพัสดุ รวมทั้งส่งข้อมูลไปยังระบบงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ส่งข้อมูลการขอเบิกจ่ายเงินค่าพัสดุไปยังระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) เพื่อเบิกจ่ายตรงให้คู่สัญญาได้ทันที ส่งข้อมูลสัญญาไปยังกรมสรรพากรเพื่อติดตามการจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างขอรับการจัดสรรเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินฝากค่าใช้จ่ายเก็บภาษีท้องถิ่นร้อยละ ๑๐ ของกระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๓ ระยะที่ ๓ ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของวิธีอื่น ได้แก่ วิธีเฉพาะเจาะจง และวิธีคัดเลือก ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งกระบวนการ (Paperless) ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. การพัฒนาระบบบริหารงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ (AFMIS) ได้ดำเนินการเพื่อใช้งานภายในกรมบัญชีกลาง ซึ่งจากการใช้งานพบว่า ยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงพัฒนาในหลายประเด็น เพื่อให้ระบบงานสามารถรองรับและครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน Back Office รวมทั้งจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาแนวทางการเชื่อมโยงกับระบบงานที่เกี่ยวข้องเพื่อความสะดวกคล่องตัวและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง
กองตรวจสอบภาครัฐ
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๘๕
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๖ ส.ค. ๖๔

ด่วนที่สุด
ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๙๓๐๖

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้ว เห็นควรรับทราบและให้ความเห็นชอบต่อเรื่องดังกล่าวตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเสนอ โดยมีความเห็นต่อรายงานผลการตรวจประเมินผลภาคราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังกล่าว ในปัญหาระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ ดังนี้

๑. ประเด็นที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่ ๓ การบริหารจัดการอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐถูกนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการพัฒนาฐานข้อมูลโครงการในพื้นที่ และเปิดให้หน่วยงานภาครัฐเข้าถึงได้โดยสะดวก เมื่อทราบถึงโครงการที่ได้เกิดขึ้นในอดีตและดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จะช่วยลดความซ้ำซ้อนและส่งเสริมให้เกิดการต่อยอดโครงการ สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า

๒. ประเด็นที่ ๓ ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ควรพิจารณาใช้โครงสร้างพื้นฐานในเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) เป็นเครื่องมือสำคัญในการดึงดูดนักลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนทางด้านวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม (Research Development and Innovation) เพื่อให้เกิดการรับถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศและพัฒนานวัตกรรมในประเทศได้อย่างก้าวกระโดด

/๓. ประเด็นที่ ๕ ...

๓. ประเด็นที่ ๕ การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต การสร้างงานวิจัยแบบเร่งด่วนที่สามารถเห็นผลได้ในระยะสั้น หน่วยงานวิจัยต้องมีขีดความสามารถที่พร้อมรับโจทย์ในสภาวะวิกฤต ซึ่งเกิดได้จากการลงทรัพยากรในการวางรากฐานทางด้าน ววน. ของประเทศให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดลำดับความสำคัญใหม่ที่ควรเพิ่มความสำคัญกับการลดความเสี่ยง ลดความเหลื่อมล้ำ และตั้งรับวิกฤตที่มีแนวโน้มจะเกิดถี่ขึ้นจากสภาวะโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ
โทร ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๖๘
โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๓๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๖ ส.ค. ๖๔

ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๗๗๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็น เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒ ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเป็นประโยชน์สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ อันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ตามความมุ่งหวังของรัฐบาลและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เห็นควรให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักตรวจสอบภายใน
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๓๓๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๓๓๕
E-mail : mia@opsmoac.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๖ ส.ค. ๖๔

ด่วนที่สุด
ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/ ๗๙๕๐

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่างๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่างๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่างๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่างๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องต่อรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการฯ ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเสนอ โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะรับข้อเสนอแนะในภาพรวมไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้คัดเลือกโครงการพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud service : GDCC) ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นหนึ่งในโครงการสำหรับจัดทำรายงานประเด็นสำคัญ (issue) ในการตรวจสอบกระบวนการพัฒนาและส่งเสริมการให้บริการแก่ประชาชน ภาครัฐและภาคเอกชนในรูปแบบดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยโครงการ GDCC ถือเป็นโครงการสำคัญที่จะสนับสนุนการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ครอบคลุมการพัฒนาและให้บริการโครงสร้างพื้นฐานคลาวด์กลางภาครัฐ การพัฒนาบุคลากร การผลักดันและสนับสนุนการบูรณาการและเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รวมถึงส่งเสริมนโยบายการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่หรือ Big Data อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนรัฐบาลให้เป็น Government as a Platform และการบูรณาการเชื่อมต่อข้อมูลเปิดภาครัฐข้ามหน่วยงานด้วย นอกจากนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) การกำหนดมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของระบบควบคุมการประชุมภายใต้ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคง

/ปลอดภัย ...

ปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถจัดประชุมได้อย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) (๒) การตรวจประเมินหรือรับรองความสอดคล้องของระบบควบคุมการประชุม เพื่อให้ผู้จัดประชุมสามารถเลือกใช้ระบบบริการที่มีมาตรฐาน สอดคล้องตามกฎหมาย และมีความมั่นคงปลอดภัย (๓) การจัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุม (Electronic Voting in Meetings) การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลสำหรับบริการภาครัฐและสำหรับนิติบุคคล และการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-signature) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น และ (๔) การดำเนินการจัดทำดาต้าแคตตาล็อกภาครัฐ (Government Data Catalog) หรือสมุดหน้าเหลืองข้อมูลภาครัฐที่สามารถเข้าใช้งานได้ง่าย อันจะช่วยให้การสืบค้นข้อมูลภาครัฐสำหรับการวิเคราะห์หรือพัฒนาการให้บริการดิจิทัลเป็นไปได้สะดวก รวดเร็ว และเป็นระบบมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๙๘
โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๙๐
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ strategy@mdes.go.th

[redacted]

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓ ส.ค. ๖๔

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ ๑๔๕๖

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็นเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องต่อรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) เสนอ ทั้งนี้ กระทรวงฯ อยู่ระหว่างเร่งรัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวง
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๑๐
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo.mnre@hotmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓๐ ก.ค. ๖๔

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๑๘/ ๑๕๑๗๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพ ๑๐๒๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ต่อรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงมหาดไทย มีความเห็นโดย

๑. รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ความเห็นชอบในหลักการต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พร้อมรับข้อเสนอเพื่อบริหาร กำกับดูแลไปยังส่วนราชการระดับกรมในสังกัด และจังหวัด ตลอดจนบูรณาการการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริบทที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๖๒๒ ๐๙๖๐
E-mail : kpiasdg@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓๕ ก.ค. ๖๔

คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี
เรื่องที่ ..

ชื่อเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. สรุปความเป็นมาของเรื่องที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอเรื่องเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑.๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้กำหนดประเด็นการตรวจสอบที่เน้นการประเมินความเสี่ยง และเป็นประเด็นที่อยู่ระหว่างดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-19) รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ค.ต.ป. จึงเห็นชอบให้ปรับแนวทางการตรวจสอบฯ ของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง โดยมุ่งเน้นสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการในการแก้ไขสถานการณ์โควิด–19 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงมาตรการของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน รวมประเด็นการตรวจสอบ จำนวน ๓๓ ประเด็น

๑.๒ **รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด–19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง** ได้กำหนดประเด็นการติดตามระดับนโยบายเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด–19 ไว้ ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนฐานรากในพื้นที่ผ่านกลไกการเกษตร (๒) การลดผลกระทบของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจผ่านมาตรการเราไม่ทิ้งกันและมาตรการเยียวยาเกษตรกร (๓) ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) (๔) กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต และ (๕) การดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ในสภาวะวิกฤต ได้วิเคราะห์เชื่อมโยงประเด็นการตรวจสอบระดับนโยบายกับระดับกระทรวง และจำแนกปัญหาเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย ระดับที่ ๑ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างในการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับที่ ๒ ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดสรรงบประมาณทั้งในส่วนของเงินงบประมาณรายจ่าย และเงินนอกงบประมาณเพื่อเป็นกลไกการดำเนินงานภาครัฐสามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ และระดับที่ ๓ ปัญหาและข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ **รายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒** เป็นการประเมินตนเองของ ค.ต.ป. อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) องค์ประกอบและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (skill) ๒) ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ (knowledge) ๓) การรายงานผลการตรวจสอบฯ (output) และ ๔) การบรรลุเป้าหมายของการดำเนินการ (outcome) โดยมีผลการประเมินตนเองฯ โดยสรุปผลการประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๑ : ค.ต.ป. มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดีเยี่ยม และสรุปผลการประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๒ : ค.ต.ป. มีผลการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดีมาก

๑.๔ ค.ต.ป. ได้สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ ที่มีต่อแนวทางการตรวจสอบและกลไกการดำเนินงานโดยสรุปในภาพรวม อาทิ ควรมีกระบวนการติดตามความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประชาสัมพันธ์งานของ ค.ต.ป. ฯลฯ นอกจากนี้ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

/ ควรมุ่งเน้น ...

ควรมุ่งเน้นการตรวจติดตามและประเมินผลภาคราชการในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) ให้มากขึ้น ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ค.ต.ป. ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ โดยจัดทำแผนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ดำเนินการผ่านสื่อออนไลน์ สร้างกลุ่มไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกจากนี้ ได้กำหนดแผนเพื่อให้มีการติดตามในลักษณะที่เป็นการส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (early warning) อาทิ ประเด็นการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (OTOP/SME) ฯลฯ

๒. ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๑ รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามข้อ ๑.๒ โดยให้รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด ที่มีประเด็นสมควรปรับปรุงแก้ไขรับข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อไป

๒.๒ รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ตามข้อ ๑.๓ และ ๑.๔

๓. ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นโดย

๓.๑ รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการฯ และให้ความเห็นชอบในหลักการต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ตามข้อ ๑.๒ และกระทรวงมหาดไทยพร้อมรับข้อเสนอเพื่อบริหาร กำกับดูแลไปยังส่วนราชการระดับกรมในสังกัด และจังหวัดตลอดจนบูรณาการการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริบทที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการฯ และข้อเสนอแนะตามข้อ ๑.๓ และ ๑.๔

จึงเรียนมาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ด่วนที่สุด
ที่ รง ๐๒๐๑.๒/ ๒๕๗๕

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ศ.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงแรงงานพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้วไม่ขัดข้องต่อรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเสนอ เนื่องจาก ค.ต.ป. ได้กำหนดประเด็นการติดตามและการตรวจสอบในระดับนโยบายกับระดับกระทรวงที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมุ่งเน้นสนับสนุนการแก้ไขสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ได้อย่างครอบคลุม รวมทั้งมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อกลไกการดำเนินงานภาครัฐให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๑๕๗
โทรสาร ๐ ๒๒๔๗ ๕๓๘๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓ ส.ค. ๖๔

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๒๙.๑/๖๑๘

สำนักงบประมาณ
ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด – ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็น ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) เสนอเรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิค - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป.ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. รับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยให้รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด ที่มีประเด็นสมควรปรับปรุงแก้ไข รับข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อไป

๒. รับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม ผลักดัน สอบทาน และเสนอแนะมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแล และควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ อันจะนำไปสู่การบรรลุตามเจตนารมณ์ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบกับ คณะกรรมการ

/ตรวจสอบ...

ตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้มีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะรับทราบการรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ พร้อมทั้งให้ความเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยให้รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด รับข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ

อย่างไรก็ดี ข้อเสนอแนะในระดับนโยบายเพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างในการบริหารจัดการภาครัฐในประเด็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนระดับฐานรากในพื้นที่ผ่านโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เช่น โครงการโคก หนอง นา โมเดล และโครงการ ๑ เกษตร ๑ ทฤษฎีใหม่ เป็นต้น ซึ่งมีข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำนักงบประมาณมีการศึกษาการจัดสรรงบประมาณในลักษณะวงเงินรวม (Block Grant) ให้แต่ละจังหวัดสามารถกำหนดเป้าหมายและการดำเนินงานในพื้นที่ได้ตรงกับความต้องการ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณผ่านแผนงานโครงการ หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับโครงการที่เสนอโดยภาคประชาชนเป็นลำดับแรกหรือโครงการที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง นั้น สำนักงบประมาณขอเรียนว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการบูรณาการในมิติพื้นที่ให้ครอบคลุมการจัดบริการสาธารณะและการพัฒนาในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระดับภาคและระดับประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในแต่ละระดับและแผนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับหลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนการพิจารณาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ด้วย ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวได้ปรากฏตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำหรับประเด็นการจัดสรรงบประมาณในลักษณะวงเงินรวม (Block Grant) นั้น การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยรับงบประมาณ สำนักงบประมาณจะพิจารณาตามความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องตามกฎหมายวิธีการงบประมาณและกฎหมายวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา)
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองประเมินผล ๑
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๔๓ โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๙๓

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓ มี.ค. ๖๔

ที่ นร ๑๑๒๒/๔๖๔๕

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล)๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรรับทราบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยให้รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง กรม และจังหวัด ที่มีประเด็นสมควรปรับปรุงแก้ไข รับข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อไป เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ ควรเร่งดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูลภาครัฐกับฐานข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก และต้องผลักดันให้เกิดการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อใช้สำหรับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ถึงความน่าเชื่อถือของระบบฐานข้อมูลให้ประชาชนเชื่อมั่นในการเข้าใช้บริการมากขึ้น

/๒. เห็นควร...

๒. เห็นควรรับทราบรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดยการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่สำคัญของ ค.ต.ป. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานของ ค.ต.ป. ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ควรเร่งดำเนินการและให้ความสำคัญกับเรื่องการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - 19 ซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
โทร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๖๐๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๔๗๕
E-mail : Montathip@nesdc.go.th

[redacted]

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓ ส.ค. ๖๔

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๓๐๗/๖๐

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๕๕๕ ถนนวิภาวดีรังสิต จตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด - ๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่างๆ และ ค.ต.ป.ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่างๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๒๐๒๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำชี้แจงการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ให้ส่วนราชการเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นสนับสนุนแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-๑๙ ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. และคณะต่างๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่างๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ขอส่งคำชี้แจงการดำเนินงานฯ ของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวดวงใจ อัศวจินตจิตร์)
เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๕๕๓ ๘๑๑๑ ต่อ ๘๒๒๖ ๘๒๘๕
โทรสาร. ๐ ๒๕๕๓ ๘๓๑๙

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๖ ส.ค. ๖๔

คำชี้แจงการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ประเด็น	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	ข้อชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติมจาก สกท.
ประเด็นที่ 3 ผลกระทบ และมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC)	- ศึกษา วิเคราะห์โมเดลการลงทุนใหม่ โดยกำหนดรูปแบบการลงทุนที่คาดการณ์ไปยังอนาคต ซึ่งอาจแตกต่างจากปัจจุบันเพื่อรองรับ New S-Curve ให้สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุน และให้มีมาตรการที่จะอำนวยความสะดวกสอดรับกับ 10 ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ 10 อันดับประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten)	สำนักงานมีการปรับเปลี่ยนนโยบายตลอดเวลา เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับทั้งสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และ 10 ข้อเสนอเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ 10 อันดับประเทศที่ประกอบธุรกิจได้ง่ายที่สุด (Ten for Ten) เช่น **<u>อุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์</u>** ○ มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านปรับเปลี่ยนเครื่องจักร ○ การปรับปรุงประเภทกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ให้เอื้อต่อการลงทุนยิ่งขึ้น เช่น กิจการผลิตเครื่องจักร และ/หรือ อุปกรณ์อัตโนมัติ (Automation) ที่มีการออกแบบทางวิศวกรรม **<u>อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ</u>** ○ การเปิดให้การส่งเสริมประเภทกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ เช่น กิจการผลิตเชื้อเพลิงหรือแอลกอฮอล์ทางการแพทย์ (Pharmaceutical Grade) ○ การให้การส่งเสริมกิจการพัฒนา Biotechnology **<u>อุตสาหกรรมดิจิทัล</u>** ○ มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ○ การปรับปรุงประเภทกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัลให้เอื้อต่อการลงทุนยิ่งขึ้น เช่น กิจการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Services) เช่น กิจการบริการซอฟต์แวร์ (Software Platform) กิจการบริหารจัดการทางด้านดิจิทัล (Managed Service) กิจการบริการด้านดิจิทัล เช่น

ประเด็น	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	ข้อชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติมจาก สกท.
		FinTech, DigiTech, MedTech, AgriTech เป็นต้น กิจการนิคมหรือเขตดิจิทัล (Digital Park) กิจการศูนย์บ่มเพาะด้านนวัตกรรม (Innovation Incubation Center) O การเปิดประเภทกิจการให้การส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัล เช่น กิจการ Maker Space หรือ Fabrication Laboratory กิจการ Co-Working Space O การให้การส่งเสริมกิจการพัฒนา Digital Technology <u>อุตสาหกรรมการแพทย์</u> O นโยบายส่งเสริมการลงทุนด้านบริการทางการแพทย์ O มาตรการกระตุ้นการลงทุนในอุตสาหกรรมทางการแพทย์ในช่วง โควิด-19 O การปรับปรุงขอบข่ายประเภทกิจการ และ/หรือ เปิดให้การส่งเสริมประเภทกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมการแพทย์ เช่น กิจการวิจัยทางคลินิก (Clinical Research) ประกอบ 2 กิจการย่อย คือ กิจการสนับสนุนและบริหารจัดการการวิจัยทางคลินิก (Contract Research Organization: CRO) และศูนย์การวิจัยทางคลินิก (Clinical Research Center: CRC) กิจการโรงพยาบาลผู้สูงอายุ กิจการศูนย์ดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง กิจการผลิต Non-Woven Fabric เช่น Spunbond หรือ Meltblown เป็นต้น <u>อุตสาหกรรมอากาศยาน</u> O การเปิดให้การส่งเสริมประเภทกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมอากาศยาน ได้แก่ กิจการผลิตหรือซ่อมอากาศยานหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับอวกาศ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	ข้อชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติมจาก สกท.
		○ การกำหนดเขตอุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ (Space Krenovation Park (SKP)) เป็นเขตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology Park) <u>SMART Visa</u> ○ เป็นวีซ่าประเภทพิเศษที่กำหนดให้แก่ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อเป็นการดึงดูดบุคลากรทักษะสูงและนักลงทุน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศและขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” นอกจากนี้ยังมีการนำระบบสารสนเทศเข้ามาปรับปรุงกระบวนการทำงานการให้บริการเพิ่มมากขึ้น เป็นรูปแบบออนไลน์ e-Service เช่น การยื่นคำขอออนไลน์ ช่วยลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ สามารถลดต้นทุนด้านทรัพยากร มีความรวดเร็ว สามารถดำเนินการ Online ได้ทุกที่ทุกเวลา มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในการลงรับเรื่องและให้บริการตามลำดับก่อนหลัง เพื่ออำนวยความสะดวกต่อนักลงทุน ผู้รับบริการที่สนใจการลงทุน รวมทั้งการจัดทำคู่มือขอรับการส่งเสริมการลงทุน 4 ภาษา (ไทย-อังกฤษ-จีน-ญี่ปุ่น) สำหรับการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน <u>การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยราชการอื่น</u> ○ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการประกอบธุรกิจของนักลงทุน สำนักงานจึงมีการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการกระบวนงานส่งเสริมการลงทุนกับหน่วยราชการอื่นอย่างต่อเนื่อง เช่น การบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรมสรรพากร เป็นต้น

ประเด็น	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	ข้อชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติมจาก สกท.
ประเด็นที่ 4 กฎระเบียบในการบริหารงานของภาครัฐช่วงวิกฤต	- เตรียมความพร้อมทั้งเครื่องมือ และอุปกรณ์ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด รวมทั้งกำลังคน เพื่อรองรับนโยบาย Work From Home ในสถานการณ์โควิด-19 ให้สามารถทำงานได้คล่องตัวมากขึ้น	● แนวทางการดำเนินงานของ สกท. จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID – 19) มีการปรับเปลี่ยนนำเทคโนโลยีมาใช้ยกระดับการบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รองรับสถานการณ์ ดังนี้ 1) เพิ่มช่องทางการให้บริการทางออนไลน์ e –Service เช่น O e-Investment สำหรับรับคำขอรับการส่งเสริมการลงทุน O e-Tax สำหรับการยื่นขออนุมัติการใช้สิทธิภาษีเงินได้นิติบุคคล O ระบบขยายเวลานำเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นตามมาตรา 36 O ระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับงานสิทธิประโยชน์ด้านเครื่องจักร (eMT) O ระบบงานช่างฝีมือ (Single Window Visa and Work Permit System) O e-Monitoring ระบบรายงานผลความคืบหน้าของโครงการลงทุน O e-Submission ระบบการยื่นเอกสารต่างๆ โดยผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บริการสามารถยื่นเรื่อง จดหมาย หรือเอกสารต่างๆ ผ่านออนไลน์ O การตรวจเปิดดำเนินการออนไลน์ 2) จัดตั้งหน่วย CSU (Customer Service Unit) อำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ให้นักลงทุนสามารถเข้าถึงและติดต่อบีโอไอได้สะดวกรวดเร็วขึ้น โดยจัดให้ระบบนัดหมายออนไลน์เพื่อขอรับคำปรึกษา ผ่านระบบออนไลน์ทาง booking.boi.go.th หรือนัดหมายผ่านโทรศัพท์

ประเด็น	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	ข้อชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติมจาก สกท.
		รวมถึงการให้บริการคำปรึกษาในรูปแบบออนไลน์ (Zoom Meeting) โดยไม่มีค่าใช้จ่าย 3) การสื่อสารกับผู้รับบริการ และ การให้ข้อมูลส่งเสริมการลงทุน มีช่องทางการออนไลน์ใหม่ๆ เช่น Facebook, Line, App BOI เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร และการบริการที่รวดเร็ว ฉับไว 4) สำนักงานปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นแบบออนไลน์ เช่น การสัมมนาประชุมออนไลน์ การประชุมหารือร่วมกับบริษัทแบบออนไลน์ เป็นต้น
	- ให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภททั้งในระดับหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดมาตรการกำกับให้มีการปฏิบัติตามแผน	- สำนักงานมีการจัดทำแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) เพื่อเตรียมความพร้อมองค์กร และสามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ อุบัติการณ์โรคระบาด หรือการมุ่งร้ายต่อองค์กร โดยไม่ให้สภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงาน หรือไม่สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง - มีคู่มือการประเมินภายในและควบคุมความเสี่ยง ตามระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001 โดยกำหนดให้ทุกกอง/กลุ่มของสำนักงาน ต้องจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่อาจเกิดความเสียหายจากการที่โครงการหรือแผนปฏิบัติการต่างๆ ไม่สามารถดำเนินการเป็นไปตามแผนที่กำหนด และคณะกรรมการกำกับดูแลมาตรฐานการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่ต่างๆ ประเมินความเสี่ยงในขอบเขตงานบริหารระบบมาตรฐานการควบคุมภายในที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติเพื่อแก้ไข/ลด/ป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมี

ประเด็น	ข้อเสนอแนะในภาพรวม	ข้อชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติมจาก สกท.
		การทบทวน/ประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ เพื่อกำหนดแนวทางการปรับปรุงระบบควบคุมภายในเสนอต่อคณะทำงานกำกับดูแลมาตรฐานการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง - สำนักงานได้ให้ความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ จึงได้ดำเนินการจัดทำและพัฒนาระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 โดย ได้จัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงาน (Business Continuity Plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบสารสนเทศหลักที่มีความสำคัญต่อภารกิจและการบริการของสำนักงานจะสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องแผนการบริหารความต่อเนื่องให้กับธุรกิจ (Business Continuity Plan) ประกอบด้วยการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน การบริหาร กำหนดและมอบหมายหน้าที่ ให้กับบุคคลต่าง ๆ ในขณะที่เกิดเหตุการณ์ที่มีผลทำให้การดำเนินธุรกิจหยุดชะงัก อาทิ ภัยพิบัติ วินาศกรรม และการประท้วง แผนนี้ช่วยทำให้การใช้เวลาและการกู้ระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด่วนที่สุด

ที่ สกพอ 1002/64/ 2210

สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ชั้น 25 อาคาร กสท โทรคมนาคม
72 ซ.วัดม่วงแค ถ.เจริญกรุง
เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500

13 กรกฎาคม 2564

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่าง ๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0507/ว(ล) 22024 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2564

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในประเด็นสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ของรัฐบาล ของ อ.ค.ต.ป. คณะต่างๆ และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่างๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็นที่ 3 ผลกระทบและมาตรการเยียวยาเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) ซึ่งเสนอแนะเรื่องวางแผนพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม New S-Curve เพื่อรองรับเป้าหมายใหม่ของประเทศภายหลังสถานการณ์โควิด-19 และการกำหนดรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสร้างความร่วมมือและลดผลกระทบเชิงลบ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ใช้แนวทางนี้ในการวางแผนพัฒนากำลังคนในพื้นที่ EEC ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนอยู่แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายคณิศ แสงสุพรรณ)
เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สำนักแผนภาพรวม
โทร. 0 2033 8019 โทรสาร 0 2033 8001
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nawarot@eeco.or.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพิมพ์นภัส ทับเชียงทอง)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓ ส.ค. ๖๔